Załącznik nr 1 do uchwały Nr XLIII/411/2013
Rady Miejskiej Będzina
z dnia 28 października 2013 roku
w sprawie przyjęcia informacji o stanie realizacji
zadań oświatowych w roku szkolnym 2012/2013

Oświata w Będzinie
Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2012/2013

Informację przygotował Wydział Oświaty Urzędu Miejskiego w Będzinie

Wstęp

Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2012/2013 przygotowana została w związku z art. 5a ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami). Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, w terminie do dnia 31 października, powinien przedstawić organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informację o stanie realizacji zadań oświatowych tej jednostki za poprzedni rok szkolny, w tym o wynikach sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych w szkołach tych typów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego. Przedłożona do akceptacji Rady Miejskiej informacja obrazuje stan edukacji w Będzinie w roku szkolnym 2012/2013 na podstawie danych liczbowych, z uwzględnieniem m.in. analizy sieci szkół i placówek oświatowych, organizacji i bazy szkół, kadry pedagogicznej, analizy osiągnięć, wyników sprawdzianów i egzaminów oraz liczby laureatów konkursów i olimpiad.

Celem informacji o stanie realizacji zadań oświatowych jest przedstawienie Radzie Miejskiej oraz lokalnej społeczności jasnego i zwięzłego obrazu, w jaki sposób miasto Będzin wypełnia swoje zobowiązania w obszarze oświaty, a także postępu i trudności w poprawianiu szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Miasto Będzin jako organ prowadzący szkoły i placówki oświatowe jest zobowiązane do realizacji zadań oświatowych w szczególności związanych (art. 5 ust. 7 ustawy o systemie oświaty) z:

1) zapewnieniem warunków działania szkół/placówek, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki,
2) wykonywaniem remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie,
3) zapewnieniem obsługi administracyjnej, finansowej, w tym w zakresie wykonywania czynności, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2 – 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r . o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.), i organizacyjnej szkół/ placówek,
4) wyposażeniem szkół/placówek w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych, przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych.

Gmina jest jednym z wielu podmiotów wpływających na pracę szkoły, w tym również na jakość jej oferty edukacyjnej i wychowawczej. Ze względu jednak na ustawowy obowiązek zapewnienia obsługi finansowej, administracyjnej i gospodarczej oraz prowadzenia przedszkoli i szkół – jako zadanie własne – gmina ma szczególną rolę do spełnienia w procesie zapewniania jakości edukacji.

Podstawowe decyzje prawne i strategiczne

W roku szkolnym 2012/2013 Rada Miejska Będzina podjęła następujące uchwały dotyczące zadań oświatowych:

- uchwała Nr XXVI/267/2012 Rady Miejskiej Będzina z dnia 24 września 2012 roku w wprowadzenia zmiany w uchwale Nr X/91/2003 Rady Miejskiej w Będzinie z dnia 30 maja 2003 roku w sprawie utworzenia Młodzieżowej Rady Miasta Będzina,
- uchwała Nr XVIII/279/2012 Rady Miejskiej Będzina z dnia 29 października 2012 roku w sprawie przyjęcia informacji o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2011/2012,

- uchwała Nr XXXI/318/2012 Rady Miejskiej Będzina z dnia 19 grudnia 2012 roku w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla prowadzonych na terenie miasta Będzina niepublicznych szkół, przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania,
- uchwała Nr XXXVIII/387/2013 Rady Miejskiej Będzina z dnia 24 czerwca 2013 roku w sprawie przyjęcia „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży z miasta Będzina",
- uchwała Nr XXXVIII/388/2013 Rady Miejskiej Będzina z dnia 24 czerwca 2013 roku w sprawie przyjęcia „Regulaminu Stypendium Miasta Będzina dla najzdolniejszych uczniów i studentów".

Tendencje demograficzne miasta Będzina

Od momentu przejęcia przez samorząd szkół i przedszkoli w lokalnym systemie oświatowym wiele się zmieniło. Zmiany te mają związek przede wszystkim ze zmianami demograficznymi, kolejnymi etapami reformy systemu edukacji, a także z lokalną polityką oświatową.

Niż demograficzny stopniowo przesuwa się ze szkół podstawowych do gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych przez samorządy powiatowe. W przedszkolach i klasach kształcenia zintegrowanego szkół podstawowych obserwujemy wzrost liczby dzieci w roczniku. Należy jednak podkreślić, że wzrost ten nie dorównuje wyżowi z lat osiemdziesiątych. Aktualne dane demograficzne według stanu na dzień 30 września 2013 roku przedstawia wykres nr 1.

Wykres 1 Liczba dzieci zameldowanych w Będzinie według roczników

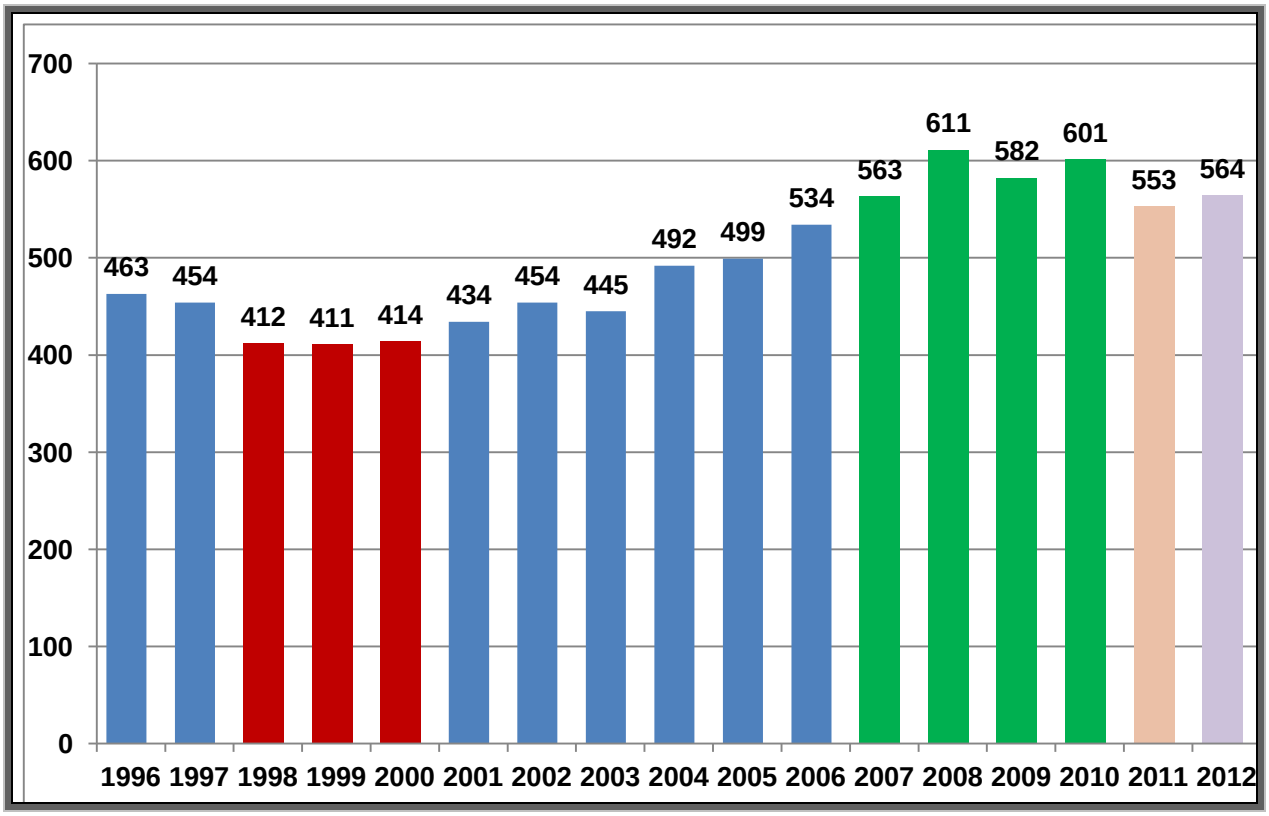

Tabela 1 Liczba uczniów i liczba oddziałów w szkołach prowadzonych przez miasto Będzin

Typ placówki	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Średnia w oddziale
rok szkolny 2007/2008			
szkoła podstawowa	133	2 735	20,76
gimnazjum	60	1 531	25,83
rok szkolny 2008/2009			
szkoła podstawowa	129	2 684	20,81
gimnazjum	59	1 456	24,68
rok szkolny 2009/2010			
szkoła podstawowa	126	2 612	20,78
gimnazjum	58	1 442	24,9
rok szkolny 2010/2011			
szkoła podstawowa	124	2 607	21,02
gimnazjum	59	1 390	23,56
rok szkolny 2011/2012			
szkoła podstawowa	125	2 620	20,96
gimnazjum	56	1 323	23,63
rok szkolny 2012/2013			
szkoła podstawowa	125	2 630	21,21
gimnazjum	53	1 206	22,75
rok szkolny 2013/2014			
szkoła podstawowa	129	2 775	21,51
gimnazjum	51	1 174	23,02

Tabela 2

Organizacja	30.09.2012	30.09.2013	Zmiany
Liczba uczniów w szkołach SP+G	3.847	3.949	+ 102
Liczba oddziałów w szkołach	180	178	- 2
Liczba uczniów w szkołach podstawowych	2.628	2.775	+ 147
Liczba oddziałów w szkołach	124	129	+ 5
Liczba uczniów w gimnazjach	1219	1174	- 45
Liczba oddziałów w gimnazjach	53	51	- 2
Liczba dzieci w przedszkolach	1555	1555	0
Liczba dzieci w OP w szkołach	180	211	+ 31
Liczba oddziałów w przedszkolach	65	65	0
Liczba oddziałów przedszkolnych w szkołach	8	9	+ 1
Etaty przeliczeniowe nauczycieli w przedszkolach i OP	150,01	151,20	+1,19
Etaty przeliczeniowe nauczycieli w szkołach	421,91	418,60	- 3,31

Sieć szkół i przedszkoli

Miasto Będzin w roku szkolnym 2012/2013 prowadziło 6 szkół podstawowych, 4 miejskie zespoły szkół (SP+G) i 2 samodzielne gimnazja.

Centrum:
- Szkoła Podstawowa nr 10 im. Armii Krajowej, ul. Sportowa 2
- Gimnazjum nr 1 im. Jana Dormana, ul. Sportowa 1

Małobądz:
- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza, ul. Szkolna 3

Ksawera:
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Stanisława Staszica, ul. Stalickiego 1

Warpie:
- Szkoła Podstawowa nr 8 im. Jana Pawła II, ul. Orla 4
- Gimnazjum nr 3 im. Henryka Sienkiewicza, ul. Krakowska 13

Syberka:
- Szkoła Podstawowa nr 11 im. Władysława Broniewskiego, ul. Broniewskiego 12
- Miejski Zespół Szkół nr 2 im. Huberta Wagnera, ul. Rewolucjonistów 18

Osiedle Zamkowe:
- Miejski Zespół Szkół nr 1, ul. Wolności 51

Łagisza:
- Miejski Zespół Szkół nr 4 im. Noblistów Polskich, ul. Jedności 38

Grodziec:
- Miejski Zespół Szkół nr 3, ul. Kołłątaja 63
- Szkoła Podstawowa nr 6 im. Marii Konopnickiej, ul. Konopnickiej 13

W każdej dzielnicy Będzina w roku szkolnym 2012/2013 działała przynajmniej jedna placówka wychowania przedszkolnego.

Centrum:
- Przedszkole Miejskie nr 1 (5 oddziałów), ul. Zawale 7
- Przedszkole Miejskie nr 8 (4 oddziały), ul. Krasickiego 16
- Przedszkole Miejskie nr 9 (5 oddziałów), ul. Krasickiego 6
- Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej nr 10, ul. Sportowa 2
- *Przedszkole Artystyczne Stowarzyszenia „Dominanta",(niepubliczne), ul. Sportowa 5*

Małobądz:
- Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej nr 1, ul. Szkolna 3
- *Przedszkole Prywatne „YES – Młodzi Odkrywcy", (niepubliczne), ul. Rolnicza 27*
- *Prywatne Przedszkole „Dobry Start" (niepubliczne), ul. Jarzębinowa 2a, b*
- *Niepubliczne Przedszkole „Zakątek Marzeń, ul. Długa 84*

Ksawera:
- Przedszkole Miejskie nr 6 (5 oddziałów, w tym 2 oddziały integracyjne), ul. Stalickiego 1
- Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej nr 4, ul. Stalickiego 1

Warpie:
- Przedszkole Miejskie nr 10 (5 oddziałów), ul. Kielecka 11

Syberka:
- Przedszkole Miejskie nr 4 (7 oddziałów), ul. Rutkowskiego 3a
- Przedszkole Miejskie nr 5 (5 oddziałów), ul. Zwycięstwa 21
- Przedszkole Miejskie nr 13 (8 oddziałów), ul. Skalskiego 4
- 2 oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej nr 11, ul. Broniewskiego 12
- 2 oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej nr 13, ul. Rewolucjonistów 18

Osiedle Zamkowe:
- Przedszkole Miejskie nr 2 (6 oddziałów), ul. Turniejowa 5
- *Prywatne Przedszkole „U Buni"(niepubliczne), ul. Findera 34*

Łagisza:
- Przedszkole Miejskie nr 11 (1 oddział), ul. Podłosie 4
- Przedszkole Miejskie nr 12 (4 oddziały), Radosna 8a

Grodziec:
- Przedszkole Miejskie nr 14 (5 oddziałów), ul. Traugutta 1
- Przedszkole Miejskie nr 15 (5 oddziałów), ul. Barlickiego 75

Edukacja przedszkolna

W Będzinie w roku szkolnym 2012/2013 **sieć przedszkoli zapewniła pełny dostęp do edukacji przedszkolnej dla sześciolatków i pięciolatków** i w dużym stopniu dla czterolatków i trzylatków. Na 563 trzylatków urodzonych w 2009 r. w przedszkolach znalazło miejsce 319 (55,42%), na 600 czterolatków – 517 (88,17%). Stopień zaspokojenia potrzeb lokalnej społeczności na świadczenia edukacyjne i opiekuńcze proponowane przez przedszkola (publiczne i niepubliczne) ilustrują tabele nr 3 i 4.

Dzieci w przedszkolach miejskich i niepublicznych w roku szkolnym 2012/2013

Tabela 3

Przedszkole	Rocznik						
	2,5-latki	3-latki	4-latki	5-latki	6-latki	> 6	Razem
	2010	2009	2008	2007	2006	2005	
Przedszkole Miejskie nr 10	1	24	37	29	34	0	125
Przedszkole Miejskie nr 11		7	7	7	4	0	25
Przedszkole Miejskie nr 12	3	16	22	20	26	0	87
Przedszkole Miejskie nr 13	2	50	60	83	0	0	195
Przedszkole Miejskie nr 14		19	29	41	30	0	119
Przedszkole Miejskie nr 15		13	37	37	35	0	122
Przedszkole Miejskie nr 1		33	40	50	0	0	123
Przedszkole Miejskie nr 2		6	39	46	51	0	142
Przedszkole Miejskie nr 4		32	68	38	36	0	174
Przedszkole Miejskie nr 5	2	21	44	41	2	0	110
Przedszkole Miejskie nr 6		16	28	50	22	0	116
Przedszkole Miejskie nr 8	1	18	22	25	24	0	90
Przedszkole Miejskie nr 9	1	24	50	18	32	0	125
Razem w przedszkolach miejskich	10	279	483	485	296	0	1 553
Dzieci w oddziałach "0" przy SP 1 - 25, SP 4 - 26, SP 10 - 25, SP 11 - 48, SP13 - 65		0	0	16	173		189
Sześciolatki w klasach I szkół podstawowych		0	0	0	48		48
Dzieci w przedszkolach niepublicznych w Będzinie		34	26	20	4		84
Dzieci w przedszkolach niepublicznych poza Będzinem		6	8	21	2		37
Razem		319	517	542	523		1911
Dane demograficzne (stan na dzień 30.09.2012 r.)		563	600	549	524		2236
Procent		55,42	88,17	98,72	99,80		85,47

1 marca 2013 roku rozpoczęły się zapisy do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych prowadzonych przez miasto Będzin. Rekrutacja trwała do 29 marca. W pierwszej kolejności miasto zapewniło miejsca w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i przedszkolach sześciolatkom i pięciolatkom. W miarę wolnych miejsc przyjmowano dzieci w wieku 3 i 4 lat, zgodnie z obowiązującymi we wszystkich przedszkolach zasadami rekrutacji.

Zasady rekrutacji do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez miasto Będzin na rok szkolny 2013/2014 określone zostały w zarządzeniu Nr 0050.20.2013 Prezydenta Miasta Będzina z dnia 18 stycznia 2013 roku.

W kwietniu br. zdecydowano o uruchomieniu od 1 września 2013 roku dodatkowego oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej nr 1 oraz oddziału integracyjnego w Szkole Podstawowej nr 11. **W roku szkolnym 2013/2014 – w związku z większą liczbą dzieci w wieku przedszkolnym – zmniejszył się w stosunku do roku szkolnego 2012/2013 wskaźnik procentowy dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego (z 85,47 % do 84,54 %). Z kolei liczba dzieci korzystających z edukacji przedszkolnej publicznej i niepublicznej zwiększyła się o 4,2 %.**

Ofertę miasta dotyczącą edukacji przedszkolnej w 13 przedszkolach i 9 oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych uzupełniają **placówki niepubliczne**: Przedszkole Artystyczne Stowarzyszenia „Dominanta" przy ul. Sportowej 5 (20 miejsc), Prywatne Przedszkole „U Buni" przy ul. Findera 34 (40 miejsc), Prywatne Przedszkole „Dobry Start" z ok. 20 miejscami (Górki Małobądzkie – osiedle TBS, ul. Jarzębinowa 2a,2b), Prywatne Przedszkole „YES – Młodzi Odkrywcy" (Górki Małobądzkie, ul. Rolnicza 27) z 46 miejscami oraz Niepubliczne Przedszkole „Zakątek Marzeń" (ul. Długa 84) z 20 miejscami. Niemała grupa rodziców korzysta z niepublicznych przedszkoli w miejscach pracy – w Sosnowcu, Dąbrowie Górniczej, Katowicach i Siemianowicach. Miasto Będzin – zgodnie z obowiązującym prawem – realizuje porozumienia o przekazaniu dotacji na każde dziecko z naszego miasta przyjęte do placówek niepublicznych funkcjonujących na terenie wymienionych gmin.

Dzieci w przedszkolach miejskich i niepublicznych w roku szkolnym 2013/2014

Tabela 4

Liczba dzieci przyjętych do przedszkoli na rok szkolny 2013/2014							
Rocznik	2,5-latki	3-latki	4-latki	5-latki	6-latki	> 6	Razem
	2011	2010	2009	2008	2007		
Przedszkole Miejskie nr 10	0	26	38	50	11	0	125
Przedszkole Miejskie nr 11	0	3	9	6	7	0	25
Przedszkole Miejskie nr 12	0	18	24	24	22	0	88
Przedszkole Miejskie nr 13	0	60	65	70	0	0	195
Przedszkole Miejskie nr 14	0	25	25	30	39	0	119
Przedszkole Miejskie nr 15	0	23	23	43	35	1	125
Przedszkole Miejskie nr 1	0	42	40	43	0	0	125
Przedszkole Miejskie nr 2	0	16	20	51	56	0	143
Przedszkole Miejskie nr 4	0	46	51	71	0	0	168
Przedszkole Miejskie nr 5	0	26	27	54	3	2	112

Przedszkole Miejskie nr 6	**0**	**28**	**30**	**40**	**15**	**2**	**115**
Przedszkole Miejskie nr 8	**0**	**14**	**26**	**28**	**22**	**0**	**90**
Przedszkole Miejskie nr 9	**0**	**13**	**37**	**59**	**16**	**0**	**125**
Razem w przedszkolach miejskich	**0**	**340**	**415**	**569**	**226**	**5**	**1555**
Szkoła Podstawowa nr 1	**0**	**0**	**0**	**3**	**46**		**49**
Szkoła Podstawowa nr 4	**0**	**0**	**0**	**3**	**23**		**26**
Szkoła Podstawowa nr 10	**0**	**0**	**0**	**0**	**25**		**25**
Szkoła Podstawowa nr 11	**0**	**0**	**0**	**3**	**39**		**42**
Szkoła Podstawowa nr 13	**0**	**0**	**0**	**4**	**71**		**75**
Razem w oddziałach "0" przy SP	**0**	**0**	**0**	**13**	**204**		**217**
Sześciolatki w klasach pierwszych szkół podstawowych	**0**	**0**	**0**	**0**	**94**	**0**	**94**
Dzieci w przedszkolach niepublicznych w Będzinie	**0**	**16**	**41**	**22**	**19**	**0**	**98**
Dzieci w przedszkolach niepublicznych poza Będzinem	0	**7**	**10**	**3**	**7**	0	**27**
Razem	**0**	**363**	**466**	**607**	**550**	**5**	**1991**
Dane demograficzne (stan na dzień 30.09.2013 r.)	**554**	**601**	**582**	**611**	**563**	**0**	**2357**
Procent		**60,40**	**80,07**	**99,35**	**97,69**		**84,47**

Wszystkie będzińskie placówki poza pełną realizacją obowiązującej podstawy programowej zapewniają dodatkową ofertę edukacyjną. Dzieci korzystające z edukacji przedszkolnej mogą – zgodnie z potrzebami i życzeniem rodziców – przebywać w przedszkolu pod fachową opieką do 10 godzin dziennie. W ramach działań wspomagających edukację dzieci prowadzone są bezpłatnie **zajęcia logopedyczne we wszystkich przedszkolach** miejskich w wymiarze 2 godzin tygodniowo w każdej grupie zerowej oraz – 1 godziny w pozostałych grupach.

Wybrane dane o przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych

Tabela 5

Placówka	Liczba oddziałów w roku szkolnym 2013/2014			
	5-godzinne	6,7-godzinne	8,9,10-godzinne	razem
Przedszkole Miejskie nr 10	**1**	**2**	**2**	**5**
Przedszkole Miejskie nr 11			**1**	**1**
Przedszkole Miejskie nr 12		**3**	**1**	**4**
Przedszkole Miejskie nr 13		**3**	**5**	**8**
Przedszkole Miejskie nr 14	**1**	**2**	**2**	**5**
Przedszkole Miejskie nr 15		**3**	**2**	**5**
Przedszkole Miejskie nr 1	**1**	**2**	**2**	**5**

Przedszkole Miejskie nr 2		3	3	6
Przedszkole Miejskie nr 4		4	3	7
Przedszkole Miejskie nr 5		2	3	5
Przedszkole Miejskie nr 6		3	2	5
Przedszkole Miejskie nr 8		2	2	4
Przedszkole Miejskie nr 9		2	3	5
Szkoła Podstawowa nr 1			2	2
Szkoła Podstawowa nr 4			1	1
Szkoła Podstawowa nr 10			1	1
Szkoła Podstawowa nr 11			2	2
Miejski Zespół Szkół nr 2			3	3
Razem	3	31	40	74

Z danych w tabeli nr 5 wynika, że z bezpłatnej oferty placówek wychowania przedszkolnego korzysta niewielka grupa rodziców. Większość decyduje się na odpłatne dodatkowe zajęcia wpływające na rozwój dziecka.

Liczba dzieci w przedszkolach niepublicznych

Tabela 6

Przedszkole niepubliczne	Rocznik						
	2,5-latki	3-latki	4-latki	5-latki	6-latki	> 6	Razem
	2010	2009	2008	2007	2006	2005	
U Buni	11	12	7	5	3	0	38
Artystyczne	4	6	3	4	2	0	19
YES - Młodzi Odkrywcy	1	14	19	11	3	0	48
Dobry Start	2	12	5	3	0	0	22
Zakątek Marzeń	6	7	5	3	0	0	21
Razem	24	51	39	26	8	0	148

Obowiązek szkolny i obowiązek nauki

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty kontrola spełniania obowiązku szkolnego, obejmującego dzieci od 6 do 15 roku życia, spoczywa na dyrektorach szkół, natomiast gmina kontroluje spełnianie obowiązku nauki przez młodych ludzi w wieku 16-18 lat. Szkoły ponadgimnazjalne ustawowo są zobowiązane do powiadamiania organów gminy o formie spełniania obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki przez młodzież w wieku 16-18 lat i o zmianach w tym zakresie. Na podstawie tych danych Wydział Oświaty sporządza listy uczniów, a następnie konfrontuje je z wykazem dzieci zameldowanych w Będzinie w konkretnych obwodach szkół.

W przypadku niespełniania przez dziecko obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki stosuje się procedurę egzekucji administracyjnej, mającej na celu wyegzekwowanie uczęszczania dziecka do szkoły. W tym celu niezbędne jest najpierw wystosowanie upomnienia do rodziców ucznia, następnie przygotowanie tytułu wykonawczego i wystąpienie z wnioskiem o wszczęcie

egzekucji. W wydawanym przez organ prowadzący postanowieniu w sprawie nałożenia grzywny w celu przymuszenia zobowiązuje się rodziców do uiszczenia grzywny w wysokości 250 zł w terminie 14 dni lub do wyegzekwowania od dziecka podjęcia obowiązków szkolnych w ciągu 7 dni. W przypadku niewywiązania się rodzica z tych zobowiązań, mogą być nakładane kolejne grzywny lub zastosowane inne środki egzekucyjne.

W roku 2012/2013 wszczęto tylko 3 postępowania, wydano 3 upomnienia dotyczące uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Należy dodać, że egzekwowanie spełniania obowiązku szkolnego lub nauki drogą administracyjną nie jest skuteczną metodą. Rodzice, wobec których wszczęto postępowania, są na ogół nisko uposażeni, często są to rodziny patologiczne, niewydolne wychowawczo. Problem dla tych rodzin jest zarówno uiszczenie grzywny, jak również zmobilizowanie dziecka do uczęszczania do szkoły. Mając to na względzie pedagodzy szkolni dokładają wszelkich starań, żeby bezpośrednio docierać do rodziców, a drogę administracyjną traktują jako ostateczność. W roku szkolnym 2012/2013 wyegzekwowano 1 postanowienie o nałożeniu grzywny.

Organizacyjne warunki kształcenia

Analiza organizacji szkół podstawowych i gimnazjalnych **w roku szkolnym 2012/2013** uwzględnia obowiązkowe godziny zajęć oddziałów wynikające ze szkolnych planów nauczania, nieobowiązkowe pozalekcyjne godziny zajęć z grupami oraz godziny etatów wsparcia, czyli etatów nauczycieli wspierających pracę dydaktyczną, pracujących z młodzieżą w świetlicy, bibliotece oraz pełniących obowiązki pedagogów i psychologów.

Etaty zajęć obowiązkowych i zajęć nieobowiązkowych wraz z **etatami wsparcia** nazywamy **etatami zasadniczymi**, a etaty osób realizujących zajęcia rewalidacyjne lub nauczanie indywidualne – **etatami losowymi**. Do etatów losowych zaliczamy również godziny osób pozostających w stosunku pracy bez jej wykonywania, czyli nauczycieli przebywających na urlopach dla poratowania zdrowia oraz przebywających w stanie nieczynnym.

Na jakość kształcenia mają niewątpliwie wpływ organizacyjne warunki kształcenia. W raporcie do analizy sytuacji wykorzystano następujące parametry:

1) liczba uczniów na poszczególnych etapach kształcenia,
2) liczba uczniów w gimnazjach i szkołach podstawowych,
3) liczba oddziałów w gimnazjach i szkołach podstawowych,
4) średnia liczebność oddziałów w gimnazjach i szkołach podstawowych,
5) liczba uczniów w budynkach szkolnych,
6) zadania realizowane przez nauczycieli w przeliczeniu na etaty,
7) liczba etatów wsparcia zajęć dydaktycznych,
8) liczba godzin zajęć pozalekcyjnych,
9) udział godzin miejskich w zajęciach pozalekcyjnych.

W okresie sprawozdawczym, tj. w roku szkolnym 2012/2013, miasto Będzin prowadziło **10 szkół podstawowych i 6 gimnazjów**. Część szkół funkcjonowało w ramach 4 zespołów szkół. **Średnio w jednym budynku szkolnym uczyło się 335 uczniów**. Placówki z największą liczbą uczniów to: Miejski Zespół Szkół nr 2 przy ul. Rewolucjonistów 18 – 711 uczniów (łącznie z oddziałami przedszkolnymi) i Miejski Zespół Szkół nr 1 – 566 uczniów. Najmniejszą placówką była Szkoła Podstawowa nr 6 – 130 uczniów. Średnia liczba uczniów w oddziale w szkole podstawowej wynosiła 21,21 i była nieco wyższa niż w roku szkolnym 2011/2012 (20,96). Najniższą średnią odnotowano w Szkole Podstawowej nr 6 – 18,57, a najwyższą w Szkole Podstawowej nr 2 – 23,29. Z kolei średnia liczba uczniów w oddziale gimnazjum wynosiła 22,75. Najwyższą średnią miało Gimnazjum nr 4 – 26,67, a najniższą – Gimnazjum nr 3 – 18,75.

Szczegółowe informacje dotyczące liczby uczniów, liczby oddziałów i średnie liczebności uczniów w oddziałach w roku szkolnym 2012/2013 zawierają tabele nr 6, 7, 8, 9, 10, 11 i 12 oraz wykresy nr 2 i 3.

Liczba uczniów w budynkach szkolnych w roku szkolnym 2012/2013

Tabela 6

Szkoła	Poziom (OP + szkoła podstawowa + gimnazjum)							Razem
	0	1	2	3	4	5	6	
G01		106	89	97				292
G03		55	47	48				150
MZS01		123	141	141	60	52	49	566
MZS02	65	123	170	144	72	66	72	712
MZS03		86	86	101	33	47	38	391
MZS04		74	89	89	27	28	35	342
SP10	25	55	46	57	66	48	50	347
SP11	48	44	35	45	40	40	36	288
SP01	25	41	65	48	46	45	32	302
SP04	26	49	35	43	39	43	36	271
SP06		21	23	21	19	21	25	130
SP08		43	40	38	47	33	33	234
Razem	189	820	866	872	449	423	406	4025

Liczba uczniów w gimnazjach w roku szkolnym 2012/2013

Tabela 7

Placówka	1	2	3	Suma
G01	106	89	97	292
G03	55	47	48	150
MZS01-G04	80	75	85	240
MZS02-G02	51	76	81	208
MZS03-G05	53	59	65	177
MZS04-G06	41	49	49	139
Suma	386	395	425	1 206

Liczba oddziałów w gimnazjach w roku szkolnym 2012/2013

Tabela 8

Placówka	1	2	3	Suma
G01	4	4	4	12
G03	3	2	3	8
MZS01-G04	3	3	3	9
MZS02-G02	2	3	4	9
MZS03-G05	3	3	3	9
MZS04-G06	2	2	2	6
Suma	17	17	19	53

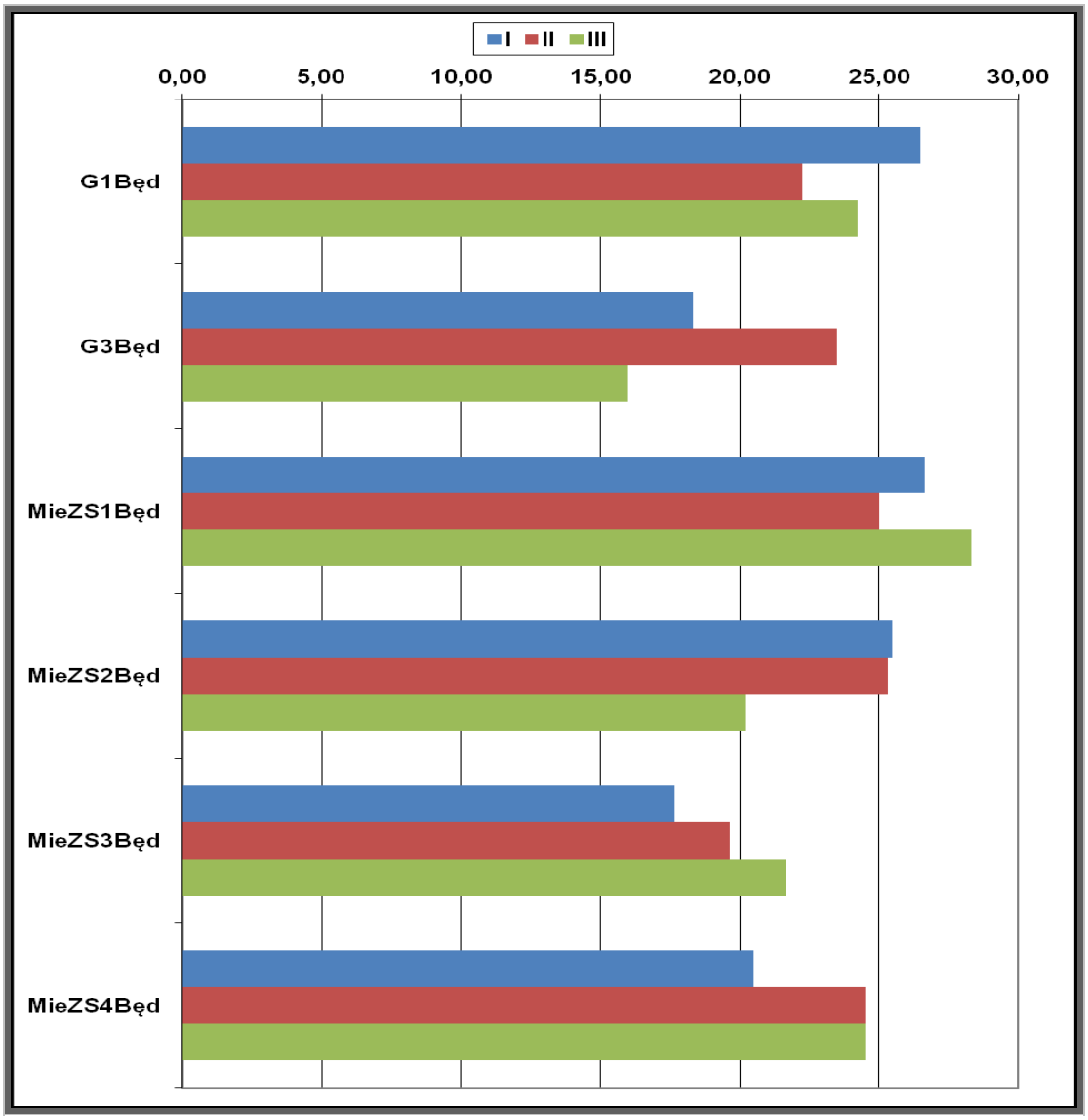
Średnia liczebność oddziałów w gimnazjach w roku szkolnym 2012/2013

Tabela 9

Placówka	1	2	3	Suma
G01	26,50	22,25	24,25	**24,33**
G03	18,33	23,50	16,00	**18,75**
MZS01-G04	26,67	25,00	28,33	**26,67**
MZS02-G02	25,50	25,33	20,25	**23,11**
MZS03-G05	17,67	19,67	21,67	**19,67**
MZS04-G06	20,50	24,50	24,50	**23,17**
Suma	**22,71**	**23,24**	**22,37**	**22,75**

Liczba uczniów w gimnazjach w roku szkolnym 2012/2013

Wykres 2

Liczba uczniów w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2012/2013

Tabela 10

Szkoła	1	2	3	4	5	6	Suma
MZS01-SP02	43	66	56	60	52	49	**326**
MZS02-SP13	72	94	63	72	66	72	**439**
MZS03-SP03	33	27	36	33	47	38	**214**
MZS04-SP09	33	40	40	27	28	35	**203**
SP10	55	46	57	66	48	50	**322**
SP11	44	35	45	40	40	36	**240**
SP01	41	65	48	46	45	32	**277**
SP04	49	35	43	39	43	36	**245**
SP06	21	23	21	19	21	25	**130**
SP08	43	40	38	47	33	33	**234**
Suma	**434**	**471**	**447**	**449**	**423**	**406**	**2 630**

Liczba oddziałów w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2012/2013

Tabela 11

Placówka	1	2	3	4	5	6	Suma
MZS01-SP02	3	2	3	2	2	3	**15**
MZS02-SP13	4	3	3	3	3	2	**18**
MZS03-SP03	1	2	2	2	2	2	**11**
MZS04-SP09	2	2	2	1	2	2	**11**
SP01	2	3	3	2	2	2	**14**
SP04	2	2	2	2	2	2	**12**
SP06	3	2	2	2	2	2	**13**
SP08	2	2	2	2	2	2	**12**
SP10	1	1	1	1	2	1	**7**
SP11	2	2	2	2	2	2	**12**
Suma	**22**	**21**	**22**	**19**	**21**	**20**	**125**

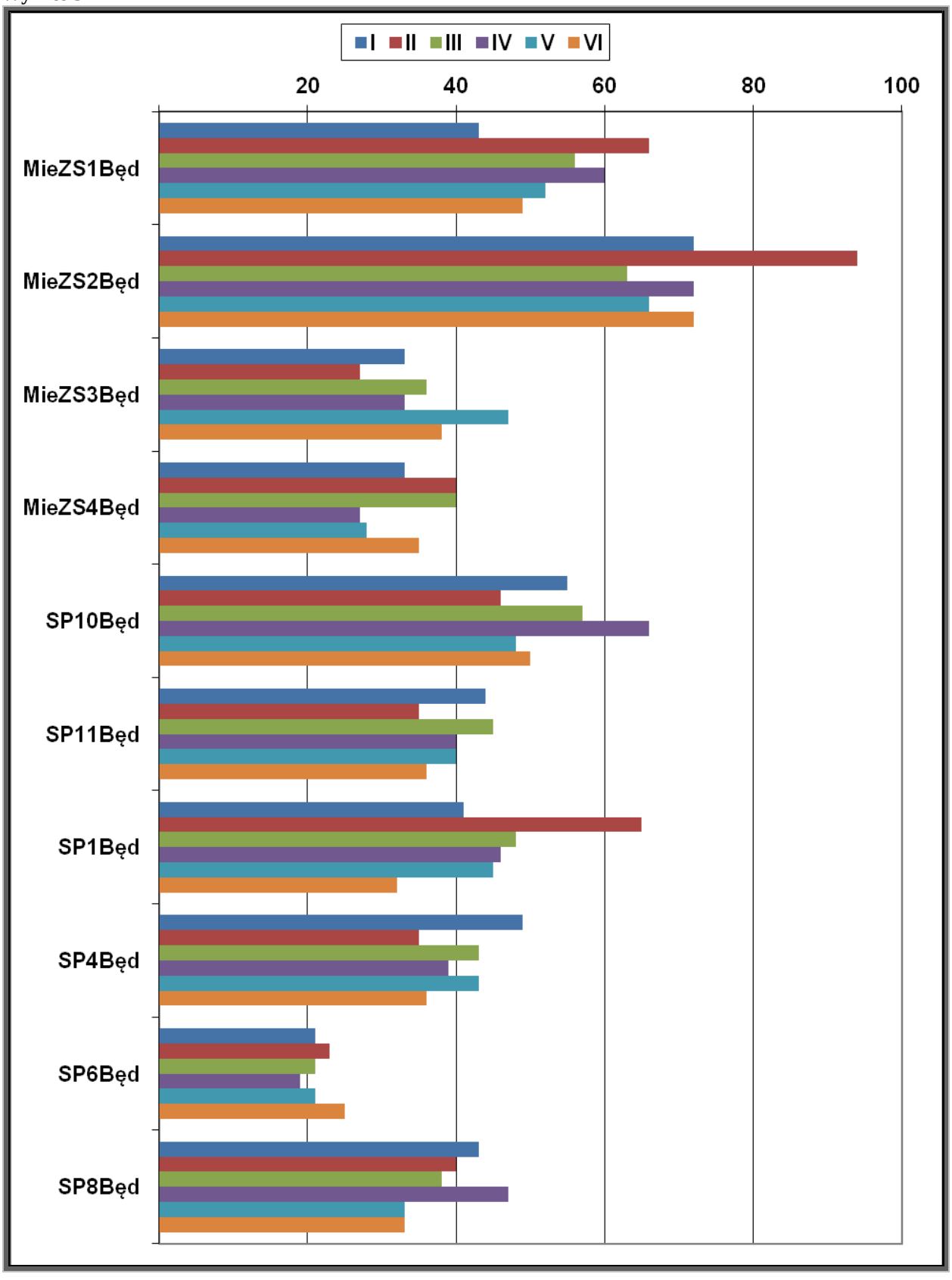
Średnia liczebność oddziałów w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2012/2013

Tabela 12

Placówka	1	2	3	4	5	6	Suma
MZS01-SP02	21,50	22,00	28,00	20,00	26,00	24,50	**23,29**
MZS02-SP13	24,00	23,50	21,00	24,00	22,00	24,00	**23,11**
MZS03-SP03	16,50	27,00	18,00	16,50	23,50	19,00	**19,45**
MZS04-SP09	16,50	20,00	20,00	27,00	28,00	17,50	**20,30**
SP10	27,50	23,00	19,00	22,00	24,00	25,00	**23,00**
SP11	22,00	17,50	22,50	20,00	20,00	18,00	**20,00**
SP01	20,50	21,67	24,00	23,00	22,50	16,00	**21,31**
SP04	24,50	17,50	21,50	19,50	21,50	18,00	**20,42**
SP06	21,00	23,00	21,00	19,00	21,00	12,50	**18,57**
SP08	21,50	20,00	19,00	23,50	16,50	16,50	**19,50**
Suma	**21,70**	**21,41**	**21,29**	**21,38**	**22,26**	**19,33**	**21,21**

Liczba uczniów w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2012/2013

Wykres 3

Liczba **etatów wsparcia** dydaktycznego (tabela nr 13) uzależniona była od liczby uczniów w szkołach. Zasady ich tworzenia określone zostały szczegółowo w zarządzeniu prezydenta miasta dotyczącym zasad przygotowania arkuszy organizacyjnych.

Etaty wsparcia w szkołach podstawowych i gimnazjach w roku szkolnym 2012/2013

Tabela 13

Szkoła	biblioteka	doradca metodyczny	dyrektor	logopeda	pedagog	psycholog	rehabilitant	nauczyciel wspierający	świetlica	wicedyrektor	Suma
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*
G01	1,00		0,78		1,00	0,50			1,00	0,50	**4,78**
G03	1,00		0,78		1,00				1,00		**3,78**
MZS01	1,50		0,83		2,00	0,50			2,57	1,11	**8,51**
MZS02	2,00	1,33	0,90	0,30	1,10	1,00			2,50	1,22	**10,36**
MZS03	1,00		0,83		1,00	1,00		3,00	2,50	1,11	**10,44**
MZS04	1,00		0,83		1,00				2,21	0,56	**5,60**
SP10	1,00		0,78	0,11	1,00				2,09	0,50	**5,48**
SP11	1,00		0,78	0,45	1,00	0,40	0,40	7,61	2,00	0,50	**14,14**
SP01	1,00		0,78	0,10	1,00				2,00	0,50	**5,38**
SP04	1,00		0,78	0,10	1,00				2,00	0,50	**5,38**
SP06	1,00		0,67		1,00				1,50		**4,17**
SP08	1,00		0,78	0,05	1,00				1,92	0,50	**5,25**
Suma	**13,50**	**1,33**	**9,51**	**1,11**	**13,10**	**3,40**	**0,40**	**10,61**	**23,29**	**7,00**	**83,25**

* kolumny 4 i 11 zawierają etaty przeliczeniowe zniżek kierowniczych, nie uwzględniają zajęć dydaktycznych dyrektorów i wicedyrektorów w ramach obowiązującego tygodniowego pensum godzin i ewentualnych godzin ponadwymiarowych.

Parametry organizacji w szkołach będzińskich są stosunkowo korzystne dla procesu dydaktyczno-wychowawczego. Oznacza to, że placówki w większości posiadają bardzo dobre warunki pracy w niezbyt licznych oddziałach. Odrębnym problemem jest wykorzystanie tych warunków do podniesienia jakości pracy dydaktycznej i wychowawczej. Szkoły będzińskie proponują – głównie ze środków miasta – dobrą ofertę zajęć pozalekcyjnych, zwłaszcza sportowo-rekreacyjnych. Znaczny jest też udział etatów wsparcia wzmacniających proces dydaktyczny, chociaż dyrektorzy szkół zgłaszają potrzebę zwiększenia zatrudnienia wychowawców w świetlicach, pedagogów, psychologów i innych specjalistów.

W roku szkolnym 2012/2013 szkoły miały do dyspozycji tzw. **godziny miejskie** na zajęcia pozalekcyjne. Ich liczba dla danej placówki jest obliczana według reguł określonych przez prezydenta miasta w *Zasadach przygotowania arkuszy organizacyjnych*. Sposób wykorzystania dodatkowych godzin i zakres przedmiotowy zależał od decyzji dyrektora szkoły i rady pedagogicznej. Zajęcia pozalekcyjne zostały wpisane w **szkolny program zajęć pozalekcyjnych**. Łącznie tygodniowa liczba zajęć pozalekcyjnych wiedzy, informatycznych, artystycznych i sportowych **w roku szkolnym 2012/2013 wynosiła 191 godzin** (szczegóły w tabeli nr 14). W stosunku do roku 2011/2012 zmniejszyła się o 8 godzin. Organizowane w będzińskich szkołach zajęcia pozalekcyjne mają na celu rozwijanie i pobudzanie zainteresowań

i uzdolnień uczniów oraz propagowanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu, a w szczególności:

- kształtowanie postaw twórczych, dążenie do rozwijania własnej osobowości,
- rozwijanie zdolności recytatorskich, aktorskich i muzycznych,
- umożliwienie zdolnym uczniom poszerzania wiedzy, przygotowanie ich do udziału w konkursach, przeglądach i olimpiadach,
- wdrażanie do łatwiejszego nawiązywania kontaktów międzyludzkich, odnajdywania swego miejsca w grupie,
- kształtowanie postaw proekologicznych, budzenie wrażliwości na piękno przyrody,
- rozwijanie zainteresowań krajoznawczych i turystycznych, kształtowanie umiejętności i nawyków uprawiania turystyki i wypoczynku, poznawania najbliższego środowiska, rodzinnego miasta, województwa aż po najciekawsze regiony kraju, uczestnicząc w wycieczkach, rajdach, konkursach,
- podnoszenie sprawności fizycznej, umożliwienie uprawiania wybranych dyscyplin sportowych, kształtowanie nawyków dbałości o własne zdrowie i sprawność fizyczną poprzez zabawę i ruch.

Rok szkolny 2012/2013 – liczba godzin zajęć pozalekcyjnych tygodniowo

Tabela 14

Kategoria	Szkoła podstawowa	Gimnazjum	Suma
SKS, turystyczne	75	34	109
Pozalekcyjne artystyczne	29	7	36
Pozalekcyjne wiedzy	7	20	27
Pozalekcyjne informatyczne	10	1	11
Pozalekcyjne inne	5	2	7
Gimnastyka korekcyjna	0	0	0
Zajęcia logopedyczne	1	0	1
Suma	127	64	191

W organizacji szkół uwzględniono również inne zajęcia pozalekcyjne o charakterze opiekuńczym, wychowawczym i prozdrowotnym. W ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych **w większości szkół funkcjonują grupy socjoterapeutyczne (15 grup).** Dwa razy w tygodniu podczas dwugodzinnych spotkań dzieci z rodzin zagrożonych alkoholizmem miały możliwość uczestniczyć w zajęciach edukacyjnych i wychowawczych (zajęcia realizowane są w łącznym wymiarze **60 godzin tygodniowo**).

Samorząd przeznaczył własne środki **na 109 godzin tygodniowo zajęć sportowo-rekreacyjnych (SKS)** oraz **na zajęcia 2 klas sportowych**. Ponadto uczniowie szkół

podstawowych i gimnazjalnych mogli korzystać z bogatej oferty zajęć pozaszkolnych sportowych proponowanych przez Międzyszkolny Ośrodek Sportowy.

Kadra pedagogiczna w szkołach i przedszkolach

Zasadniczym źródłem danych o liczbie nauczycieli jest sprawozdanie SIO (System Informacji Oświatowej) i Arkusz Optivum (elektroniczny arkusz organizacji szkoły lub przedszkola).

W raporcie wykorzystano następujące pojęcia:

- **liczba etatów przeliczeniowych** (w skrócie: liczba etatów) – taka liczba nauczycieli, jaką należałoby zatrudnić, aby wszyscy oni byli pełnozatrudnieni i jednocześnie nie realizowali godzin ponadwymiarowych ani też zwiększonego obowiązkowego wymiaru godzin, o którym mowa w art. 42 ust 2a ustawy – Karta Nauczyciela,
- **liczba osób –** liczba osób zatrudnionych jako nauczyciele, którzy prowadzą następujące płatne zajęcia: lekcje, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia opiekuńcze lub wychowawcze, wykonują obowiązki pedagoga, psychologa, bibliotekarza, zajmują stanowiska kierownicze, przebywają na urlopach płatnych lub są w stanie nieczynnym.

W roku szkolnym 2012/2013 w szkołach podstawowych i gimnazjach według danych na dzień 30 września 2012 roku było **439,75 etatów przeliczeniowych** (w tym 15,14 etatów przeliczeniowych **w** oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych). Wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym posiadało 96,15% ogólnie zatrudnionych nauczycieli.

W przedszkolach **w roku szkolnym 2012/2013** według danych na 30 września 2012 roku było **132,01 etatów przeliczeniowych**. Wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym posiadało 86,24% ogólnie zatrudnionych nauczycieli, a najniższym wykształceniem średnim pedagogicznym i innym legitymowało się 5,64 % nauczycieli.

Tabele nr 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 i 22 zawierają dane z roku szkolnego 2012/2013 dotyczące zatrudnienia i kwalifikacji nauczycieli w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez miasto Będzin według etatów przeliczeniowych. W odniesieniu do posiadanych przez nauczycieli kwalifikacji w tabelach posłużono się skrótami cyfrowymi:

1. **stopień naukowy doktora, magister z przygotowaniem pedagogicznym**
2. **magister bez przygotowania pedagogicznego, licencjat (inżynier) z przygotowaniem pedagogicznym**
3. **licencjat bez przygotowania pedagogicznego, dyplom kolegium nauczycielskiego, studium nauczycielskie**
4. **pozostałe kwalifikacje**

Tabela 15

Etaty	Stopień awansu zawodowego – szkoły				
Kwalifikacje	stażysta	kontraktowy	mianowany	dyplomowany	Suma
1	4,94	66,66	55,63	295,57	**422,80**
2	1,11	4,60	3,23	4,39	**13,33**
3			1,61	1,00	**2,61**
4			1,00		**1,00**
Suma	**6,06**	**71,26**	**61,47**	**300,96**	**439,75**

Tabela 16

Etaty w %	Stopień awansu zawodowego – szkoły				
Kwalifikacje	stażysta	kontraktowy	mianowany	dyplomowany	Suma
1	1,12	15,16	12,65	67,21	**96,15**
2	0,25	1,05	0,73	1,00	**3,03**
3			0,37	0,23	**0,59**
4			0,23	0,00	**0,23**
Suma	**1,38**	**16,21**	**13,98**	**68,44**	**100,00**

Tabela 17

Etaty	Stopień awansu zawodowego – przedszkola				
Kwalifikacje	stażysta	kontraktowy	mianowany	dyplomowany	Suma
1		33,65	20,43	59,77	**113,84**
2	3,18	2,09	0,13	4,14	**9,54**
3		1,00	0,18		**1,18**
4		1,00	2,00	4,45	**7,45**
Suma	**3,18**	**37,74**	**22,73**	**68,35**	**132,01**

Tabela 18

Etaty w %	Stopień awansu zawodowego – przedszkola				
Kwalifikacje	stażysta	kontraktowy	mianowany	dyplomowany	Suma
1	0,00	25,49	15,47	45,28	**86,24**
2	2,41	1,58	0,10	3,13	**7,23**
3	0,00	0,76	0,13	0,00	**0,89**
4	0,00	0,76	1,52	3,37	**5,64**
Suma	**2,41**	**28,59**	**17,22**	**51,78**	**100,00**

Tabela 19 Liczba nauczycieli (osób) pełnozatrudnionych w szkołach w układzie tabeli wynagrodzeń

Osoby	Stopień awansu zawodowego – szkoły				
Kwalifikacje	stażysta	kontraktowy	mianowany	dyplomowany	Razem
1	3	53	43	249	**348**
2	1	4	2	4	**11**
3			1	1	**2**
4			1		**1**
Razem	**4**	**57**	**47**	**254**	**362**

Tabela 20 Liczba nauczycieli (osób) niepełnozatrudnionych w szkołach w układzie tabeli wynagrodzeń

Osoby	Stopień awansu zawodowego – szkoły				
Kwalifikacje	stażysta	kontraktowy	mianowany	dyplomowany	Razem
1	3	16	14	39	**72**
2		1	1		**2**
3			1		**1**
4					
Razem	**3**	**17**	**16**	**39**	**75**

Tabela 21 Liczba nauczycieli (osób) pełnozatrudnionych w przedszkolach w układzie tabeli wynagrodzeń

Osoby	Stopień awansu zawodowego – przedszkola				
Kwalifikacje	stażysta	kontraktowy	mianowany	dyplomowany	Razem
1		30	19	53	**102**
2	3	2		4	**9**
3		1			**1**
4		1	2	4	**7**
Razem	**3**	**34**	**21**	**61**	**119**

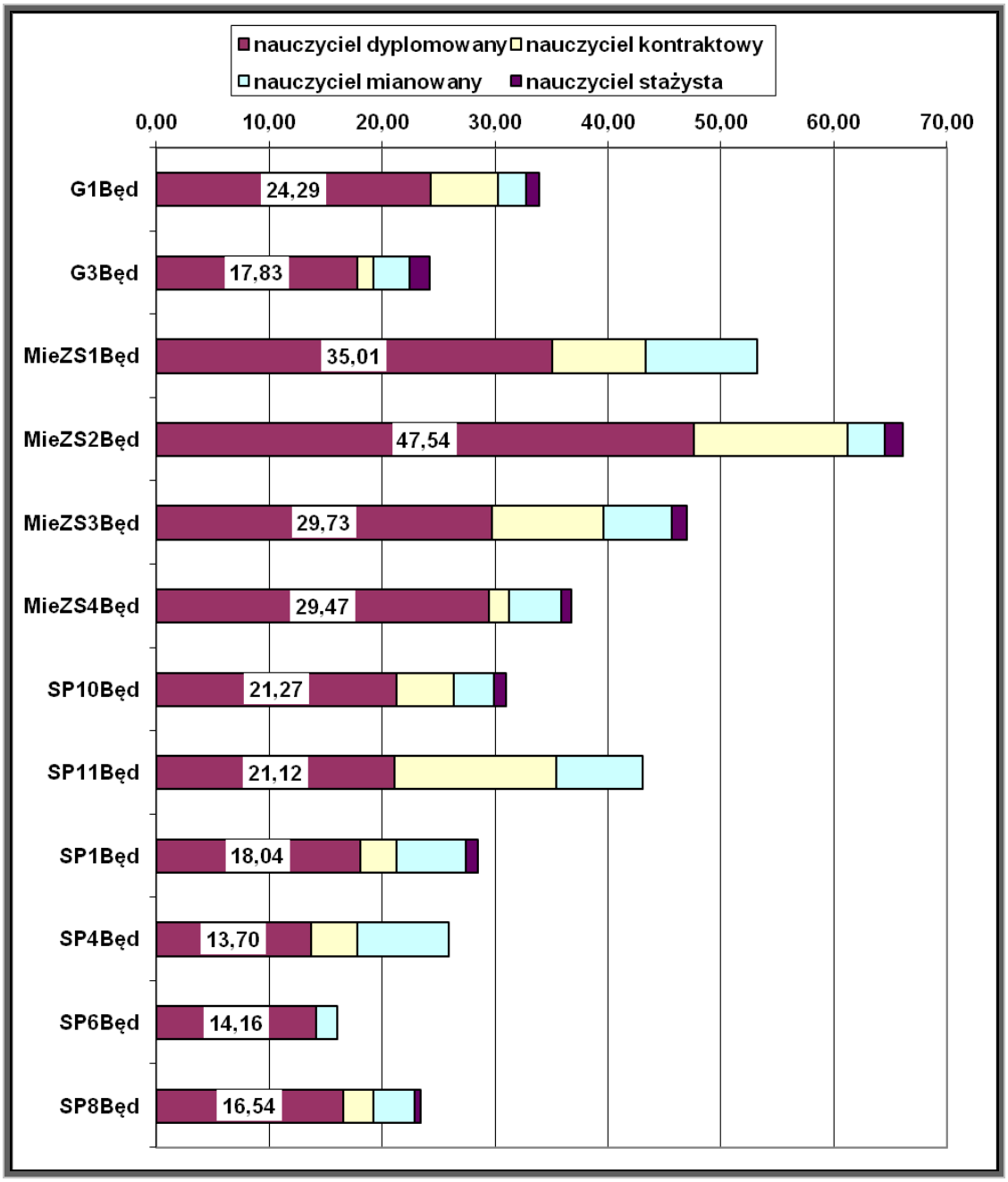
Tabela 22 Liczba nauczycieli (osób) niepełnozatrudnionych w przedszkolach w układzie tabeli wynagrodzeń

Osoby	Stopień awansu zawodowego – przedszkola				
Kwalifikacje	stażysta	kontraktowy	mianowany	dyplomowany	Razem
1		9	2	11	**22**
2		1	1		**2**
3			1		**1**
4					
Razem		**10**	**4**	**11**	**25**

Tabela 23 Awans zawodowy nauczycieli w roku szkolnym 2012/2013

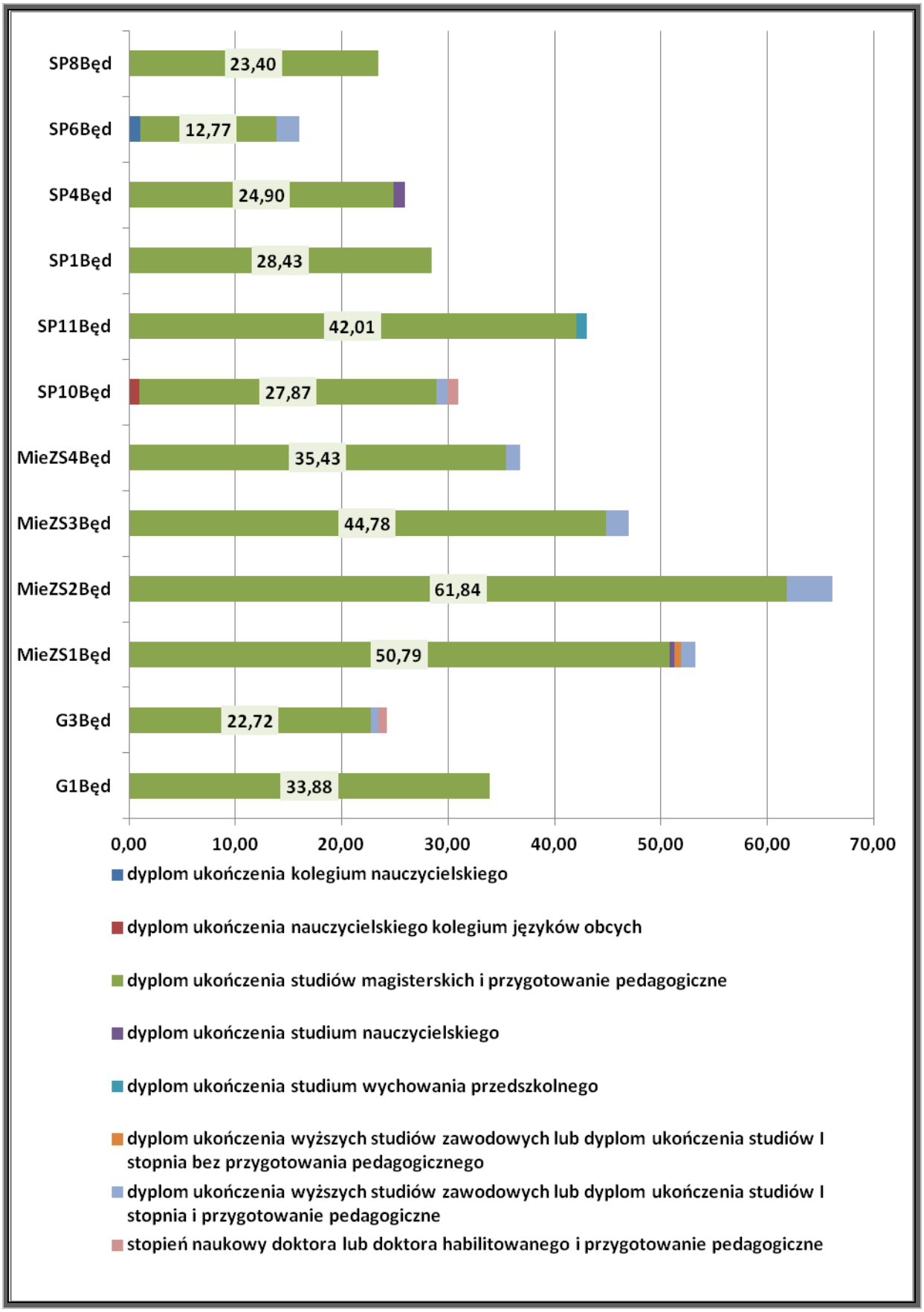
Rodzaj postępowania o awans zawodowy	Liczba nauczycieli
Liczba nauczycieli, którzy uzyskali stopień nauczyciela mianowanego w postępowaniu organizowanym przez miasto Będzin	**16**
Liczba nauczycieli, którzy uzyskali stopień nauczyciela dyplomowanego w postępowaniu organizowanym przez Kuratorium Oświaty w Katowicach	**5**

Wykres 4 Nauczyciele będzińskich szkół według stopni awansu zawodowego

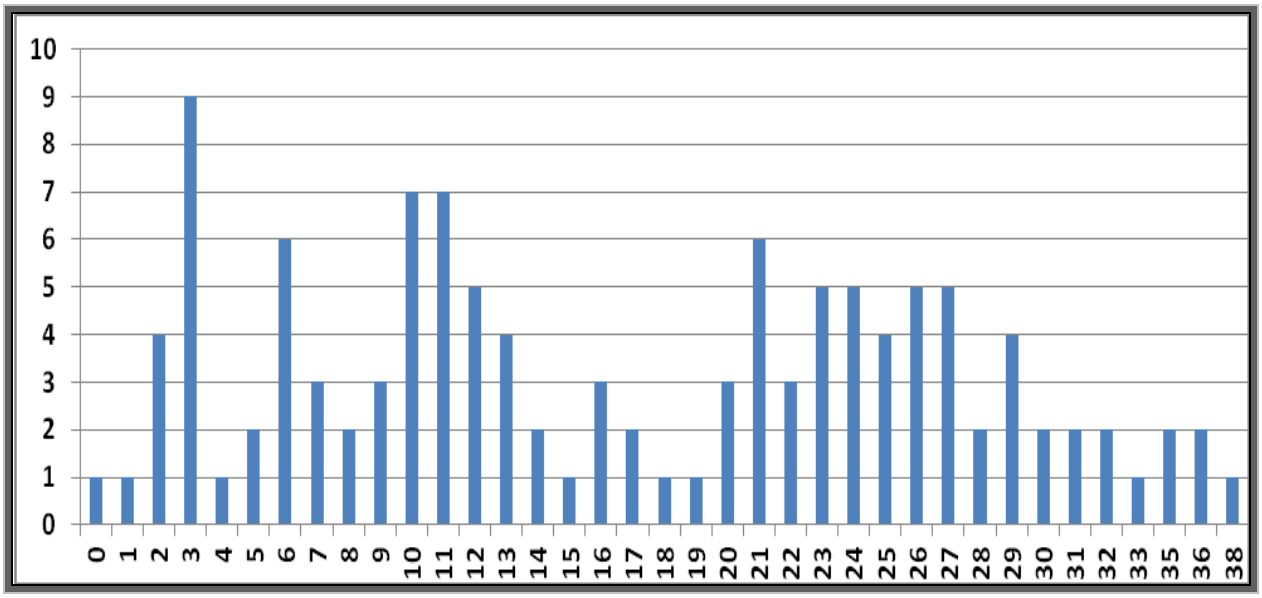

W roku szkolnym 2012/2013 w będzińskich szkołach pracowało 68,44 % nauczycieli dyplomowanych, a w przedszkolach miejskich – 51,78 % nauczycieli dyplomowanych.

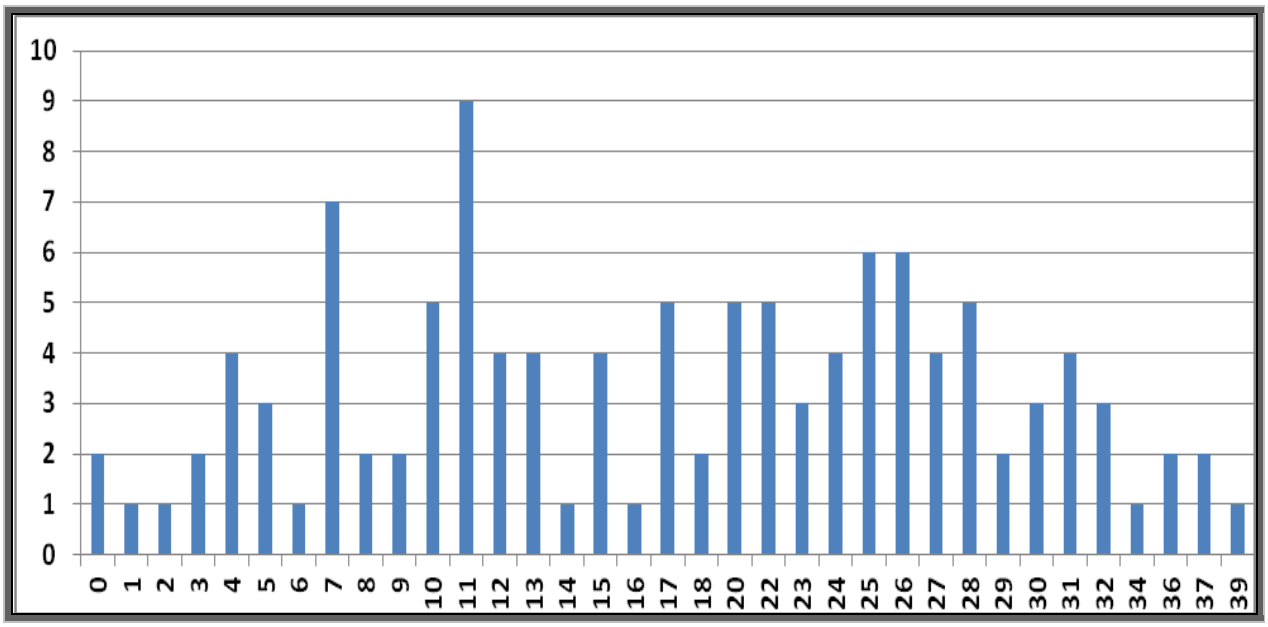
\Wykres 5 Nauczyciele będzińskich szkół według kwalifikacji zawodowych

Wykres 6 Rozkład liczb nauczycieli pełnozatrudnionych w szkołach w roku szk. 2012/2013 wg stażu pracy

Wykres 7 Rozkład liczb nauczycieli pełnozatrudnionych w przedszkolach w roku szkolnym 2012/2013 wg stażu pracy

Wymienione w tabeli nr 24 przyczyny niewykonywania czynności przez pracowników pedagogicznych będzińskich szkół i przedszkoli (szczególnie urlop dla poratowania zdrowia) generują dodatkowe koszty, które ponosi organ prowadzący. Nauczyciel przebywający na urlopie dla poratowania zdrowia zachowuje prawo do comiesięcznego wynagrodzenia zasadniczego i dodatku za wysługę lat oraz prawo do innych świadczeń pracowniczych, w tym dodatków socjalnych. Podobnie jest z nauczycielem przeniesionym w stan nieczynny. Zachowuje również prawo do comiesięcznego wynagrodzenia zasadniczego oraz prawo do innych świadczeń pracowniczych do czasu wygaśnięcia stosunku pracy, tj. 6 miesięcy.

W związku z koniecznością realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego każda nieobecność nauczyciela powyżej ok. 2 tygodni wymaga od dyrektora placówki oświatowej

zorganizowania zastępstw za nieobecnego pracownika pedagogicznego, co generuje dodatkowe koszty utrzymania placówek oświatowych.

W roku szkolnym 2012/2013 z rocznego urlopu dla poratowania zdrowia skorzystało 19 nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjów (5,25% nauczycieli pełnozatrudnionych) oraz 3 nauczycieli przedszkoli (2,52% nauczycieli pełnozatrudnionych). W roku szkolnym 2013/2014 znacznie zmniejszyła się liczba nauczycieli przebywających na urlopach zdrowotnych: w szkołach – 5, a w przedszkolach – 1.

Tabela 24

Suma etatów z umów	Przyczyna nieobecności						
Nazwa jednostki	długotrwała niezdolność do pracy, trwająca łącznie dłużej niż 33 dni w ciągu roku kalendarzowego	urlop bezpłatny	urlop dla poratowania zdrowia	urlop macierzyński	urlop uzupełniający	urlop wychowawczy	Suma
G01			**1,00**				**1,00**
G03			**1,00**			1,00	**2,00**
MZS01	0,33	1,00	**3,00**		0,81	2,00	**7,14**
MZS02	2,00		**5,00**				**7,00**
MZS03	1,00	1,00	**5,00**	2,00			**9,00**
MZS04		1,00	**2,00**				**3,00**
PM10	1,00						**1,00**
PM12			**1,00**				**1,00**
PM13			**1,00**			1,00	**2,00**
PM14				0,09			**0,09**
PM15	1,00						**1,00**
PM02	2,00				1,00		**3,00**
PM04			**1,00**				**1,00**
PM08	1,00						**1,00**
SP10	1,00		**1,00**				**2,00**
SP11						1,00	**1,00**
SP01	1,00						**1,00**
SP04			**1,00**			1,00	**2,00**
SP06					1,00	0,50	**1,50**
SP08	**10,33**	**3,00**	**22,00**	**2,09**	**2,81**	**6,50**	**46,73**

Tabela 25 Nagrody otrzymane przez nauczycieli za osiągnięcia w roku szkolnym 2012/2013

Rodzaj nagrody i wyróżnienia	Liczba nauczycieli	w tym liczba dyrektorów
Medal Komisji Edukacji Narodowej	**2**	**0**
Nagroda Ministra Edukacji Narodowej	**0**	**0**
Nagroda Śląskiego Kuratora Oświaty	**0**	**0**
Nagroda Prezydenta Miasta Będzina	**37**	**6**

Osiągnięcia i propozycje edukacyjne przedszkoli

Będzińskie przedszkola w roku szkolnym 2012/2013 prezentowały dużą aktywność zarówno w zakresie realizacji zadań programowych jak i poszukiwania nowatorskich rozwiązań metodycznych oraz organizacyjnych.

Jednym z wielkich wyzwań, jakich podejmuje się miasto Będzin, jest wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i dzieci, u których występują deficyty rozwojowe. Z tego powodu istotne jest włączenie do systemu edukacji przedszkolnej na jak najwcześniejszym etapie rozwoju dziecka działań diagnostycznych i terapeutycznych.

Najważniejsze przedsięwzięcia edukacyjne w przedszkolach w roku szkolnym 2012/2013:

Przedszkole Miejskie nr 1

- organizator miejskiego konkursu „Będzin – moje miasto”,
- festyny rodzinne: „Dzień rodziny”, „Dzień Dziecka”,
- cyklicznie i efektywnie organizowana współpraca z wychowawcami i wychowankami Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Będzinie w ramach programu: „Inny nie znaczy gorszy”, czynna współpraca ze Stowarzyszeniem Opieki Paliatywnej "Nadzieja" – dzieci wspólnie z nauczycielkami wykonywały okazjonalne upominki dla hospitalizowanych podopiecznych,
- bal karnawałowy, spotkanie przy choince, bal strachów, pasowanie na przedszkolaka, święto marchewki, święto warzyw, owoców i soków,
- „Dzień przyjaciół bajek”, „Dzień uśmiechu”, „Światowy dzień pluszowego misia”,
- organizacja kiermaszy okolicznościowych,
- udział w akcji „Cała Polska czyta dzieciom” - III mini maraton czytania z udziałem dzieci z będzińskich przedszkoli i wychowanków Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Będzinie oraz upowszechnianie czytania dzieciom książek przez dorosłych – utworzenie biblioteki w przedszkolu,
- udział w akcjach dobroczynnych i charytatywnych: „Pomagamy zwierzętom” - wspieranie zwierząt przebywających w sosnowieckim schronisku, zbieranie żołędzi dla zwierząt przebywających w chorzowskim ZOO, zbieranie odzieży używanej zbieranie nakrętek dla niepełnosprawnych dzieci,
- udział w zbiórkach makulatury, puszek i telefonów komórkowych,[
- udział w finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- uzyskanie certyfikatu Akademii Zdrowego Przedszkolaka.

Przedszkole Miejskie nr 2

- udział w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”,
- realizacja projektu edukacyjnego w ramach programu Comenius – organizacja konferencji i konkursu dla dzieci z będzińskich przedszkoli i dzieci z miast ościennych pod nazwą: „Pierwszy krok w kierunku zdrowego życia”,
- przygotowanie oświatowego dnia orderu uśmiechu pod nazwą „Słoneczny festyn z bajką”,
- organizacja „Festiwalu jesiennej uśmiechniętej piosenki” w ramach prezentacji przedstawień teatralnych dla dzieci w wykonaniu nauczycielek z przedszkola, „Mamo, tato pobaw się ze mną”, „Uśmiechnięty dzień Jana Pawła II”, „Międzynarodowego dnia postaci z bajek”,
- realizacja projektu unijnego „Klucz do uczenia się”.

Przedszkole Miejskie nr 4

- organizacja ogólnopolskiego konkursu plastycznego pod nazwą „Bohaterowie utworów Jana Brzechwy w oczach dziecka”,
- „Tańczę, śpiewam, recytuję, przed wami się popisuję” – konkurs dla przedszkolaków,
- imprezy środowiskowe – „Wielkie grillowanie”, „Jesienna spartakiada”, „Powitanie jesieni – dzień czerwony”, „Powitanie zimy – dzień niebieski”, „Powitanie wiosny – dzień zielony”, „Powitanie lata – dzień żółty”,
- współudział w organizacji Parafiady,
- pasowanie na przedszkolaka,
- organizacja uroczystych obchodów Dni Patrona Przedszkola,
- uzyskanie certyfikatów: „Przedszkole promujące zdrowie”, „Certyfikat projektu PEWNIAK”,
- współpraca z Wydziałem Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego,
- prowadzenie i współorganizacja „Popisów przedszkolaka”,
- realizacja licznych innowacji, programów autorskich i programów ogólnopolskich.

Przedszkole Miejskie nr 5

- organizator VI Konkursu Recytatorskiego „Wierszobranie”,
- organizator III konkursu fotograficznego: „Będzin w kolorach jesieni”,
- piknik rodzinny,
- organizator uroczystej wigilii dla samotnych,
- udział w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”,
- uzyskanie certyfikatów: „Kubusiowi przyjaciele natury” – V edycja, „Certyfikat Śląskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie”, „Certyfikat projektu PEWNIAK – Pozytywna Energia w Nauczaniu i Aktywnym Kształceniu”,
- wdrożenie programu „Info-rodzic” pozwalającego na elektroniczny kontakt z rodzicami dzieci i skuteczne informowanie o przedsięwzięciach przedszkola,
- realizacja licznych innowacji, programów autorskich i programów ogólnopolskich.

Przedszkole Miejskie nr 6

- **o**rganizacja w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom” zabawy dla dzieci z będzińskich przedszkoli pod nazwą „Urodziny Kubusia Puchatka”,
- współorganizacja wigilii środowiskowej dla dzielnicy Ksawera oraz konkursu na najciekawszą kartkę bożonarodzeniową,
- organizacja festynów i pikników rodzinnych oraz otwartych dni przedszkola,
- organizacja imprezy „Integracja na wesoło”,
- współorganizacja IV Olimpiady Przedszkolaków,
- otrzymanie certyfikatów: „Kubusiowi przyjaciele natury”, „Akademia zdrowego przedszkolaka”, „Akademia super przedszkolaka”,
- organizacja uroczystego podsumowania projektu edukacyjnego UNICEF „Wszystkie kolory świata” II edycja w Teatrze Dzieci Zagłębia.

Przedszkole Miejskie nr 8

- organizacja i prowadzenie finału miejskiego konkursu „Bezpieczne przedszkole”.,
- przygotowanie i prowadzenie międzyprzedszkolnego konkursu „Mój miś” w ramach obchodów Dnia Pluszowego Misia.

Przedszkole Miejskie nr 9

- organizator konkursu prozdrowotnego dla dzieci z będzińskich przedszkoli pn. „Dobrze słyszę – ładnie mówię”,
- ogólnopolski konkurs plastyczny „Optymistyczna bombka na optymistyczną choinkę”,

- udział i realizacja ogólnopolskich programów: „Akademia zdrowego przedszkolaka”, „Optymistyczne przedszkole”, „Kubusiowi Przyjaciele Natury”, „Sieć uczących się przedszkoli – SUPEŁ”,
- realizacja międzynarodowego programu profilaktycznego „Przyjaciele Zippiego" oraz projektu UNICEF „Baw się i bądź bezpieczny”,
- realizacja projektu "Klucz do uczenia się", "Praktyka czyni mistrza",
- współorganizowanie imprezy miejskiej "III będzińskie powitanie wiosny",
- Jasełka – spotkanie dla rodziców i sponsorów przedszkola,
- udział w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, „Kubusiowi Przyjaciele Natury” i „Akademia Aquafresh”,
- organizator warsztatów plastycznych „Optymistyczna jesień”, optymistycznego festynu „Święto rodziny”, „Warsztatów myślenia twórczego” - prowadzonych przez scenografa TDZ oraz „Optymistycznego Klubu Rodzica”,
- przygotowanie projektu w ramach programu Comenius we współpracy z Turcją, Węgrami, i Niemcami: „Dzielenie się europejską kulturą jest mostem do przyjaźni”,
- realizacja innowacji, programów autorskich i programów ogólnopolskich.

Przedszkole Miejskie nr 10

- organizator miejskiego konkursu „Humor przedszkolaka 2013”,
- organizator spotkań dzieci i nauczycieli z ciekawymi ludźmi - podróżnikiem Grzegorzem Kuśpielem pod hasłem: „Małe marzenia, duże pasje, wielkie przygody", artystką Ireną Kubik,
- organizator zajęć dla najmłodszych dzieci przedszkolnych „Gdy kangurek gotuje wszystkim smakuje”, „Bezpieczna droga do przedszkola”,
- festyny rodzinne: „Mamo, tato baw się ze mną” i „Wszystkich kobiet imieniny”,
- przygotowanie i prowadzenie konferencji na temat roli wychowania przedszkolnego w rozwoju gotowości szkolnej dziecka pn. "Sukces naszych dzieci zaczyna się w przedszkolu"- efektem było utworzenie w Szkole Podstawowej nr 8 pierwszej klasy, do której uczęszczają sześciolatki,
- uzyskanie certyfikatu „Kubusiowi Przyjaciele Natury”, „PEWNIAK – Pozytywna Energia w Nauczaniu i Aktywnym Kształceniu”, „Akademia Zdrowego Przedszkolaka”, „Praktyka czyni mistrza”,
- realizacja programów autorskich i programów ogólnopolskich.

Przedszkole Miejskie nr 11

- organizacja III ogólnopolskiego konkursu plastycznego „Mój własny anioł”,
- współpraca z przedszkolem w Kaisiadorys na Litwie,
- „Jasełka”, „Śniadanie Wielkanocne - tradycje i zwyczaje” – imprezy środowiskowe,
- udział w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, „Kubusiowi przyjaciele Natury”, „Zdrowy przedszkolak”, „Nakrętki pomagają”, „Akademia Aquafresh”, „Zbieramy makulaturę – oszczędzamy lasy", „X akcja – Dnia dobrych uczynków”, „Góra grosza”, „Działaj czysto” – zajęcie II miejsca wśród wszystkich będzińskich placówek oświatowych w zbiórce baterii,
- realizacja programów autorskich i programów ogólnopolskich.

Przedszkole Miejskie nr 12

- współorganizacja Przeglądu Małych Form Scenicznych adresowanego do dzieci przedszkolnych i klas kształcenia zintegrowanego,
- organizacja miejskich obchodów „Dnia przedszkolaka”,
- współorganizacja „II Łagiskiego pikniku rodzinnego”,
- organizacja uroczystości środowiskowej „Przy wigilijnym stole”, „Święto rodziny”, „Zabawy

andrzejkowe", „Święto czekolady", „Spotkania wielkanocne", „Z przyrodą na ty",
- współorganizacja popisów przedszkolaka,
- uzyskanie certyfikatów: „Kubusiowi przyjaciele natury", „Akademia zdrowego przedszkolaka",
- realizacja programów autorskich i programów ogólnopolskich.

Przedszkole Miejskie nr 13
- realizacja projektu edukacyjnego programu Comenius,
- udział w akcji „Cała Polska czyta dzieciom",
- organizacja konkursu adresowanego do będzińskich przedszkolaków pod nazwą „Czym pachnie jesień" oraz konkursu „Wiersz Juliana Tuwima w oczach dzieci",
- cykliczne prowadzenie warsztatów dla rodziców pod nazwą „Dyniowe potworki",
- organizacja „Festynu rodzinnego" dla mieszkańców osiedla Syberka,
- uzyskane certyfikaty: „Bezpieczne wakacje", „Kubusiowi przyjaciele natury",
- realizacja licznych projektów edukacyjnych,

Przedszkole Miejskie nr 14
- organizator konkursu „Dziecięce marzenia",
- festyn rodzinny z okazji Dnia Matki, Ojca i Dziecka oraz „Majówka"
- udział w parafialnych uroczystościach dożynkowych,
- uzyskanie certyfikatu „Kubusiowi przyjaciele natury",
- realizacja programów autorskich i programów ogólnopolskich.

Przedszkole Miejskie nr 15
- organizator konkursu wielkanocnego pod nazwą „Pisanki, kraszanki, jajka malowane" oraz ogólnopolskiego konkursu plastycznego „Tradycje wielkanocne – koszyczek wielkanocny",
- organizacja konkursu piosenki przedszkolnej „Kolorowe nutki",
- realizacja projektu badawczego „Jestem bezpieczny - bezpieczny przedszkolak" i projektu dydaktycznego „Bajka różne ma imiona",
- uzyskanie certyfikatu: „Kubusiowi przyjaciele natury", „Akademia Aquafresh",
- organizacja miejskiego finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

Obok realizacji innowacji pedagogicznych oraz własnych lub autorskich programów wychowawczo-edukacyjnych placówki przedszkolne korzystają z szerokiej oferty programowej kierowanej do przedszkoli przez instytucje wspomagające pracę tych placówek.
W roku szkolnym z dobrym skutkiem realizowane są następujące przedsięwzięcia:
- program dopłat do mleka proponowany przez Agencję Rynku Rolnego: Przedszkole Miejskie nr 1, 5,
- realizacja ogólnopolskiego projektu edukacyjnego UNICEF „Szkoła z prawami dziecka": Przedszkole Miejskie nr 6, 9, 11,
- realizacja ogólnopolskiego programu „Optymistyczne przedszkole": Przedszkole Miejskie nr 9,
- udział w międzynarodowym programie kształtowania i rozwijania umiejętności psychospołecznych u dzieci „Przyjaciele Zippiego": Przedszkole Miejskie nr 1, 4, 5, 9, 12,
- „Cała Polska czyta dzieciom": Przedszkole Miejskie nr 1, 2, 5, 6, 9, 10, 11,
- „Góra grosza", akcja pod patronatem Ministerstwa Edukacji Narodowej na rzecz rodzinnych domów dziecka: Przedszkole Miejskie nr 6, 9, 11, 12, 13, 15,
- ogólnopolska akcja „Zbiórka baterii": Przedszkole Miejskie nr 1, 11, 15,

- organizacja Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy: Przedszkole Miejskie nr 1, 13, 14 i 15,
- realizacja programu „Kubusiowi Przyjaciele Natury": Przedszkole Miejskie nr 1, 2, 6, 9, 11, 13, 15 ; uzyskanie certyfikatu - Przedszkole Miejskie nr 1, 2, 5, 6, 10, 15,
- realizacja programu „Czyste powietrze wokół nas": Przedszkole Miejskie nr 4,
- udział w ogólnopolskim programie edukacyjnym pod patronatem MEN oraz Instytutu Matki i Dziecka pn. „Mamo, tato wolę wodę": Przedszkole Miejskie nr 1, 6, 12,
- uzyskanie certyfikatu Śląskiej Szkoły Promującej Zdrowie – „Przedszkole promujące zdrowie": Przedszkole Miejskie nr 4, 9,
- realizacja ogólnopolskiego programu „Akademia Zdrowego Przedszkolaka" i uzyskanie certyfikatu: Przedszkole Miejskie nr 1, 9, 11, 13,
- udział w ogólnopolskiej kampanii społecznej „Dzieciństwo bez przemocy": Przedszkole Miejskie nr 5, 11 oraz „Słowa ranią na całe życie": Przedszkole Miejskie nr 5,
- czynny udział w Dożynkach – prezentacja kosza dożynkowego: Przedszkole Miejskie nr 14, 15,
- Sprzątanie świata oraz Dni Ziemi – w akcjach tych biorą udział wszystkie przedszkola,
- wszystkie placówki przedszkolne i grupy przedszkolne funkcjonujące w szkołach podstawowych czynnie uczestniczą w „Będzińskich Mikołajkach", „Powitaniu wiosny", „Miejskim dniu przedszkolaka" i „Popisach przedszkolaka".

Efektem realizacji w/w inicjatyw jest podwyższenie jakości pracy placówek oraz tworzenie pozytywnego wizerunku przedszkoli w szerszym środowisku społecznym.

Wszystkie będzińskie przedszkola obok realizacji podstawy programowej i programów lub innowacji proponują swoim wychowankom dodatkowe zajęcia: języki obce, rytmikę oraz gimnastykę korekcyjną. Realizowane w placówkach zajęcia były opłacane przez rodziców dzieci korzystających z usług przedszkola.

Bardzo cenne są również inicjatywy podejmowane przez nauczycieli, którzy prowadzą zajęcia z dziećmi zdolnymi (Przedszkole Miejskie nr 15 z zakresu plastyki i muzyki) lub z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych (Przedszkole Miejskie nr 6 i 5) w zakresie języka angielskiego (Przedszkole Miejskie nr 2).

Na szczególną uwagę zasługuje inicjatywa Przedszkola Miejskiego nr 5, gdzie od 1 stycznia 2009 roku funkcjonuje wczesne wspomaganie dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Zespół wczesnego wspomagania w skład, którego wchodzą nauczyciele placówki prowadzi zajęcia z 8 dzieci z grupy specjalnej. Przedszkole Miejskie nr 12 jest inicjatorem bardzo znaczącego przedsięwzięcia nie tylko w skali naszego miasta ale również kraju. Placówka zaistniała jako przedszkole wspierające inicjatywę ustawowego wprowadzenia Ogólnopolskiego Dnia Przedszkolaka obchodzonego 20 września każdego roku.

Będzińskie przedszkola dbają o kształtowanie pozytywnego wizerunku w środowisku oraz upowszechniają swoje osiągnięcia, szczycą się sukcesami wychowanków. Znaczącymi działaniami w tym zakresie są obok indywidualnych osiągnięć dzieci z poszczególnych przedszkoli zajmujących wysokie miejsca w konkursach, turniejach lub przeglądach na szczeblu miasta lub województwa, stałe prezentacje wiedzy i umiejętności dzieci wszystkich będzińskich przedszkoli, które odbywają się w naszym mieście w ramach takich imprez jak: „Przegląd Małych Form Scenicznych" - prezentacja przedstawień teatralnych, „Kolorowe nutki" – przegląd piosenki przedszkolnej, „Popisy starszaka przedszkolaka" – zakończenie roku szkolnego przez dzieci odchodzące do szkoły.

Przedszkola zapewniają dzieciom, pracownikom oraz innym osobom przebywającym w placówce zdrowe, bezpieczne i higieniczne warunki do zabawy, nauki i pracy. Systematycznie jednak dyrektorzy placówek przedszkolnych pozyskują sojuszników wspierających ich

inicjatywy i pomysły w zakresie działań służących najmłodszym mieszkańcom naszego miasta. Znaczącymi efektami takich działań w poszczególnych przedszkolach w roku szkolnym 2012/2013 były:

- pozyskiwanie środków na doposażenie sal zabaw i zajęć w sprzęt i meble: Przedszkola Miejskie nr 1, 4, 6, 8, 9, 13, 15,
- pozyskanie środków finansowych na zakup pomocy dydaktycznych, książek i zabawek: Przedszkola Miejskie nr 1, 5, 6, 8, 13 (ze szczególnym wskazaniem na dzieci o szczególnych potrzebach edukacyjnych),
- zakup i montaż urządzeń na placu przedszkolnym: Przedszkola Miejskie nr 5, 6, 11,13, 14,
- pozyskiwanie sadzonek drzew, krzewów i kwiatów: Przedszkole Miejskie nr 1, 9, 13,
- wspieranie bezdomnych zwierząt – zbiórki żywności dla zwierząt przebywających w schroniskach Przedszkole Miejskie nr 1, 4, 5, 8, 11,
- odnawianie i malowanie pomieszczeń przedszkolnych: Przedszkole Miejskie nr 1, 5, 9, 12, 15.

Osiągnięcia i formy aktywności szkół

W roku szkolnym 2012/2013 uczniowie szkół prowadzonych przez miasto Będzin w rywalizacji z rówieśnikami odnieśli liczne sukcesy w skali miasta, powiatu, rejonu, województwa i kraju. W tabeli nr 26 odnotowano osiągnięcia w konkursach, przeglądach i zawodach na szczeblu wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym.

Tabela 26

Szkoła	Konkursy, przeglądy, zawody
SP nr 1	Międzynarodowy konkurs „Kangur matematyczny” – 3 wyróżnienia
SP nr 4	Międzynarodowy konkurs „Kangur matematyczny” – 5 wyróżnień Ogólnopolski konkurs „Alfik matematyczny” – 2 wyniki b. dobre Ogólnopolski konkurs języka angielskiego „FOX” – IV m.
SP nr 6	II Wojewódzki Festiwal Małych Form Artystycznych w Chorzowie – II miejsce XIII Festiwal Kultury Dzieci i Młodzieży „Jawor 2013” w Jaworznie – I miejsce XV Festiwal i Konkurs Widowisk Kolędniczych „Herody” w Katowicach – I nagroda
SP nr 8	Ogólnopolski konkurs matematyczny ALBUS – 3 laureatów Ogólnopolska Stypendiada Wczesnoszkolna – 3 wyróżnienia
SP nr 10	Międzynarodowy konkurs matematyczny „Pikomat” - 4 finalistów Ogólnopolska Stypendiada Wczesnoszkolna – wyróżnienie Ogólnopolski Konkurs Nauk Przyrodniczych „Świetlik” – 1 nagroda główna Ogólnopolski Konkurs Grafiki Komputerowej „Malowanie na ekranie’ – I miejsce
SP nr 11	Międzynarodowy konkurs „Kangur matematyczny” - 1 wyróżnienie Ogólnopolski konkurs matematyczny „Albus” – 3 laureatów
G nr 1	Międzynarodowy konkurs „Kangur matematyczny” – bardzo dobry wynik Ogólnopolski konkurs literacki „Twórczość ze szkolnej ławy” – III miejsce Konkurs „My wolontariusze” w ramach kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł” – nagroda główna Ogólnopolski konkurs geograficzny Eko-Planeta – bardzo dobry wynik Wojewódzki turniej „Gram i kulturalnie kibicuję” – I miejsce Wojewódzki konkurs artystyczny „Sztuka cenniejsza niż złoto” – I miejsce Wojewódzki konkurs grafiki komputerowej „Myszkuj, surfuj, twórz” – I miejsce Półfinał wojewódzki Gimnazjady Młodzieży Szkolnej w piłce siatkowej – III miejsce

G nr 3	Międzynarodowy konkurs „Kangur matematyczny” – wyróżnienie Wojewódzki konkurs grafiki komputerowej „Myszkuj, surfuj, twórz” – II miejsce
MZS nr 1	SP 2 **Wojewódzki Konkurs Języka Polskiego z Elementami Historii - finalista** G 4 **Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z WOS-u - 1 laureat** **Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Matematyki - 1 laureat** **Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Biologii - 3 laureatów, 1 finalista** Ogólnopolski Test Ortograficzny organizowany przez Centrum Edukacji Szkolnej – 1 laureatka
MZS nr 2	SP 13 **Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego z Elementami Historii – 1 laureatka** Międzynarodowy Konkurs „Kangur matematyczny” – 7 wyróżnień, 1 bardzo dobry wynik Ogólnopolski konkurs plastyczny – „Tęcza” – 1 wyróżnienie Ogólnopolski konkurs literacki „Twórczość ze szkolnej ławy” – dwa I miejsca Ogólnopolski konkurs literacki „Okno” – I miejsce Ogólnopolska przedmiotowa olimpiada z przyrody – 10 laureatów Przegląd teatralny w Łodzi „Dziatwa” – laureat – zespół teatralny „Bajka” G 2 **Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Geografii: 1 finalista** **Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego: 2 finalistki** Międzynarodowy konkurs „Kangur matematyczny” - 2 wyróżnienia Ogólnopolski konkurs literacki „Twórczość ze szkolnej ławy” – dwa I miejsca Ogólnopolska olimpiada przedmiotowa z biologii – 1 laureat
MZS nr 3	SP 3 Olimpiada wiedzy „Matematyka Oxford Plus” – 17 laureatów Ogólnopolski konkurs literacki „Twórczość ze szkolnej ławy” – dwa II miejsca, cztery III miejsca G 5 Olimpiada wiedzy „Matematyka Oxford Plus” – 1 laureat I st. Międzynarodowy konkurs „Kangur matematyczny” - b. dobry wynik Wojewódzki konkurs ekologiczny „Eko-jubiler” – II miejsce Konkurs recytatorski „Mały OKR” – I miejsce w etapie wojewódzkim
MZS nr 4	SP 9 Międzynarodowy Konkurs Matematyczny „Kangur” – wyróżnienie Półfinały wojewódzkie w minipiłce siatkowej chłopców G 6 Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży – V miejsce Finał Igrzysk Młodzieży Gimnazjalnej Województwa Śląskiego w piłce plażowej chłopców – III miejsce

Aktywność będzińskich placówek przejawia się w organizacji różnego typu przedsięwzięć edukacyjnych i wychowawczych adresowanych do uczniów innych placówek. Najważniejsze z nich zawiera tabela nr 27:

Tabela 27

Organizator	Nazwa przedsięwzięcia	Charakter przedsięwzięcia
SP nr 1	Mikołajkowe zmagania z j. angielskim	Konkurs dla uczniów klas I-III
	Zagłębiowski Międzyszkolny Festiwal Piosenki	Przegląd solistów i zespołów z kl. I-VI i gimnazjów o zasięgu rejonowym
	Międzyszkolny konkurs informatyczno-anglistyczny	Konkurs na prezentację multimedialną dla uczniów szkół podstawowych

SP nr 4	Festiwal Twórczości Muzycznej i Plastycznej „Kolęda i kartka bożonarodzeniowa”	Przegląd dla dzieci z przedszkoli i szkół
	„A to Polska właśnie”	Konkurs historyczny
	Miejska Olimpiada Przedszkolaków	Zawody sportowe dla przedszkolaków i uczniów „zerówek”
SP nr 6	„Szóstka dla szóstoklasisty”	Konkurs interdyscyplinarny dla kl. VI
	„Asy z III klasy”	Konkurs interdyscyplinarny dla uczniów klas III
	IV Rajd Pieszy na Wzgórze św. Doroty	Impreza adresowana do uczniów szkół podstawowych i gimnazjów
	„Śladami miejsc historycznych Będzina”	Gra terenowa
	„Książka – dobry sposób na nudę”	Międzyszkolny konkurs na prezentację multimedialną
	„Barwy jesieni”	konkurs plastyczny
SP nr 8	„Takie bale tylko w karnawale”	Konkurs plastyczny inspirowany muzyką dla uczniów klas I-VI
	„Mały Mistrz Słowa”	Konkurs języka polskiego
SP nr 10	„Szopka bożonarodzeniowa w tradycji chrześcijańskiej”	XI diecezjalny konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych
	Ogólnopolski konkurs grafiki komputerowej „Malowanie na ekranie” – XVI edycja	Konkurs dla uczniów szkół podstawowych o zasięgu ogólnopolskim
SP nr 11	„Jeden z najlepszych”	Konkurs interdyscyplinarny dla uczniów klas VI
	„Bądź bezpieczny”	Turniej o bezpieczeństwie drogowym dla uczniów klas III
	„W krainie baśni”	Powiatowy konkurs plastyczny
	„Władysław Broniewski – patron naszej szkoły”	Ogólnopolski konkurs plastyczno-literacki
	„Śladami Rutki Laskier”	Gra terenowa
	Jak wykorzystać TIK w procesie dydaktycznym?	Konferencja metodyczna dla nauczycieli będzińskich szkół
G nr 1	„Liga gimnazjalna”	Konkurs interdyscyplinarny dla uczniów I klas
	„Będzin inspiracje”	Powiatowy konkurs pod patronatem prezydenta miasta
	Zagłębiowski Międzyszkolny Festiwal Piosenki	Przegląd solistów i zespołów z kl. I-VI i gimnazjów o zasięgu rejonowym
	Gimnazjalny poliglota	Konkurs językowy
	Liga Przyszłych Gimnazjalistów	Konkurs interdyscyplinarny dla szóstoklasistów
G nr 3	31 maja – Dzień bez papierosa	Happening
	Konkurs frazeologiczny	Konkurs w ramach Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego
MZS nr 2	Zwyczaje i tradycje wielkanocne	Konkurs dla uczniów klas II
	Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym	Turniej organizowany przez Kuratorium Oświaty i PZMot.
	„Around the music”	Festiwal piosenki angielskiej
	Warsztaty regionalne dla uczniów	Zajęcia otwarte

MZS nr 3	„Czytamy na medal”	Konkurs pięknego czytania dla uczniów klas III
	Potyczki językowe – zabawy ze słownikami	Konkurs dla klas VI
	„Jesteśmy cząstką przyrody”	Konkurs przyrodniczy dla gimnazjalistów
MZS nr 4	Miejski konkurs recytatorski	Konkurs dla klas I-III
	Liga matematyków	Konkurs matematyczny dla gimnazjalistów

Szkoły angażują się również w liczne przedsięwzięcia edukacyjne i wychowawcze organizowane dla własnych uczniów i środowiska. Są to m.in.:

Tabela 28

Organizator	Nazwa imprezy
SP nr 1	Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia
SP nr 4	Wigilia środowiskowa - uroczystość z udziałem władz miejskich, kuratoryjnych i duchowieństwa
	Konkursy „Czy znasz tę bajkę?”, „Ekspert tabliczki mnożenia”, „Mistrz rachunków” Osiedlowy finał WOŚP
SP nr 6	Warsztaty edukacyjne „Historia Rutki Laskier”
	Wewnątrzszkolny projekt wychowawczy „Krocz przez życie należycie”
	Szkolne rozgrywki szachowe
	Wolontariat na rzecz pensjonariuszy Domu Opieki Społecznej w Grodźcu
	Widowisko „Będzińskie Herody” dla mieszkańców dzielnicy
SP nr 8	Konkurs ekologiczny „Ekotest 2012”
	Inscenizacja „Śmieciomoda”
SP nr 10	Udział w programie edukacyjnym „Ratujemy i uczymy ratować”.
	Spotkania pokoleń – spotkania z byłymi żołnierzami AK
	WOŚP – nawiązanie współpracy ze stacją krwiodawstwa, pozyskiwanie dawców szpiku kostnego
SP nr 11	Dzień papieski „Wypłyń na głębię”
	Wiosenny bal czytelniczy
	Spotkanie z Władysławem Śliwoniem
	Akcja „Sadzimy drzewko”
G nr 1	Szkolny konkurs na najlepszego geografa
	Wystawa prac fotograficznych w Urzędzie Miejskim –„Będzin – piękno niedostrzegane”
	Szkolna inicjatywa kulturalna „Wieczory teatralne”
G nr 3	Piknik rodzinny w ramach ogólnopolskiej akcji „Postaw na rodzinę”
MZS nr 1	Szkolny konkurs plastyczny „Moja maskotka na Euro”
	Plener fotograficzny w Pragelato w Alpach
	Debata oxfordzka na temat „Elektrownia jądrowa alternatywą dla gospodarki energetycznej Polski”

	Obchody tygodnia świadomości dysleksji
MZS nr 2	Potyczki z językiem angielskim
	Zajęcia otwarte w izbie regionalnej
MZS nr 3	Konkurs „Życie i dokonania Marii Skłodowskiej-Curie”
	Konkursy „Szkolny chemik”, „Szkolny mistrz genetyki”
MZS nr 4	Konkurs ekologiczny „Zielono jest wśród nas”
	Światowy dzień książki – spotkanie z poetką
	Kampania „Bezpieczny przejazd – zatrzymaj się i żyj”

Wszystkie placówki brały udział w takich akcjach jak Sprzątanie Świata i Dni Ziemi, organizują szereg imprez z udziałem rodziców, obchody Dnia Dziecka, pasowania pierwszoklasistów, dni patronów szkoły, festyny, kiermasze, festiwale nauki, dni języków obcych, dzień bez przemocy, dni otwarte, szkolne zawody sportowe, spotkania wigilijne, a także uczestniczą w różnorodnych akcjach charytatywnych.

Ponadto w roku szkolnym 2012/2013 szkoły uczestniczyły w różnego rodzaju programach i projektach edukacyjnych. Były to m.in.:

- „Będzińska szkoła równych szans” – projekt systemowy współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS – wszystkie szkoły podstawowe
- „Lepsza szkoła” – projekt pod patronatem MEN – SP nr 4, MZS nr 2
- Program UNICEF „Wszystkie kolory świata” – MZS nr 4, G nr 3
- RUN Rozwijanie uczenia i nauczania – projekt CEO – G nr 3
- Szkoła Promująca Zdrowie – MZS nr 3, SP nr 1
- Comenius – „Świadomi naszych kulturowych korzeni budujemy barwną Europę” oraz „Mobilność Szkolnej Kadry Edukacyjnej” – G nr 1
- Comenius – Asystentura Comeniusa – G nr 1
- Comenius „W pracowni europejskich artystów” – SP nr 10
- Comenius – „Train for Europe” – SP nr 1
- Comenius „Mobilność szkolnej kadry edukacyjnej” G nr 1
- Projekt Komisji Europejskiej – Europa dla obywateli „Kompetencja międzykulturowa” – G nr 1
- „Szklanka mleka” – MZS nr 3, MZS nr 1, MZS nr 4
- „Owoce w szkole” – MZS nr 3, MZS nr 4, MZS nr 2
- „Młody obywatel” – G 1
- „Ślady przeszłości. Młodzież adoptuje zabytki” SP 6, SP nr 10, MZS nr 3
- „Zachowaj trzeźwy umysł” – SP nr 1
- „Szkoła bez przemocy” – SP nr 11, SP nr 6, SP nr 8 SP nr 1
- „Szkoła z klasą 2.0” – SP nr 11
- „Lekki jak piórko, czyli multimedialna szafka dla ucznia” – SP nr 10

Działanie w tych programach zaowocowało licznymi certyfikatami przyznanymi placówkom, m. in.

- Certyfikat „Szkoły Promującej Zdrowie” – MZS nr 3, SP 1
- Certyfikat Golden Five – „Szkoła bez przemocy” – G nr 3, SP nr 8
- Certyfikat uczestnictwa w programie „Ślady przeszłości” – SP 6, SP nr 11
- Tytuł „Szkoły przyjaznej dla sześciolatka” – SP nr 8

Wsparcie będzińskiej edukacji z funduszy unijnych w latach 2010-2012 przyczyniło się do zmodernizowania placówek oświatowych, a także wzbogacenia oferty edukacyjnej.

Fundusze unijne zostały przeznaczone na dofinansowanie projektów, których wdrożenie zapewniło podwyższenie jakości edukacji poprzez doskonalenie programów kształcenia oraz przystosowanie ich do oczekiwań społecznych.

Unijne dofinansowanie obejmowało projekty, których celem było, m.in.: zwiększenie efektywności systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli, wyrównanie szans edukacyjnych uczniów, umożliwienie wymiany doświadczeń z partnerami z innych państw.

W roku szkolnym 2012/2013 w 10 będzińskich szkołach podstawowych w ramach przygotowanego przez miasto Będzin projektu „Będzińska szkoła równych szans" kontynuowane były zajęcia dotyczące indywidualizacji nauczania w klasach I-III. We wrześniu 2012 roku miasto pozyskało dodatkowe środki w wysokości 120.000 zł na zwiększenie o 2000 liczby godzin zajęć wsparcia dla uczniów I etapu edukacji.

Łącznie na realizację zaplanowanych zadań od września 2011 roku do czerwca 2013 roku uzyskano 681.401,93 zł.

Projekt systemowy „Będzińska szkoła równych szans" był realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet IX „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach", Działanie 9.1 „Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty", Poddziałanie 9.1.2. „Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych".

Celem głównym projektu było wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez indywidualizację procesu kształcenia uczniów klas I – III szkół podstawowych prowadzonych przez miasto Będzin, wzrost efektywności kształcenia oraz udzielonego wsparcia i pomocy.

Cele szczegółowe:

1. Zapewnienie uczniom oferty edukacyjno-wychowawczej zgodnej z indywidualnymi potrzebami, rozwijającej uzdolnienia.
2. Zmniejszenie deficytów w zakresie wad wymowy i postawy.
3. Zmniejszenie deficytów w obszarze umiejętności matematycznych, pisania i czytania.
4. Zapewnienie pomocy socjoterapeutycznej.
5. Zwiększenie stopnia i zakresu wykorzystania w szkołach aktywizujących metod nauczania.

Projektem objęci zostali uczniowie i uczennice klas I-III dziesięciu szkół podstawowych, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb w zakresie specyficznych trudności w uczeniu się, uwarunkowań zdrowotnych, zainteresowań i uzdolnień. Łącznie w ciągu dwu lat szkolnych wsparciem objęto 1095 uczniów, w tym 534 uczennice.

W ramach Projektu przeprowadzone następujące zajęcia:

1) zajęcia dla dzieci ze specyficznymi problemami w czytaniu i pisaniu, w tym zagrożonych ryzykiem dysleksji,
2) zajęcia dla dzieci ze specyficznymi trudnościami w zdobywaniu umiejętności matematycznych,
3) zajęcia logopedyczne dla dzieci z zaburzeniami mowy,
4) gimnastyka korekcyjna dla dzieci z wadami postawy,
5) zajęcia rozwijające zainteresowania matematyczno-przyrodnicze,
6) zajęcia rozwijające zainteresowania artystyczne (teatralne, plastyczne, muzyczne, taneczne),

7) zajęcia socjoterapeutyczne i psychoedukacyjne dla dzieci z zaburzeniami komunikacji społecznej,
8) zajęcia terapeutyczne – muzykoterapia,
9) zajęcia rozwijające zainteresowania czytelnictwem.

Na potrzeby efektywnego prowadzenia zajęć szkoły podstawowe wyposażone zostały w atrakcyjne pomoce dydaktyczne i nowoczesny sprzęt multimedialny.

Tabela nr 29 zawiera rezultaty końcowe projektu przygotowanego przez Wydział Oświaty we współpracy z będzińskimi szkołami.

Tabela 29

L.p.	Wskaźniki określone we wniosku o dofinansowanie	Uczennice	Uczniowie	Razem	Stopień realizacji wskaźnika
1.	Liczba uczniów, którzy skutecznie skorzystali z możliwości rozwoju i u których nastąpiła poprawa w wybranych obszarach	534	561	**1095**	123,59
2.	Liczba uczniów i uczennic, którzy w wyniku udziału w zajęciach rozwijających zainteresowania matematyczno-przyrodnicze uzyskali wysokie wyniki w nauce.	81	91	**172**	121,13
3.	Liczba uczniów i uczennic, którzy w wyniku udziału w zajęciach rozwijających zainteresowania artystyczne rozwinęli swoje uzdolnienia.	133	68	**201**	121,08
4.	Liczba uczniów i uczennic, którzy w wyniku udziału w zajęciach poszerzyli zainteresowania czytelnictwem.	13	7	**20**	125,00
5.	Liczba uczniów i uczennic, u których w wyniku zajęć logopedycznych skorygowano/złagodzono wady wymowy.	44	94	**138**	125,45
6.	Liczba uczniów i uczennic, u których w wyniku zajęć z gimnastyki korekcyjnej skorygowano/złagodzono wady postawy.	109	98	**207**	118,97
7.	Liczba uczniów i uczennic, u których w wyniku zajęć ograniczono problemy z czytaniem i pisaniem.	55	105	**160**	124,03
8.	Liczba uczniów i uczennic, u których w wyniku zajęć ograniczono trudności w zdobywaniu umiejętności matematycznych.	78	70	**148**	126,50
9.	Liczba uczniów i uczennic, którzy w wyniku zajęć poprawili relacje z otoczeniem.	21	28	**49**	125,64
10.	Procent zajęć w projekcie prowadzonych z wykorzystaniem metod aktywizujących.			**94**	104,44
11.	Liczba uczniów korzystających z zakupionych pomocy dydaktycznych	491	530	**1021**	115,24

Wyniki sprawdzianów i egzaminów

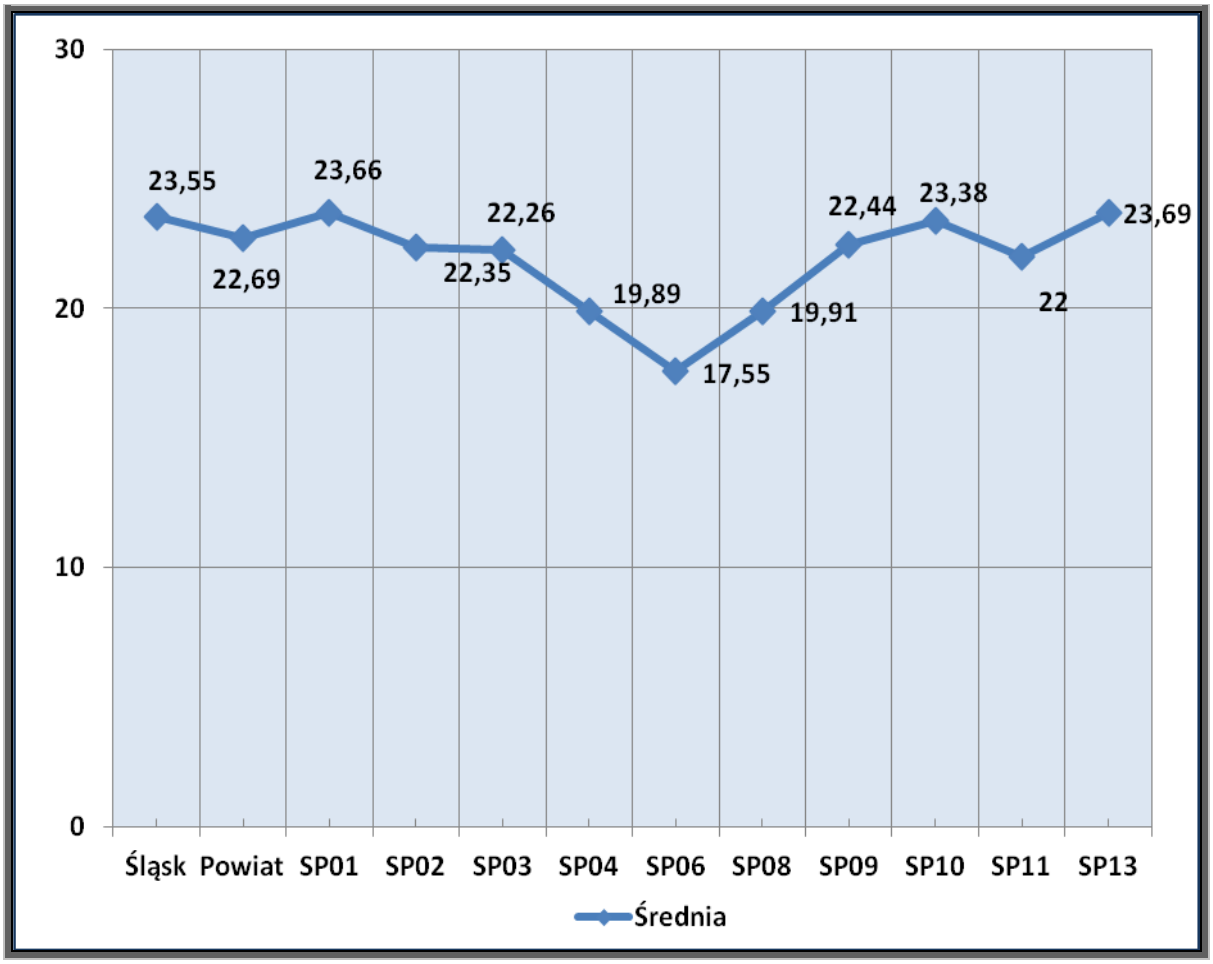
Wprowadzony w 2002 roku system egzaminów zewnętrznych dostarcza obiektywnych danych o osiągnięciach szkolnych. Dane te mogą być wykorzystywane do oceny efektywności nauczania.

Centralna Komisja Egzaminacyjna w ostatnich latach upowszechnia inną niż średnie wyniki szkół metodę pomiaru – edukacyjną wartość dodaną (EWD). Niestety, w czasie przygotowywania niniejszego raportu niedostępne były aktualne wyniki EWD.

1) Średnie wyniki sprawdzianu zewnętrznego w kl. VI szkoły podstawowej (średnia liczba punktów)

Wyniki uczniów będzińskich szkół podstawowych w 2013 roku ilustruje wykres nr 8. Najwyższe średnie (powyżej średniej wojewódzkiej) uzyskali szóstoklasiści ze Szkoły Podstawowej nr 13 oraz Szkoły Podstawowej nr 1, a najniższą – uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 6. Słabe wyniki uczniów Szkoły Podstawowej nr 6, pomimo wysiłków nauczycieli, wynikają m.in. z faktu funkcjonowania placówki w trudnym środowisku z ograniczonymi aspiracjami edukacyjnymi.

Wykres 8

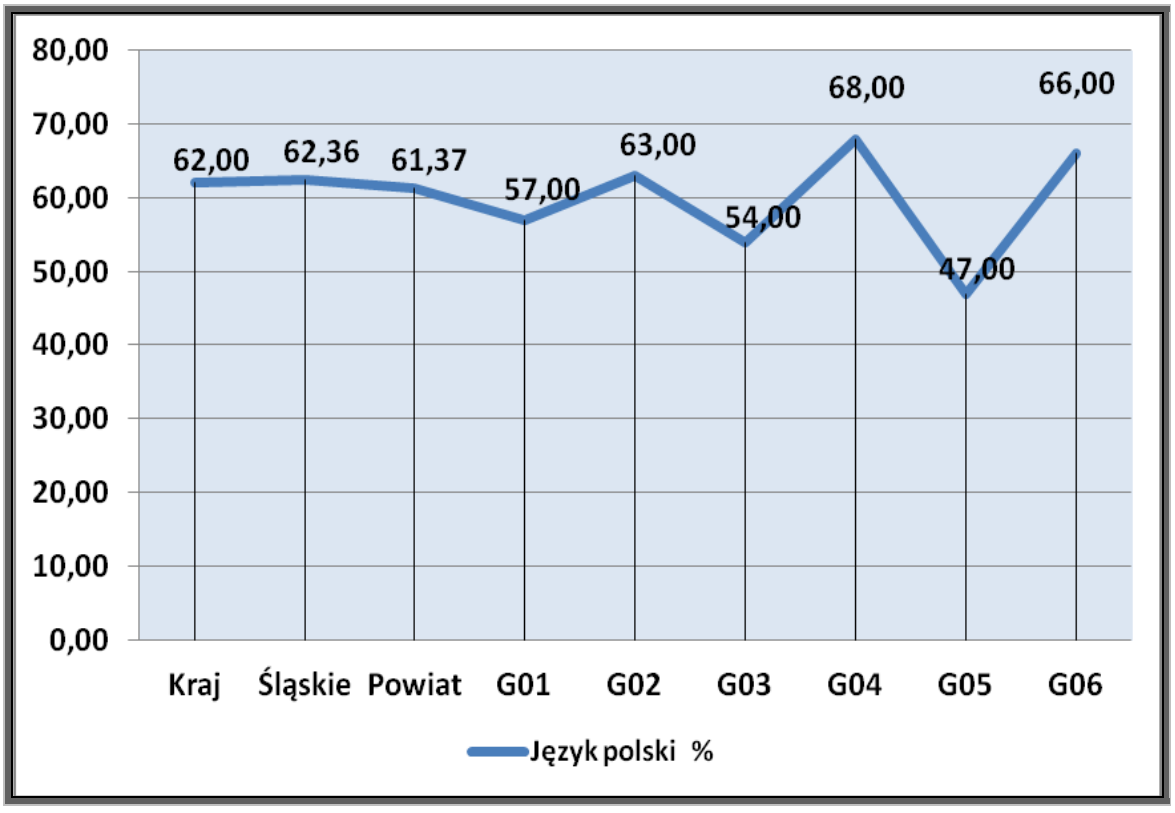

2) Średnie wyniki egzaminów gimnazjalnych w 2013 roku (w procentach):

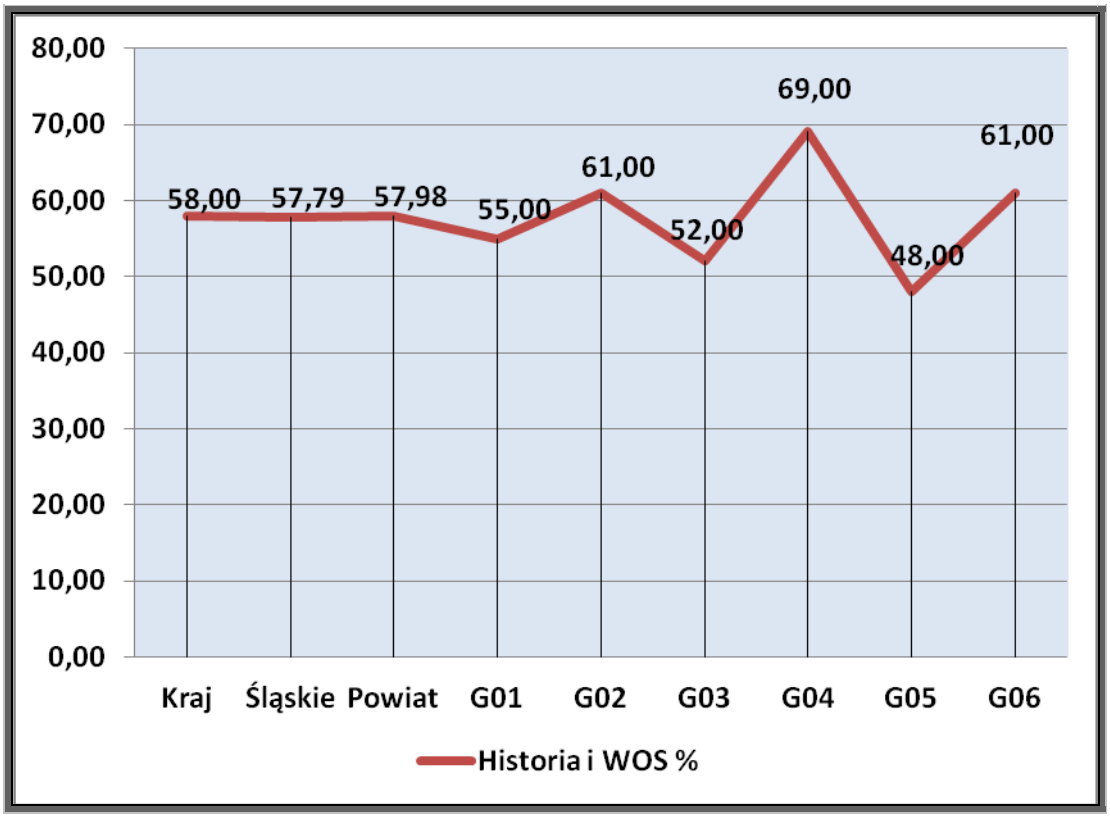
Egzamin gimnazjalny zdają uczniowie klas trzecich. Składa się on z części humanistycznej, matematyczno-przyrodniczej i z języka obcego, jednak na zaświadczeniach wydawanych przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną osobno wyszczególniono wyniki z języka: polskiego, historii i wiedzy o społeczeństwie, matematyki oraz przedmiotów przyrodniczych. Z kolei egzamin gimnazjalny z języka obcego uczniowie zdawali na dwóch poziomach: podstawowym i rozszerzonym. Każdy gimnazjalista miał obowiązek przystąpić do egzaminu na poziomie podstawowym. Egzamin na poziomie rozszerzonym był obowiązkowy tylko dla uczniów, którzy w gimnazjum kontynuowali naukę języka rozpoczętą w szkole podstawowej. Prawo przystąpienia do niego miał natomiast uczeń, który dobrze poznał język obcy poza szkołą.
Wyniki uczniów będzińskich gimnazjów z egzaminów zewnętrznych w 2013 roku ilustrują wykresy nr 9, 10, 11, 12, 13 oraz 14.

Z egzaminu z języka polskiego i historii najlepsze wyniki (przekraczające średnią krajową) uzyskali uczniowie Gimnazjum nr 4 (MZS 1), Gimnazjum nr 6 (MZS 4) oraz Gimnazjum nr 2 (MZS 2), z części matematyczno-przyrodniczej – uczniowie Gimnazjum nr 4 (MZS 1), Gimnazjum nr 6 (MZS 4) oraz Gimnazjum nr 2 (MZS 2). Bardzo dobre wyniki, znacznie przewyższające średnią krajową, z języka angielskiego (poziom podstawowy) uzyskali uczniowie Gimnazjum nr 4 w Miejskim Zespole Szkół nr 1 oraz Gimnazjum nr 6 w Miejskim Zespole Szkół nr 4, z języka angielskiego (poziom rozszerzony) – uczniowie Gimnazjum nr 4, Gimnazjum nr 6 i Gimnazjum nr 1. Z języka niemieckiego wyniki przekraczające średnią krajową uzyskali na poziomie podstawowym – uczniowie Gimnazjum nr 4 i Gimnazjum nr 1, a na poziomie rozszerzonym – uczniowie Gimnazjum nr 4, Gimnazjum nr 1 i Gimnazjum nr 6. Gimnazjum nr 3 – pomimo uzyskania wyników niższych od średniej krajowej – odnotowało postęp w stosunku do wyników w latach ubiegłych, niepokoić musi jedynie sytuacja w Gimnazjum nr 5 w Miejskim Zespole Szkół nr 3.

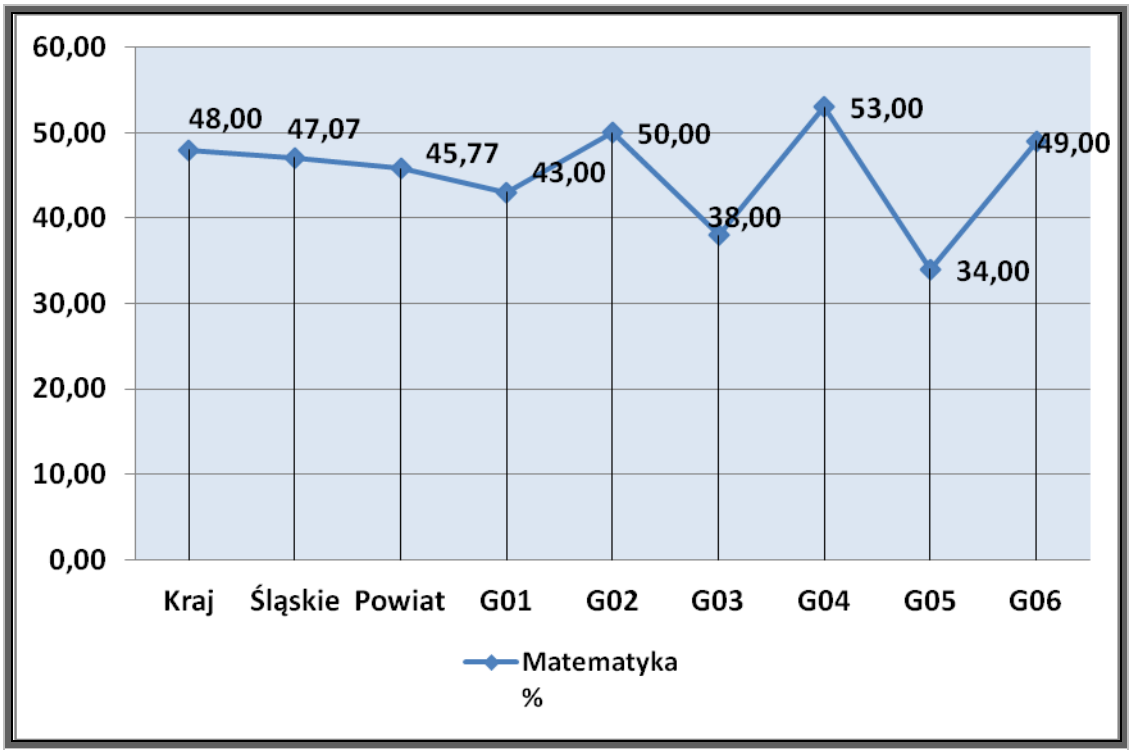
Wykres 9

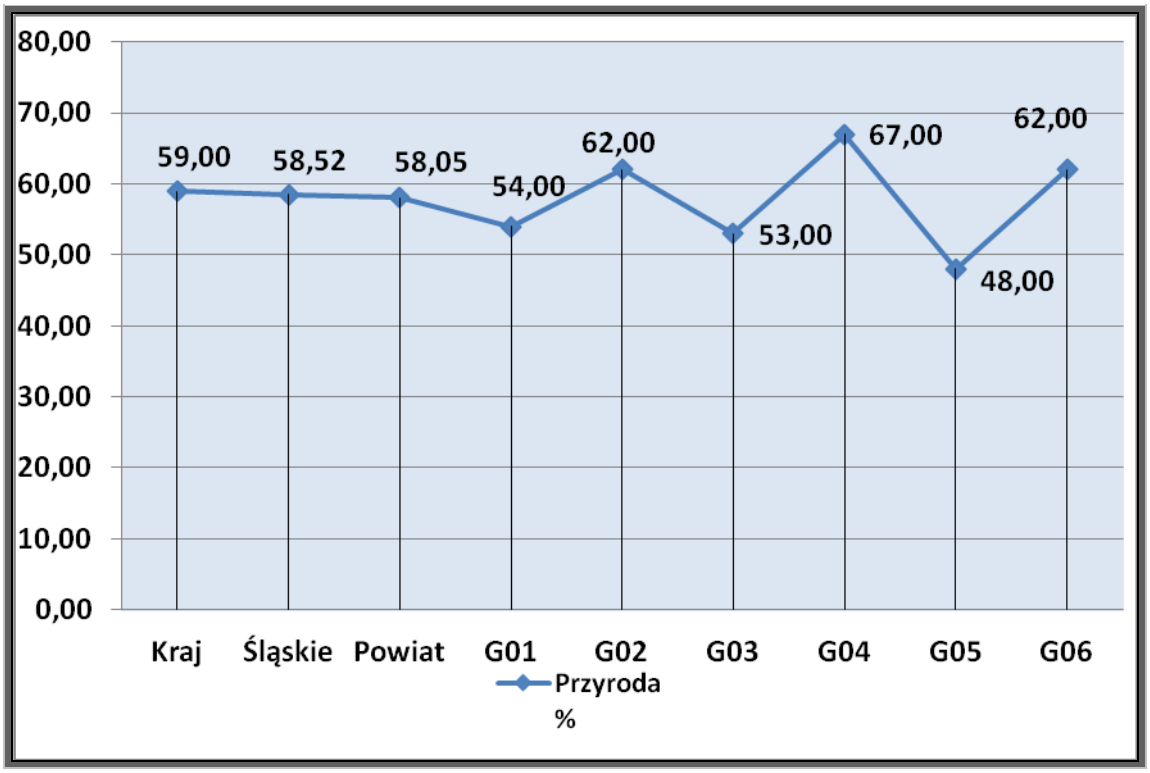
Wykres 10

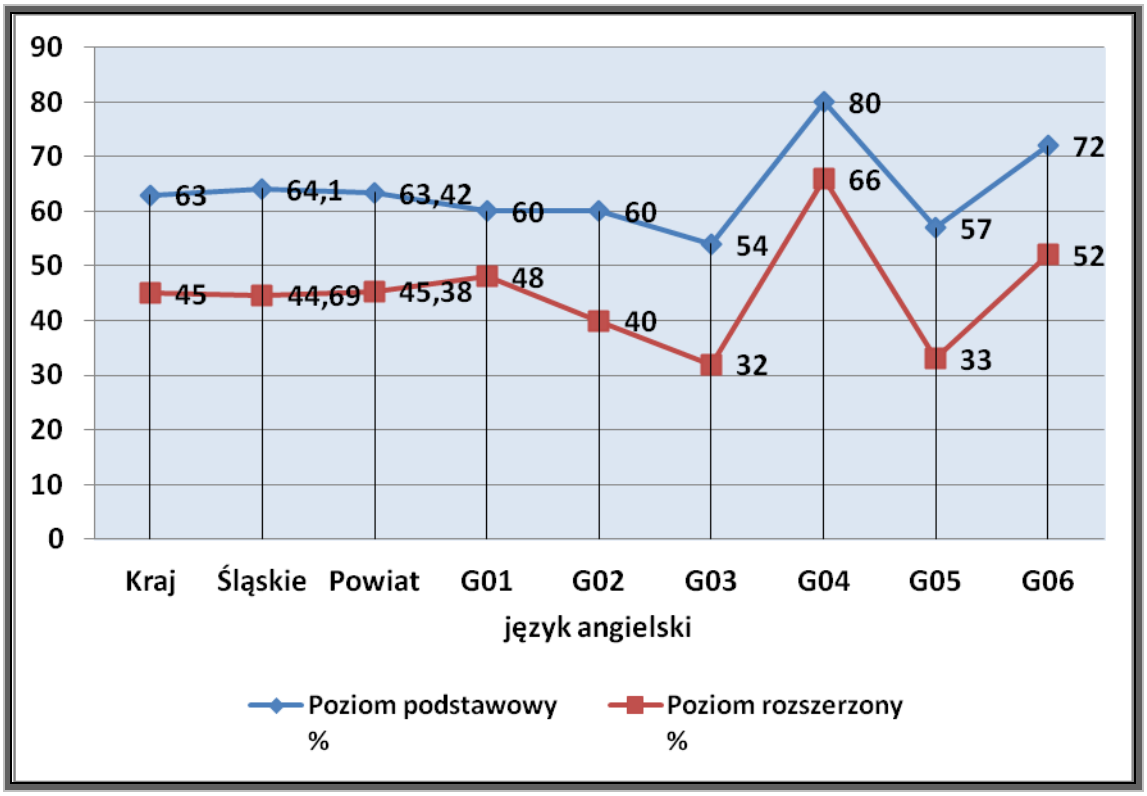
Wykres 11

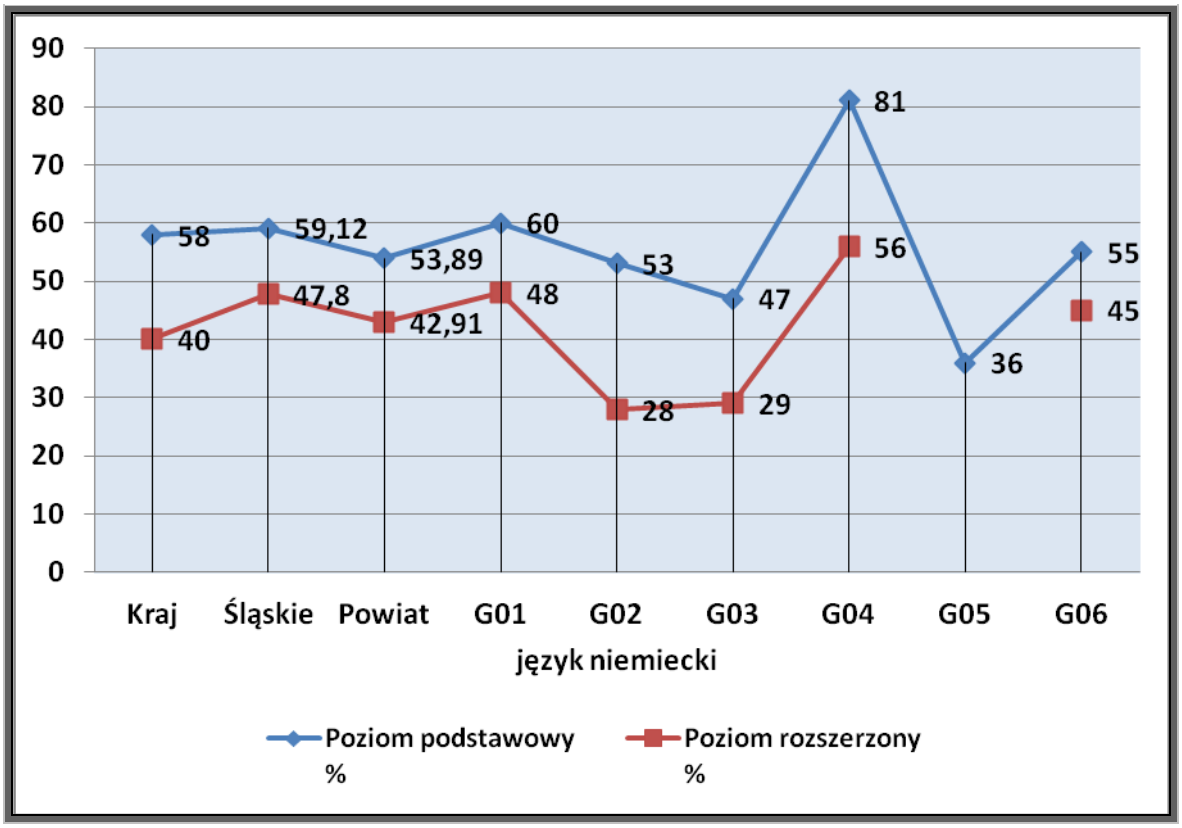
Wykres 12

Wykres 13

Wykres 14

Bardziej obiektywnym narzędziem oceny wyników nauczania poprzez analizę wyników egzaminu gimnazjalnego jest metoda edukacyjnej wartości dodanej (EWD). **Metoda EWD to zestaw technik statystycznych pozwalających zmierzyć wkład szkoły w wyniki nauczania. Wkład ten nazwano edukacyjną wartością dodaną.** Metoda ta pozwala uwzględnić zróżnicowanie szkół ze względu na zasoby „na wejściu". W wypadku gimnazjów najlepszą, dostępną miarą zasobów na wejściu są wyniki uczniów ze sprawdzianu po szkole podstawowej. Wskaźnik EWD dla gimnazjum mówi o tym, na ile wysokie/niskie wyniki egzaminu gimnazjalnego uzyskali uczniowie w porównaniu do gimnazjów w całej Polsce o danym poziomie zasobów na wejściu. Metoda EWD w założeniu ma sprawiedliwiej ocenić wyniki pracy danej szkoły.

Od października 2009 roku obowiązuje **ewaluacja zewnętrzna** - nowa koncepcja systemu nadzoru pedagogicznego Ma ona na celu umożliwienie gromadzenia kompleksowych informacji na temat jakości pracy szkół i funkcjonowania systemu edukacyjnego. Ministerstwo Edukacji Narodowej zdefiniowało **12 wymagań** wobec szkół i innych placówek edukacyjnych, dotyczących najróżniejszych dziedzin: od wyników nauczania, realizacji obowiązującej podstawy programowej, przez rozwijanie aktywności i umiejętności społecznych uczniów, współpracę z rodzicami, po organizację pracy placówki, w tym jej warunki lokalowe i wyposażenie. **Każde z tych wymagań dana szkoła lub placówka może spełnić na poziomie od A – bardzo wysoki do E – niski.** Wyniki ewaluacji przedstawione są w raporcie dostępnym na platformie internetowej **www.npseo.pl**.

Przy opracowaniu raportu z ewaluacji wizytatorzy biorą pod uwagę głos dyrektora i nauczycieli, ale także uczniów, rodziców, przedstawicieli społeczności lokalnej i instytucji współpracujących ze szkołą.

Ewaluacji zewnętrznej danej placówki dokonuje zespół wizytatorów. Całe badanie trwa kilka tygodni i dzieli się na **trzy etapy.** W pierwszym wizytatorzy ds. ewaluacji ustalają, w porozumieniu z dyrektorem szkoły, harmonogram badania, dostosowując go do planu lekcji. Zapoznają się z dokumentami dostarczonymi przez dyrekcję, ale też np. ze stroną www czy innymi materiałami informacyjnymi dotyczącymi danej placówki. Wszystko po to, aby zebrać jak najwięcej danych pomocnych w opracowaniu pytań, które będą zadawane w trakcie badania. W badaniu ewaluacyjnym bierze udział nie tylko dyrekcja szkoły. Wizytatorzy spotykają się też z nauczycielami i innymi pracownikami placówki, uczniami i ich rodzicami, a także przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą (np. samorządu, organizacji pozarządowych, domów kultury czy służb mundurowych). Kolejny etap ewaluacji to praca w szkole. Wizytatorzy rozmawiają i przeprowadzają ankiety wśród reprezentantów różnych grup szkolnej społeczności. Wizytatorzy prowadzą też obserwację: w trakcie lekcji, na przerwach, na boisku szkolnym czy w bezpośrednim otoczeniu szkoły.

W roku szkolonym 2012/2013 Kuratorium Oświaty w Katowicach przeprowadziło ewaluację zewnętrzną w 3 szkołach prowadzonych przez miasto Będzin: w Gimnazjum nr 2 (MZS nr 2), Szkole Podstawowej nr 13 (MZS nr 2) i Szkole Podstawowej nr 4. Wyniki końcowe ewaluacji w wybranych obszarach zawierają tabele nr 29, 30 i 31. Będzińskie szkoły uzyskały wysokie wyniki poziomu spełniania wymagań w badanych obszarach (B).

Tabela 30

Gimnazjum nr 2	
Wymaganie	**Poziom spełniania wymagania**
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	**B**
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	**B**
Uczniowie są aktywni	**B**
Respektowane są normy społeczne	**B**
Obszar: Zarządzanie	
Funkcjonuje współpraca w zespołach	**B**
Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny	**B**
Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie	**B**

Wnioski z ewaluacji w Gimnazjum nr 2 w Będzinie:

1. Wszyscy nauczyciele angażują się w analizę wyników egzaminu gimnazjalnego. Robią to w zespołach przedmiotowych systematycznie od wielu lat. Wnioski wynikające z analizy wdrażane są w praktykę szkolną i najczęściej przynoszą wymierne korzyści (np. uczniowie coraz częściej maksymalnie wykorzystują czas przeznaczony na rozwiązywanie zadań egzaminacyjnych).
2. Nauczyciele uwzględniają w praktyce szkolnej wnioski z analizy osiągnięć uczniów w celu podniesienia efektów kształcenia. W ostatnim roku szkolnym (2011/12) szkoła osiągnęła lepsze wyniki na egzaminie gimnazjalnym w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym, ale jej Edukacyjna Wartość Dodana została osłabiona (co może oznaczać, że uczniowie

osiągnęli wyższe wyniki dzięki swoim możliwościom intelektualnym, a nie pracy nauczycieli).
3. Uczniowie chętnie uczestniczą w proponowanych przez nauczycieli przedsięwzięciach, sami zgłaszają również inicjatywy służące ich własnemu rozwojowi oraz szkoły, natomiast w mniejszym stopniu angażują się w prowadzone w gimnazjum zajęcia pozalekcyjne.
4. Głównym celem pracy wychowawczej nauczycieli jest zapewnienie uczniom bezpieczeństwa oraz uczenie ich zachowań zgodnych z ogólnie przyjętymi normami społecznymi. Za osiągnięcie szkoły w tym zakresie uważa się poprawę zachowania młodzieży na przestrzeni ostatnich lat. Zauważa się też, że uczniowie przejawiają zachowania patriotyczne, wolontariackie, a w wobec siebie sportową postawę fair play.
5. Na podkreślenie zasługuje zespołowy charakter działań nauczycieli na etapie planowania zadań oraz ich realizacji, a także współdziałanie przy rozwiązywaniu pojawiających się problemów. W ten sposób podnoszą jakość własnej pracy i pracę szkoły.
6. Gimnazjum posiada bazę lokalową wystarczającą do realizacji statutowych zadań, a także podejmuje skuteczne działania mające na celu jej wzbogacanie poprzez wsparcie samorządu terytorialnego, rodziców i sponsorów.
7. Grono pedagogiczne potwierdza, że wnioski wynikające z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do wprowadzania zmian w funkcjonowaniu szkoły i przyczyniają się do podnoszenia jakości jej pracy,

Tabela 31

Szkoła Podstawowa nr 13	
Wymaganie	**Poziom spełniania wymagania**
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	**B**
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	**C**
Uczniowie są aktywni	**A**
Respektowane są normy społeczne	**B**
Obszar: Zarządzanie	
Funkcjonuje współpraca w zespołach	**B**
Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny	**B**
Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie	**B**

Wnioski z ewaluacji w Szkole Podstawowej nr 13:

1. Wszyscy nauczyciele angażują się w analizę wyników sprawdzianu. Robią to w zespołach przedmiotowych systematycznie od wielu lat. Wnioski wynikające z analizy wdrażane są w praktykę szkolną i najczęściej przynoszą wymierne korzyści (np. uczniowie coraz lepiej radzą sobie z czytaniem ze zrozumieniem).
2. Szkoła zapewnia nabywanie wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej.

3. Nauczyciele znają możliwości swoich wychowanków, a podejmowane przez nich działania zwiększają szanse edukacyjne uczniów. Potwierdzeniem powyższego są wyniki klasyfikacji rocznej. Szkoła osiąga średnie wyniki ze sprawdzianu, z wyjątkiem ostatniego roku szkolnego (2011/12), w którym osiągnęła wynik bardzo niski.
4. Dzięki podejmowaniu różnorodnych działań, wdrażaniu projektów i programów nauczyciele tworzą warunki do rozwoju aktywności uczniowskiej. Szkoła stwarza uczniom możliwość angażowania się w działania o charakterze charytatywnym, artystycznym i sportowym. Pomimo ogólnej opinii wszystkich respondentów biorących udział w badaniu, że szkoła jest bezpiecznym miejscem, część uczniów nie czuje się w niej bezpiecznie. Uczniowie znają swoje prawa i obowiązki; nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni uważają, że uczniowie prezentują zachowania zgodne z wymaganiami.
5. Realizowana na wysokim poziomie współpraca zespołowa wszystkich nauczycieli i pracowników, doskonalona podczas szkoleń wewnętrznych i zewnętrznych, sprzyja formułowaniu właściwych wniosków i planowaniu dalszej pracy oraz skutecznemu rozwiązywaniu problemów edukacyjno-wychowawczych.
6. Szkoła ma dobre warunki lokalowe, a wyposażenie umożliwia realizację podstawy programowej i przyjętych w szkole programów nauczania. Dyrekcja systematycznie podejmuje działania służące polepszeniu warunków i wyposażaniu szkoły w nowoczesne pomoce dydaktyczne.
7. Nauczyciele angażują się w prowadzenie ewaluacji wewnętrznej, a wnioski wynikające z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego dyrektora i jego zastępcy są wykorzystywane do wprowadzania pozytywnych zmian w funkcjonowaniu szkoły.

Tabela 32

Szkoła Podstawowa nr 4	
Wymaganie	**Poziom spełniania wymagania**
Obszar: Procesy	
Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy	**B**
Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej	**B**
Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	**B**
Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli	**B**
Kształtuje się postawy uczniów	**B**
Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	**B**
Obszar: Środowisko	
Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	**B**
Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów	**A**
Promowana jest wartość edukacji	**B**
Rodzice są partnerami szkoły	**B**

Wnioski z ewaluacji w Szkole Podstawowej nr 4 w Będzinie:

1. Uczniowie i ich rodzice znają funkcjonującą w szkole koncepcję, co potwierdzili wskazując na kierunki działania pracy szkoły
2. Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych mają w tej szkole zwiększone szanse na wyrównywanie deficytów rozwojowych, ponieważ mogą korzystać z potencjału zatrudnionych tu specjalistów: pedagoga, oligofrenopedagoga.
3. Uczniowie mają możliwość doskonalenia umiejętności czytelniczych, ponieważ szkoła proponuje im od najmłodszych lat różnorodne formy aktywności inicjowane we współpracy biblioteki szkolnej z Miejską Biblioteką Publiczną i Teatrem Dzieci Zagłębia.
4. W celu usprawnienia monitorowania podstawy programowej nauczyciele numerują tematy lekcji i przeprowadzają ich miesięczne (edukacja wczesnoszkolna) i śródroczne bilansowanie, co pomaga im w panowaniu nad realizacją szkolnego planu nauczania.
5. Uczniowie mają wpojone poczucie wiary w siebie, ponieważ nauczyciele przygotowali bogatą i różnorodną ofertę zajęć pozalekcyjnych dostosowaną do rozpoznanych predyspozycji dzieci, w tym ukierunkowanych na niwelowanie negatywnych uwarunkowań środowiskowych.
6. Dyrektor i nauczyciele podejmują systemowe działania na rzecz współtworzenia pozytywnej atmosfery, ścisłego współdziałania z lokalnym środowiskiem oraz wspólnych z Parafią działań łączących pozytywne wzorce.
7. Wychowawcy i specjaliści łączą diagnozowanie zagrożeń w szkole z szybką interwencją i bogatą ofertą działań profilaktycznych, w tym skierowanych także dla rodziców (doskonalenie umiejętności wychowawczych).

Kształcenie integracyjne i specjalne

Uczniowie posiadający orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego mogą w Będzinie uczęszczać do placówek specjalnych bądź do szkół i klas integracyjnych lub ogólnodostępnych. Wybór należy do rodziców i często pada właśnie na klasę integracyjną zapewniającą dziecku normalne, maksymalnie samodzielne życie w otwartym społeczeństwie. Integracja szkolna lub przedszkolna polega na umożliwieniu dzieciom zdrowym i niepełnosprawnym wspólnego uczęszczania do jednej klasy lub grupy.

Szczegółową analizę kształcenia integracyjnego i specjalnego zawiera informacja przygotowana dla Rady Miejskiej Będzina w kwietniu 2013 roku.

W roku szkolnym 2012/2013 Wydział Oświaty w ramach wsparcia dla uczniów niepełnosprawnych zrealizował następujące zadania:

- organizacja kształcenia specjalnego oraz nauczania indywidualnego w szkołach ogólnodostępnych, finansowanie zajęć rewalidacyjnych i wyrównawczych,
- organizacja i finansowanie dowozu uprawnionych uczniów do następujących placówek: Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Będzinie, do oddziałów integracyjnych w Szkole Podstawowej nr 11, do klas integracyjnych w Miejskim Zespole Szkół nr 3 – Gimnazjum nr 5, do oddziałów integracyjnych w Przedszkolu miejskim nr 6, do oddziału specjalnego w Przedszkolu Miejskim nr 5, do klas integracyjnych i ośrodków dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych w Dąbrowie Górniczej, Czeladzi, Sosnowcu i Katowicach,
- organizacja dowozu 63 uczniów niepełnosprawnych do różnych placówek oświatowych,
- zwrot 9 rodzicom kosztów dowozu dzieci organizowanego we własnym zakresie.

Pomoc materialna dla uczniów

Na kondycję dzieci i młodzieży w naszym mieście ma duży wpływ zróżnicowanie sytuacji materialnej rodzin. Bezrobocie, ubóstwo, rozbicie rodzin, trudna sytuacja mieszkaniowa to zjawiska szczególnie frustrujące dla młodych ludzi. O skali problemów świadczą następujące zjawiska:

1) bezpłatnym dożywianiem objęto w roku szkolnym 2012/2013 – 475 uczniów szkół podstawowych (18%), 121 uczniów gimnazjów (10%) i 223 wychowanków przedszkoli (12,8%),
2) stypendia szkolne przyznano w roku szkolnym 2012/2013 – 337 uczniom szkół podstawowych i gimnazjów (8,8%).

W celu złagodzenia problemów społecznych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej finansuje dożywianie uczniów i przedszkolaków.

Do sukcesów należy zaliczyć dobre zdiagnozowanie potrzeb społecznych i odpowiednie przygotowanie wniosków skutkujących przyznaniem Będzinowi środków na realizację rządowych programów „Wyprawka szkolna" i „Pomoc państwa w zakresie dożywiania". Rodzice uczniów klas trzecich szkół podstawowych otrzymali dofinansowanie pobytu dzieci na tzw. „zielonych szkołach" nie tylko ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, ale także ze środków miasta.

Stypendia motywacyjne:

Motywacyjny charakter ma system stypendialny obowiązujący w naszym mieście od kilkunastu lat i zawarty w regulaminie Stypendium Miasta Będzina dla najzdolniejszych uczniów i studentów, mieszkańców Będzina. **W grudniu 2012 roku za osiągnięcia w roku szkolnym i akademickim 2012/2013 stypendia otrzymało 45 uczniów i 2 studentów.** Na stypendia motywacyjne przeznaczono z budżetu miasta środki w wysokości 95.000 zł. Stypendium przyznaje się za szczególne osiągnięcia: w dziedzinie nauki uczniom z wysokimi średnimi ocen i jednocześnie laureatom ogólnopolskich konkursów wiedzy, laureatom i uczestnikom finałów wojewódzkich olimpiad przedmiotowych i wojewódzkich konkursów wiedzy, zdobywcom wyróżnień w międzynarodowych i ogólnopolskich konkursach artystycznych, uczestnikom finałów międzynarodowych zawodów sportowych, zdobywcom I, II i III miejsc w ogólnopolskich i wojewódzkich zawodach sportowych indywidualnych i zespołowych.

Stypendia socjalne:

Zgodnie z obowiązującym prawem pomoc materialna o charakterze socjalnym przysługuje:

1) uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom publicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych – do czasu ukończenia kształcenia nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia,
2) wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży upośledzonym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację odpowiednio obowiązku szkolnego i obowiązku nauki – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki,
3) uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.

W październiku 2012 roku wydano 405 decyzji o przyznaniu stypendiów szkolnych (w tym 262 dla uczniów szkół podstawowych, 75 – gimnazjów, 67 – szkół ponadgimnazjalnych) dotyczących pomocy w roku szkolnym 2012/2013. Ponadto wydano w roku szkolnym 2012/2013 22 decyzje o przyznaniu zasiłków szkolnych (w tym 12 dla uczniów szkół podstawowych, 7 – gimnazjów i 3 – szkół ponadgimnazjalnych).

W 2012 roku na stypendia szkolne przeznaczono – 268.320,99 zł, w tym z dotacji celowej budżetu państwa – 219.056,79 zł i ze środków własnych miasta – 49.264,20 zł. Na zasiłki **wydano ze środków własnych miasta – 5.500 zł,**

Dofinansowanie „zielonych szkół"

Miasto Będzin co roku zabiega o dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na dofinansowanie wyjazdów dzieci na tzw. „zielone szkoły". W ich trakcie dzieci uczestniczą m.in. w zabiegach profilaktyczno-leczniczych i zajęciach sportowych oraz wycieczkach krajoznawczych połączonych z edukacją ekologiczną. Samorząd przeznacza na ten cel także własne środki. Dzięki temu w programie rocznie bierze udział ok. 400 dzieci z klas trzecich szkół podstawowych. W 2012 roku kwota dofinansowania wyjazdu jednego dziecka przyznawana przez WFOSiGW wynosiła 170 zł dla uczniów klas III szkół podstawowych lub 400 zł dla uczniów klas III, na których rodzice pobierają zasiłek rodzinny, pielęgnacyjny lub są umieszczeni w rodzinach zastępczych. Kwota dofinansowania ze środków miasta wynosiła 150 zł.

W 2012 roku na dofinansowanie „zielonych szkół" przeznaczono z WFOSiGW – 83.840 zł, a z środków miasta – 84.250 zł, a w 2013 roku z WFOSiGW – 82.530 zł, ze środków miasta 86.700 zł.

Dofinansowanie pracodawców

Zgodnie z art. 70b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami) **miasto Będzin w 2012 roku dofinansowało kształcenie młodocianych uczniów w łącznej wysokości 93.545,14 zł**. Środki na ten cel pozyskano z dotacji rządowej. Pracodawcom przekazano zwrot kosztów kształcenia młodocianych uczniów, zarówno tych, którzy ukończyli przygotowanie zawodowe i zdali egzamin czeladniczy lub egzamin potwierdzający uzyskanie kwalifikacji zawodowych, jak i tych, którzy brali udział w przyuczeniu do zawodu.

Tabela 33

Rok	Nauka zawodu			Przyuczenie do pracy		
	Liczba pracodawców	Liczba młodocianych pracowników	Kwota dofinansowania	Liczba pracodawców	Liczba młodocianych pracowników	Kwota dofinansowania
2012	**10**	**12**	**78.824,98**	**3**	**4**	**14.720,16**

Zatrudnienie pracowników administracji i obsługi

Liczba zatrudnieniowych pracowników administracji i obsługi w szkołach i przedszkolach związana jest zasadniczo z liczbą uczniów lub wychowanków, organizacją placówki, liczbą oddziałów, liczbą nauczycielskich etatów wsparcia, z realizowanymi dodatkowymi zadaniami (np. zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom w drodze do szkoły, administrowanie i obsługa hal sportowych przy MZS nr 4 i SP nr 4, administrowanie przez Przedszkole Miejskie nr 11 budynkiem byłej Szkoły Podstawowej nr 12, prowadzenie oddziału żłobkowego przez PM nr 13), z organizacją zajęć popołudniowych, działalnością stołówki szkolnej, świetlicy, funkcjonowaniem oddziałów integracyjnych. Liczba zajęć wpływa na liczbę pomieszczeń wykorzystywanych do nauczania, czas eksploatacji tych pomieszczeń, a to z kolei wpływa na zapotrzebowanie na szkolną administrację i obsługę techniczną.

Tabela nr 34 przedstawia stan zatrudnienia pracowników administracji i obsługi w szkołach i przedszkolach na dzień 30 marca 2013 roku.

Tabela 34

Jednostka	Pracownicy ekonomiczno-admin.	Pracownicy kuchni i stołówki	Pozostali pracownicy obsługi	Pracownicy zatrudnieni w charakterze pomocy nauczyciela	Pielęgniarki	Razem
G01	2,00	0,00	6,00	0,00	0,00	**8,00**
G03	2,00	2,50	8,00	0,00	0,00	**12,50**
MZS01	3,00	5,00	11,25	0,00	0,00	**19,25**
MZS02	4,00	4,00	15,75	0,00	0,00	**23,75**
MZS03	4,00	2,00	7,50	0,00	0,00	**13,50**
MZS04	5,75	3,00	11,25	0,00	0,00	**20,00**
PM10	2,00	3,50	6,88	1,00	0,00	**13,38**
PM11	0,00	2,00	5,00	1,00	0,00	**8,00**
PM12	1,88	3,00	5,88	1,00	0,00	**11,76**
PM13	3,00	5,50	8,50	2,00	0,00	**19,00**
PM14	2,00	3,50	5,25	1,00	0,00	**11,75**
PM15	2,00	3,50	6,00	1,00	0,00	**12,50**
PM01	1,00	3,00	5,50	1,00	0,00	**10,50**
PM02	2,00	3,50	7,50	0,00	0,00	**13,00**
PM04	2,75	4,00	7,75	2,00	0,00	**16,50**
PM05	2,00	3,00	6,75	1,00	1,00	**12,75**
PM06	2,50	4,00	6,87	2,00	0,00	**15,37**
PM08	1,00	2,50	3,50	1,00	0,00	**8,00**
PM09	2,75	3,00	5,75	1,00	0,00	**12,50**
SP10	3,00	3,00	7,75	0,00	0,00	**13,75**
SP11	2,00	3,00	8,50	0,00	0,00	**13,50**
SP01	2,00	4,00	7,00	0,00	0,00	**13,00**
SP04	4,50	2,00	8,25	0,00	0,00	**14,75**
SP06	2,00	2,25	8,00	0,00	0,00	**12,25**
SP08	2,00	3,00	9,25	0,00	0,00	**14,25**
Suma	**61,13**	**77,75**	**189,63**	**15,00**	**1,00**	**343,51**

Finansowanie zadań oświatowych

W roku szkolnym 2012/2013 władze samorządowe Będzina konsekwentnie realizowały dobrą lokalną politykę oświatową, angażując znaczne środki na realizację zadań z zakresu edukacji i wychowania**.** Oświata jest jednym z największych działów w budżecie miasta.

Na funkcjonowanie szkół podstawowych i gimnazjów miasto Będzin otrzymuje z budżetu państwa **subwencję oświatową.** Pomimo corocznego wzrostu subwencji nie zabezpiecza ona środków potrzebnych na funkcjonowanie szkół. Zakres realizowanych wydatków i otrzymanej subwencji przedstawiono w tabeli nr 35 oraz na wykresach nr 15 i 16.

W planach finansowych szkół i przedszkoli na 2012 rok zagwarantowano w pełni środki na płace i pochodne od wynagrodzeń w kwocie 40.672.842 złotych, co stanowiło 80% zrealizowanego budżetu (bez wydatków inwestycyjnych). Wypłacono wynagrodzenia dla nauczycieli zgodnie z nowelizacją rozporządzenia płacowego od 1 września. W styczniu 2013 roku wypłacono jednorazowy dodatek uzupełniający dla nauczycieli stażystów, mianowanych i dyplomowanych, którzy nie osiągnęli w 2012 roku średniego wynagrodzenia wymaganego ustawą Karta Nauczyciela. Na wyrównanie gmina przeznaczyła 811.679 zł. Wynagrodzenia dla pracowników administracji i obsługi zatrudnionych w przedszkolach, szkołach oraz placówkach oświatowo-wychowawczych wzrosły o 5% od 1 września 2012 roku oraz zostały dostosowane w 2013 roku do obowiązującego minimalnego wynagrodzenia za pracę 1.600 złotych. Wydatki płacowe uwzględniały wypłatę wynagrodzeń dla nauczycieli przebywających na urlopach zdrowotnych, wprowadzonych w trakcie roku szkolnych dodatkowych zajęć dla uczniów posiadających orzeczenia o kształceniu specjalnym i nauczaniu indywidualnym, skutki awansu zawodowego nauczycieli, funkcjonowanie oddziału specjalnego w PM 5, oddziałów integracyjnych w PM 6, SP 11 i MZS 3, oddziałów sportowych w MZS 1, MZS 4 i G 1, a także utworzenie nowych oddziałów przedszkolnych.

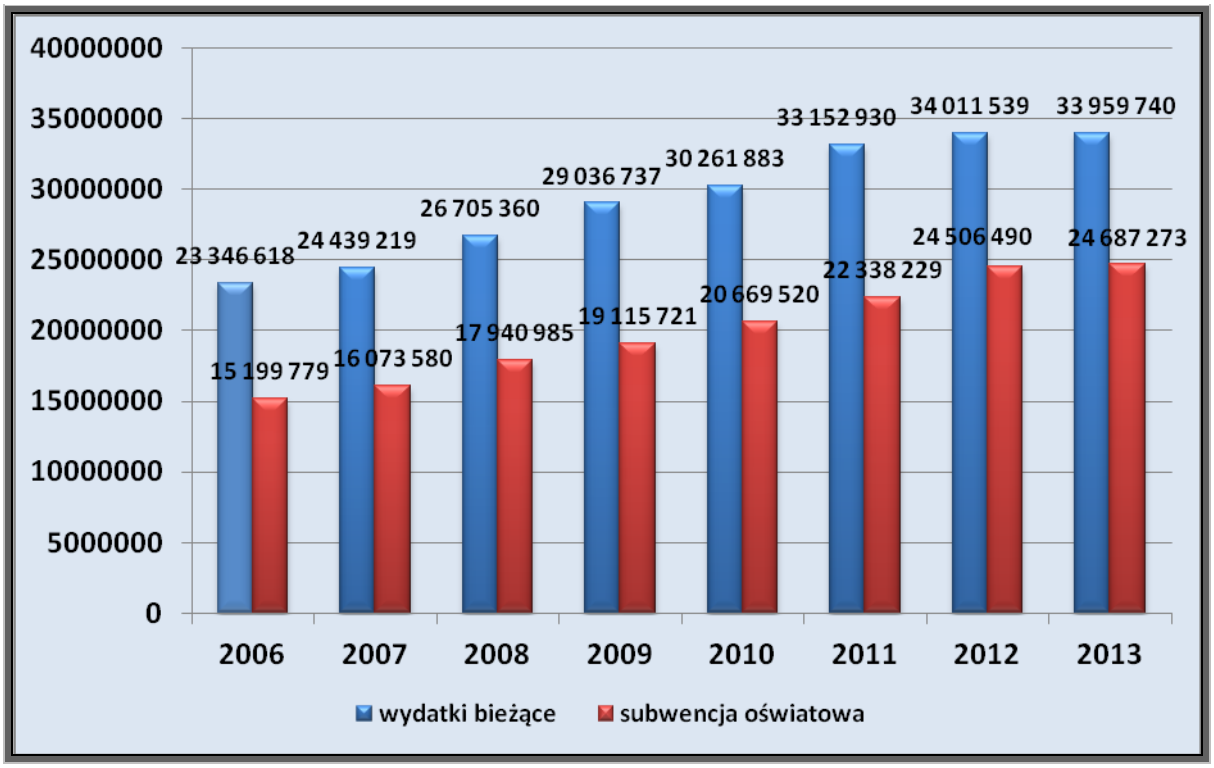
Wydatki rzeczowe na utrzymanie placówek były w trakcie roku analizowane i na bieżąco zabezpieczane. W planach finansowych placówek w 2012 roku wydatkowano kwotę 689.391 złotych na remonty szkół i przedszkoli, natomiast w 2013 roku zaplanowano 250.000 złotych.

Udział subwencji w wydatkach subwencjonowanych na oświatę

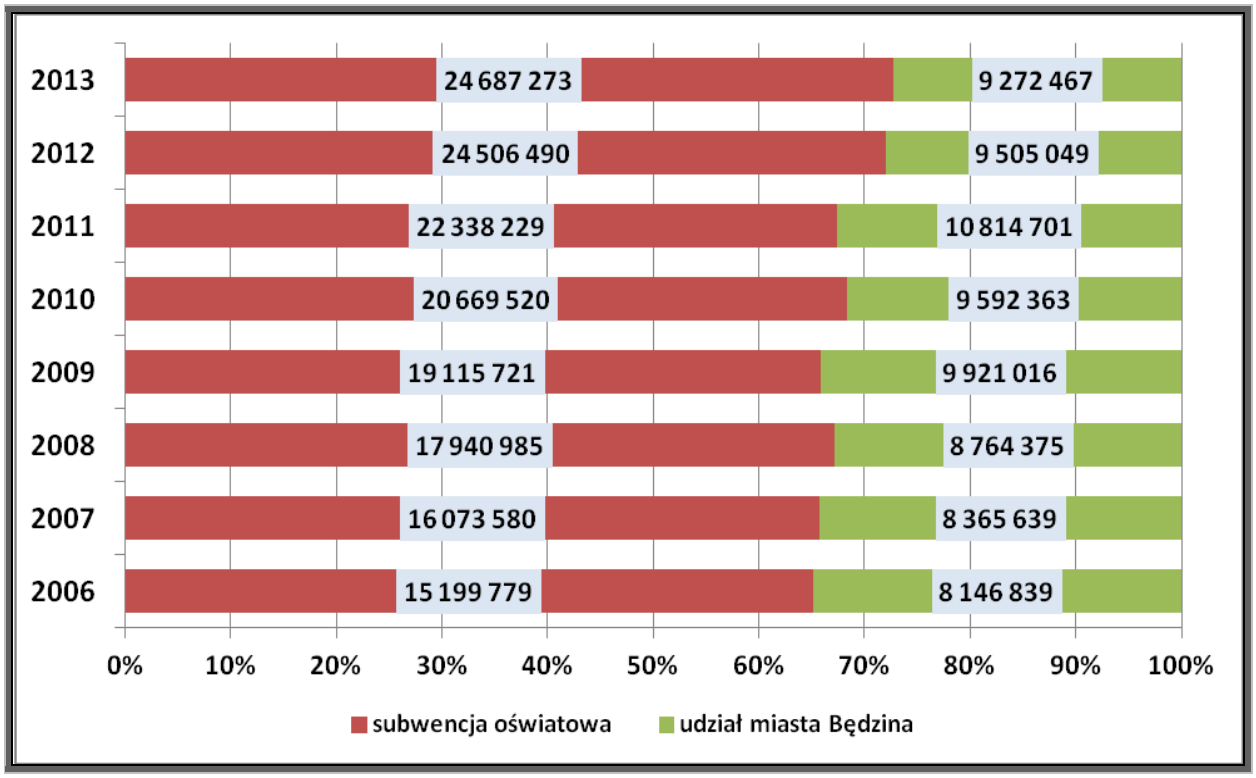
Tabela 35

Zadanie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Szkoły podstawowe	17.408.779,55	18.795.864,83	19.422.811,67	21.255.563,59	21.771.890,18	21.426.840,00
Gimnazja	7.430.564,80	8.058.331,40	8.448.600,08	9.352.986,73	9.564.659,24	9.630.890,00
Doskonalenie nauczycieli	140.038,35	144.832,12	88.813,29	75.939,41	88.580,55	89.600,00
Stołówki szkolne	669.648,19	869.602,79	910.475,16	936.740,76	1.045.854,70	1.137.575,00
ZFŚŚ emeryci nauczyciele	204.350,00	225.960,00	225.330,00	234.000,00	268.696,00	280.124,00
Świetlice szkolne	851.969,63	942.145,69	1.165.853,29	1.297.699,24	1.271.858,27	1.394.711,00
Razem	**26.705.360,52**	**29.036.736,83**	**30.261.883,49**	**33.152.929,73**	**34.011.538,94**	**33.959.740,00**
Subwencja	**17.940.985,00**	**19.115.721,00**	**20.669.520,00**	**22.338.229,00**	**24.506.490,00**	**24.687.273,00**
Udział subwencji w wydatkach bieżących (%)	67,18	65,83	68,30	67,38	72,05	72,70
Udział miasta (%)	**32,82**	**34,17**	**31,70**	**32,62**	**27,95**	**27,30**

Wykres 15

Wykres 16

Rozkład nadwyżek wydatków nad subwencją – gminy miejskie pow. 5 tys. mieszk.*

Tabela 36

Nadwyżka w 2010 roku		JST %
od	do	
	-10	0,0
-10	-5	0,5
-5	0	0,0
0	5	0,5
5	10	0,5
10	15	2,3
15	20	4,6
20	25	7,8
25	30	7,3
30	35	12,8
35	40	11,0
40	45	9,6
45	50	8,3
50	55	10,1
55	60	7,8
60	65	7,3
65	70	2,8
70		6,9

**Dane z 2010 roku według Instytutu Zarządzania w Edukacji i firmy Vulcan*

W roku 2010 w szkołach prowadzonych przez miasto Będzin nadwyżka wydatków nad subwencją wyniosła 31,71% i była podobna w 12,8% miast liczących od 5 do 100 tys. mieszkańców, jednocześnie w 64% miast nadwyżka ta była większa niż w Będzinie. W 2012 roku nadwyżka wydatków nad subwencją zmniejszyła się do 27,95%.

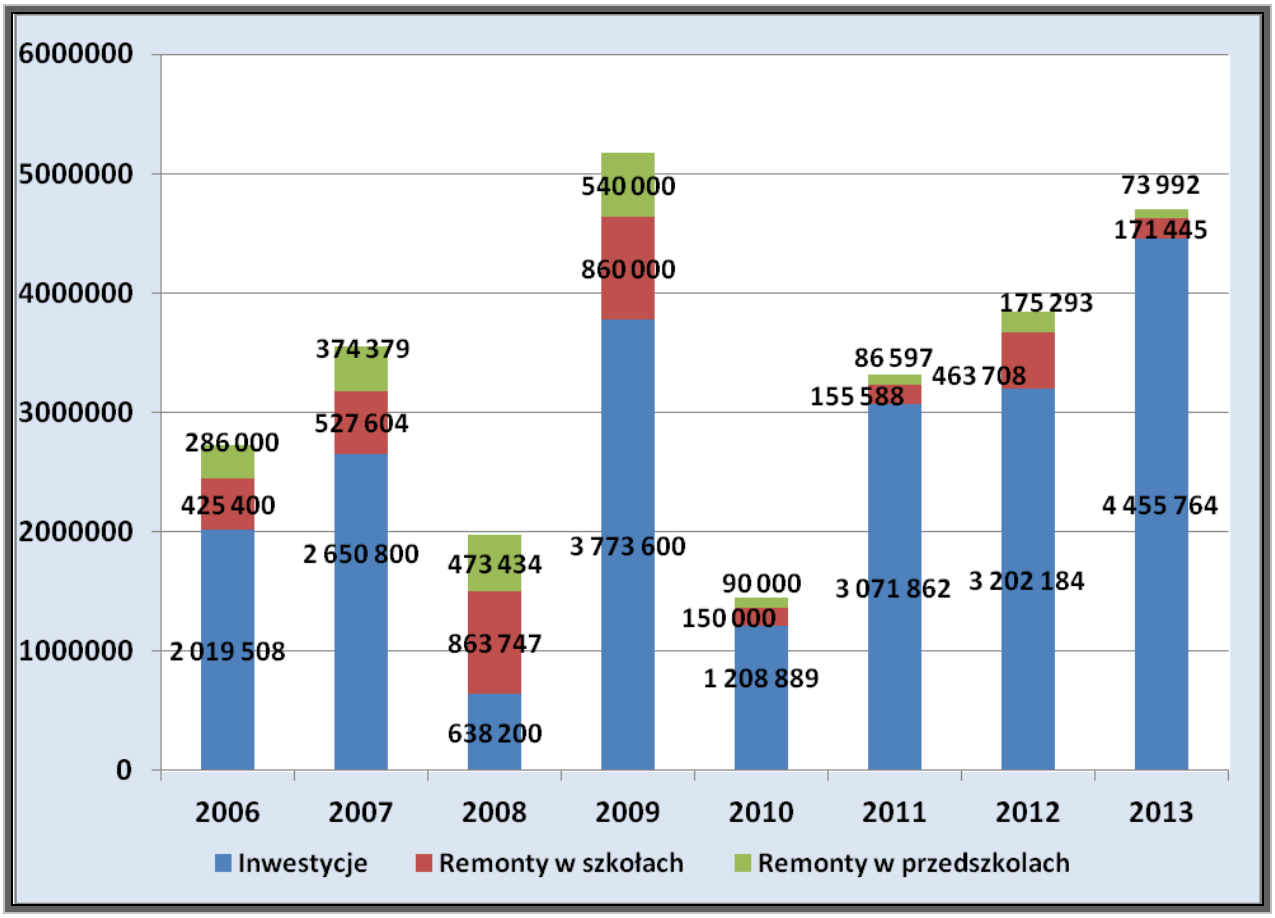
W ostatnich latach władze samorządowe Będzina przeznaczyły znaczne środki na zadania inwestycyjne, służące modernizacji bazy oświatowej i poprawie warunków kształcenia w szkołach i przedszkolach. W latach 2011-2013 zabezpieczono na ten cel ok. 10 milionów złotych. Priorytetem są termomodernizacje budynków oraz nowe obiekty sportowo-rekreacyjne. Szczegółowe informacje zawarte są w tabeli nr 37 i na wykresie nr 17.

Tabela 37

Wykonanie 2011 roku		
1.	Remont kapitalny i modernizacja dachu w budynku Przedszkola Miejskiego nr 6 połączony z likwidacją i utylizacją azbestu, remont pomieszczeń	485.118,69
2.	Remont kapitalny i modernizacja dachu w budynku Przedszkola Miejskiego nr 8 połączony z likwidacją i utylizacją azbestu	403.171,26
3.	Termomodernizacja SP 10 – zakończenie inwestycji	1.807.873,43
4.	Modernizacja sanitariatów w SP 1	130.999,26
5.	Budowa kompleksu boisk przy SP 1 (dokumentacja)	29.533,47
6.	Zakup kotła warzelnego w MZS 2	5.411,04
7.	Zakup kotła c.o. w SP 6	14.637,00
8.	Zakup patelni elektrycznej w SP 8	4.910,00
9.	Zakup patelni elektrycznej w MZS 3	5.699,97
10.	Zakup sprzętu do realizacji zajęć w „Będzińskiej szkole równych szans”	5.694,90
11.	Uruchomienie oddziału przedszkolnego w SP 11	14.000,00
12.	Zakup pieca gazowego do podgrzewania wody PM 13	8.700,00
13.	Adaptacja i pierwsze wyposażenie pomieszczeń w celu utworzenia dodatkowych oddziałów przedszkolnych PM 2, 4, 9, 10, 14	26.518,28
14.	Remont i modernizacja kuchni w Żłobku Miejskim nr 1	129.594,42
Razem wykonanie w 2011 roku		**3.071.861,72**
Wykonanie 2012 roku		
1.	Utworzenie placu zabaw przy SP 4 w ramach programu rządowego „Radosna szkoła”	160.301,42
2.	Utworzenie placu zabaw przy SP 8 w ramach programu rządowego „Radosna szkoła”	156.904,85
3.	Utworzenie placu zabaw przy SP 11 w ramach programu rządowego „Radosna szkoła”	154.805,59
4.	Budowa kompleksu boisk przy SP 1	646.199,92
5.	Termomodernizacja budynku PM 1	423.545,42
6.	Termomodernizacja budynku PM 2	81.099,87
7.	Termomodernizacja budynku PM 5	790.182,88
8.	Termomodernizacja budynku PM 10	739.486,74
9.	Monitoring boiska przy SP 1	7.418,13
10.	Zakup i wymiana kotła c.o. SP 6	14.637,00
11.	Zakup zmywarki gastronomicznej SP 10	4.579,31
12.	Zakup zmywarki przemysłowej PM 4	7.613,70
13.	Zakup kotła c.o. PM 9	15.409,44
Razem wykonanie 2012 roku		**3.202.184,27**

Wykonanie wg stanu na dzień 16 października 2013 roku		
1.	Termomodernizacja budynku PM 1 – dokończenie zadania	393.500,00
2.	Budowa boisk sportowych przy SP 11 – zakończenie w grudniu 2013 r.	1.860.000,00
3.	Budowa boisk sportowych przy SP 4 (przygotowanie dokumentacji)	52.400,00
4.	Adaptacja i pierwsze wyposażenie pomieszczeń w celu utworzenia dodatkowego oddziału przedszkolnego w SP 1	36.000,00
5.	Adaptacja i pierwsze wyposażenie pomieszczeń w celu utworzenia dodatkowego oddziału szkolnego w SP 1	24.000,00
6.	Utworzenie placu zabaw przy MZS 1 w ramach programu rządowego „Radosna szkoła”	209.937,00
7.	Utworzenie placu zabaw przy MZS 2 w ramach programu rządowego „Radosna szkoła”	. 209.010,00
8.	Utworzenie placu zabaw przy MZS 3 w ramach programu rządowego „Radosna szkoła”	100.917,00
9.	Termomodernizacja budynku PM 2	1.450.000,00
10.	Remont instalacji elektrycznej PM 5	120.000,00
Razem wykonanie planu na dzień 16.10.2013 roku		**4.455.764,00**

Wykres 17 Środki finansowe na remonty i inwestycje oświatowe

Budżet oświaty w latach 2011-2013 (bez wydatków inwestycyjnych miasta)

Tabela 38

Dział	Rozdz.	Zadanie	Wykonanie 2011	Wykonanie 2012	Plan na 2013	2012/11	2013/12
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
801	**80101**	**Szkoły podstawowe**	**21 572 060,99**	**22 717 610,17**	**22 466 298,00**	**105,3**	**98,89**
		w tym:					
		- wynagrodzenia osobowe z pochodnymi	17 401 055,35	17 622 661,62	17 653 895,00	**101,27**	**100,18**
		- refundacja kosztów nauki religii organizowanej przez gminy	8 954,61	8 980,99	10 000,00	**100,29**	**111,35**
		- świadczenia	19 552,52	19 085,44	21 475,00	**97,61**	**112,52**
		- wydatki rzeczowe	3 505 389,82	3 657 453,94	3 645 850,00	**104,34**	**99,68**
		- remonty	158 954,02	463 708,19	95 620,00	**291,72**	**20,62**
		- Kapitał Ludzki - SP10 i SP11	181 102,92	77 671,36	0,00	**42,89**	**0,00**
		- Kapitał Ludzki WO	38 460,87	320 589,18	372 013,00	**833,55**	**116,04**
		- program Comenius	96 933,61	48 813,15	89 062,00	**50,36**	**182,45**
		- zakupy inwestycyjne	16 021,01	4 579,31	0,00	**28,58**	**0,00**
		- wydatki na inwestycje	145 636,26	494 066,99	578 383,00	**339,25**	**117,07**
	80103	**Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych**	**696 854,18**	**853 049,08**	**1 033 019,00**	**122,41**	**121,10**
		w tym:					
		- wynagrodzenia osobowe z pochodnymi	634 032,67	787 281,72	925 096,00	**124,17**	**117,51**
		- świadczenia	228,00	571,99	335,00	**250,87**	**58,57**
		- wydatki rzeczowe	48 593,51	65 195,37	71 588,00	**134,16**	**109,81**
		- majątkowe	14 000,00	0,00	36 000,00		
	80104	**Przedszkola**	**11 626 542,68**	**13 170 419,46**	**14 251 341,00**	**113,28**	**108,21**
		w tym:					
		- wynagrodzenia osobowe z pochodnymi	9 384 737,05	9 947 561,27	10 785 028,00	**106,00**	**108,42**
		- refundacja kosztów dla gmin	163 257,95	279 108,77	274 000,00	**170,96**	**98,17**
		- program Comenius	35 415,07	43 057,42	32 921,00	**121,58**	**76,46**
		- dotacja dla przedszkoli prywatnych	297 980,00	1 034 433,39	1 260 000,00	**347,15**	**121,81**
		- świadczenia	12 551,25	8 107,89	12 768,00	**64,60**	**157,48**
		- wydatki rzeczowe	1 594 655,87	1 659 834,85	1 812 632,00	**104,09**	**109,21**
		- remonty	102 727,21	175 292,73	73 992,00	**170,64**	**42,21**
		- wydatki na inwestycje	19 973,45	15 409,44	0,00	**77,15**	**0,00**
		- zakupy inwestycyjne	15 244,83	7 613,70	0,00	**49,94**	**0,00**
	80106	**Inne formy wychowania przedszkolnego**	**0,00**	**0,00**	**2 000,00**		
		w tym:					

		- dotacja dla punktu przedszkolnego	0,00	0,00	2 000,00		
	80110	**Gimnazja**	**10 022 859,60**	**10 123 247,60**	**9 662 443,00**	**101,00**	**95,45**
		w tym:					
		- wynagrodzenia osobowe z pochodnymi	8 617 396,91	8 617 706,78	8 629 529,00	**100,00**	**100,14**
		- refundacja kosztów nauki religii organizowanej przez gminy	850,46	772,63	2 000,00	**90,85**	**258,86**
		- świadczenia	2 799,49	3 108,15	7 083,00	**111,03**	**227,88**
		- dotacje dla niepublicznych gimnazjów	29 470,50	186 502,40	192 000,00	**632,84**	**102,95**
		- wydatki rzeczowe	677 169,40	706 879,37	724 832,00	**104,39**	**102,54**
		- remonty	25 299,97	49 689,91	75 446,00	**196,40**	**151,83**
		- wydatki na inwestycje	0,00	0,00	0,00		
		- Kapitał Ludzki - Gimnazja	628 583,21	515 982,26	0,00	**82,09**	**0,00**
		- program Comenius	41 289,66	42 606,10	31 553,00	**103,19**	**74,06**
		- wydatki majątkowe	0,00	0,00	0,00		
	80113	**Dowożenie uczniów**	**459 938,61**	**513 846,85**	**550 000,00**	**111,72**	**107,04**
		w tym:					
		- wydatki bezosobowe z pochodnymi	35 984,38	0,00	0,00	**0,00**	
		- wydatki rzeczowe	423 954,23	513 846,85	550 000,00	**121,20**	**107,04**
	80146	**Dokształcanie naucz.**	**93 735,49**	**109 524,09**	**112 000,00**	**116,84**	**102,26**
		w tym:					
		- wydatki rzeczowe	80 301,49	97 280,09	99 538,00	**121,14**	**102,32**
		- wydatki osobowe z pochodnymi	11 634,00	12 244,00	12 462,00	**105,24**	**101,78**
		- dotacje	1 800,00	0,00	0,00	**0,00**	
	80148	**Stołówki szkolne i przedszkolne**	**2 413 666,98**	**2 619 488,76**	**2 803 921,00**	**108,53**	**107,04**
		w tym:					
		- świadczenia	9 841,61	5 328,27	7 494,00	**54,14**	**140,65**
		- wydatki rzeczowe	106 006,26	113 002,26	121 068,00	**106,60**	**107,14**
		- wydatki osobowe z pochodnymi	2 297 819,11	2 501 158,23	2 675 359,00	**108,85**	**106,96**
	80195	**Pozostała działalność**	**402 470,29**	**436 452,66**	**486 997,00**	**108,44**	**111,58**
		w tym:					
		- wydatki osobowe z pochodnymi	2 790,32	2 677,52	6 350,00	**95,96**	**237,16**
		- odpis ZFŚS emeryci	295 200,00	338 326,00	351 566,00	**114,61**	**103,91**
		- świadczenia	12 227,68	12 988,42	9 000,00	**106,22**	**69,29**
		- wydatki rzeczowe	92 252,29	82 460,72	120 081,00	**89,39**	**145,62**
801		**Razem**	**47 288 128,82**	**50 543 638,67**	**51 368 019,00**	**106,88**	**101,63**
851	**85195**	**Różne rozliczenia**	**23 000,00**	**25 000,00**	**0,00**	**108,70**	**0,00**
		- dotacja na pielęgniarki w przedszkolach	23 000,00	25 000,00	0,00	**108,70**	**0,00**

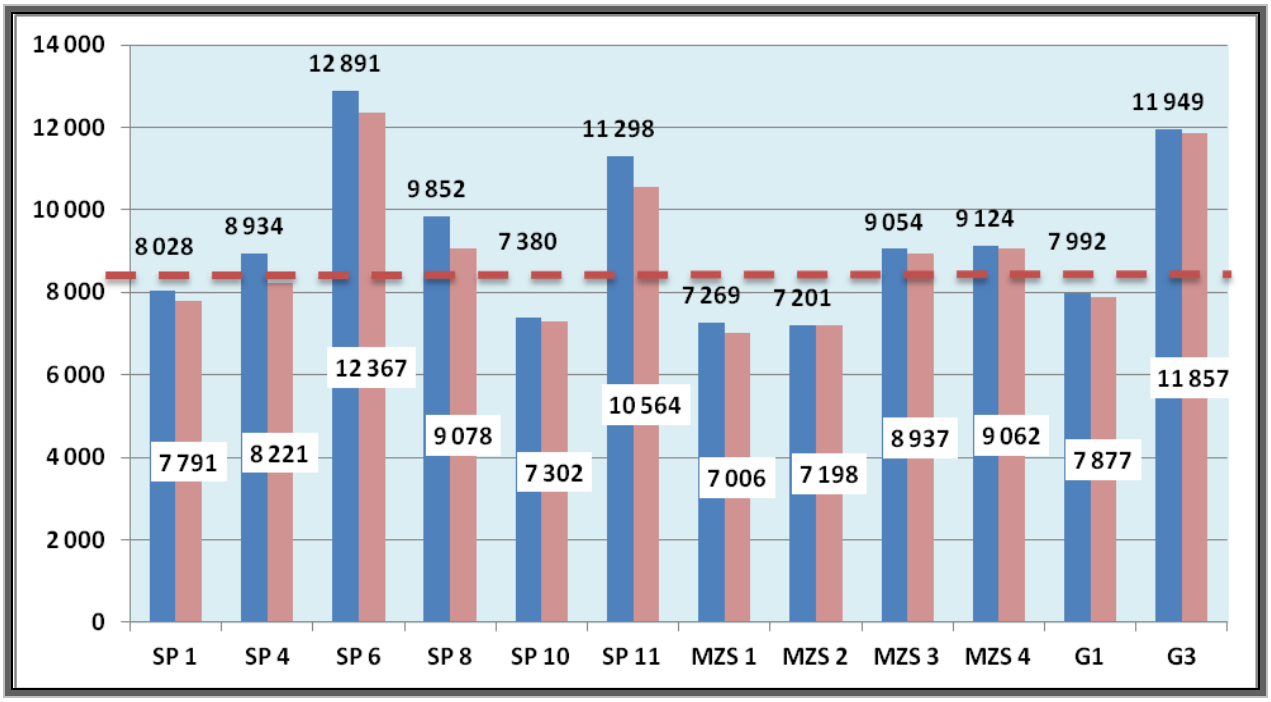
853	**85305**	**Żłobki**	**644 782,62**	**2 125 447,68**	**1 322 025,00**	**329,64**	**62,20**
		w tym:					
		- wynagrodzenia osobowe z pochodnymi	423 530,86	510 425,82	980 035,00	**120,52**	**192,00**
		- wydatki majątkowe	129 594,42	1 472 063,24	0,00		
		-świadczenia	804,07	2 495,40	6 000,00	**310,35**	**240,44**
		- wydatki rzeczowe	64 114,77	107 857,72	300 805,00	**168,23**	**278,89**
		- żywienie dzieci (do 2010 roku z dochodów własnych)	26 738,50	32 605,50	35 185,00	**121,94**	**107,91**
854	**85401**	**Świetlice szkolne**	**1 297 699,24**	**1 271 858,27**	**1 394 711,00**	**98,01**	**109,66**
		w tym:					
		- wynagrodzenia osobowe z pochodnymi	1 225 216,01	1 196 472,35	1 309 770,00	**97,65**	**109,47**
		- wydatki rzeczowe	72 483,23	75 385,92	84 941,00	**104,00**	**112,67**
	85404	**Wczesne wspomaganie rozwoju małego dziecka**	**29 650,04**	**26 783,00**	**29 050,00**	**90,33**	**108,46**
		w tym:					
		- wynagrodzenia bezosobowe z pochodnymi	23 351,54	17 145,66	23 510,00	**73,42**	**137,12**
		- wydatki rzeczowe	6 298,50	9 637,34	5 540,00	**153,01**	**57,48**
		- wydatki majątkowe	0,00	0,00	0,00		
	85412	**Kolonie i obozy**	**79 230,00**	**83 840,00**	**82 850,00**	**105,82**	**98,82**
		- dotacja na kolonie zielone z WFOŚiGW	79 230,00	83 840,00	82 850,00	**105,82**	**98,82**
	85415	**Pomoc materialna dla uczniów**	**415 712,36**	**430 856,49**	**347 000,00**	**103,64**	**80,54**
		w tym:					
		- stypendia Miasta Będzina	81 300,00	95 800,00	82 000,00	**117,84**	**85,59**
		- stypendia szkolne	264 900,16	260 921,09	258 000,00	**98,50**	**98,88**
		- zasiłki szkolne	2 700,00	5 500,00	7 000,00	**203,70**	**127,27**
		- wyprawka szkolna	66 812,20	68 635,40	0,00	**102,73**	**0,00**
854		**Razem**	**1 822 291,64**	**1 813 337,76**	**1 853 611,00**	**99,51**	**102,22**
Ogółem			**49 778 203,08**	**54 507 424,11**	**54 543 655,00**	**109,50**	**100,07**

W roku 2012 koszty kształcenia w szkołach prowadzonych przez miasto Będzin (wykres nr 18) były w większości porównywalne i zbliżone do średniej kwoty w wysokości 8.502 zł Większe koszty w Szkole Podstawowej nr 11 i Miejskim Zespole Szkół nr 3 wynikały z organizacji kształcenia specjalnego w klasach integracyjnych, w Miejskim Zespole Szkół nr 4 – z dodatkowych kosztów związanych z utrzymaniem hali sportowej i realizacją zadań z zakresu sportu powszechnego. Na wysoki koszt kształcenia w Szkole Podstawowej nr 6 i Gimnazjum nr 3 wpływ ma mniejsza liczba uczniów w obwodach.

Wyższe koszty kształcenia w Przedszkolu Miejskim nr 5 i 6 wynikają z organizacji w tych placówkach kształcenia specjalnego, prowadzenia oddziałów integracyjnych i oddziału specjalnego. Na bardzo wysokie koszty w Przedszkolu Miejskim nr 12 mają koszty utrzymania całego budynku dawnej Szkoły Podstawowej nr 12.

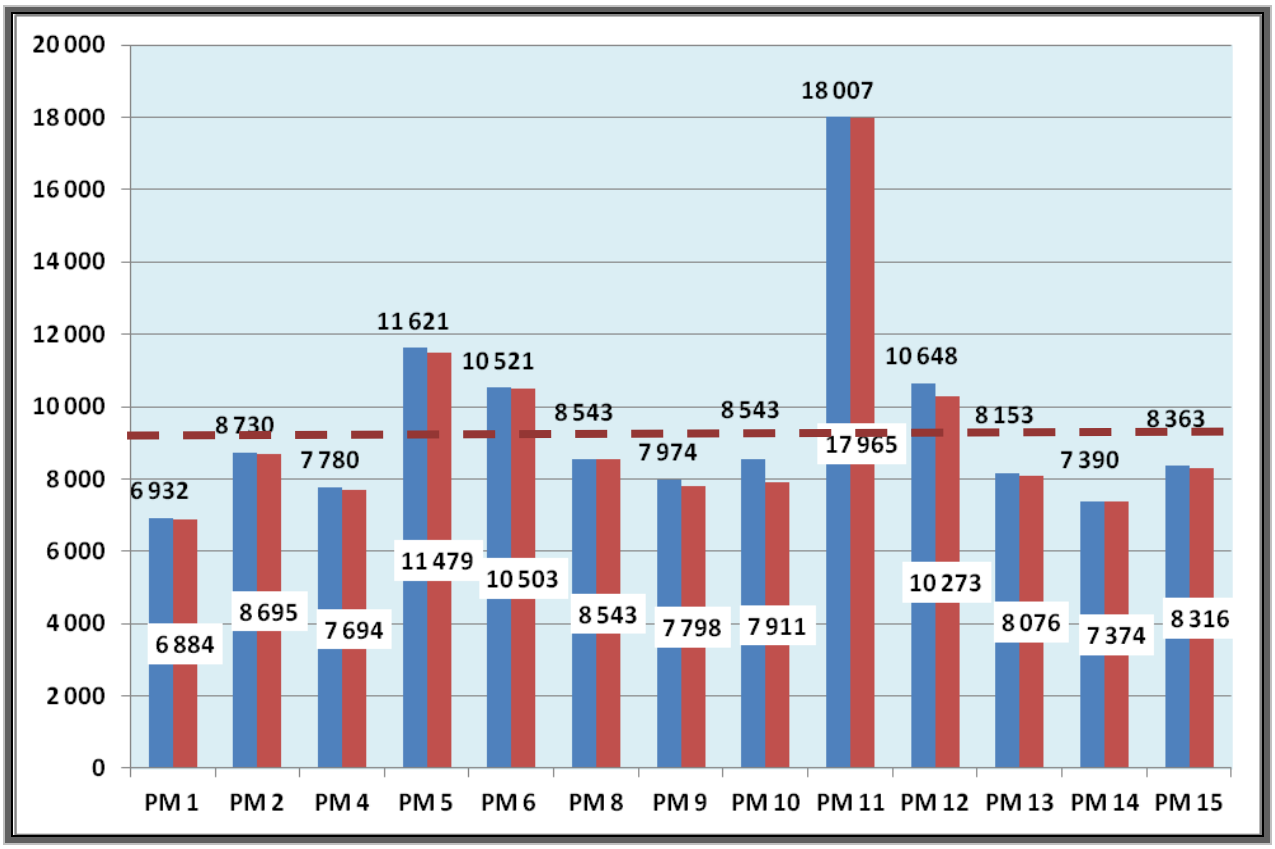
Koszt kształcenia 1 ucznia w szkołach w 2012 roku

Wykres 18

Koszt kształcenia 1 dziecka w przedszkolach w 2012 roku

Wykres 19

Porównanie wybranych wydatków oświatowych

Tabela 39

Zadanie	2010	2011	2012	2013	2012/2011	2013/2012
Szkoły podstawowe	19.408.780	21.255.564	21.771.890	21.426.840	102,43%	98,42%
Gimnazja	8.448.600	9.352.987	9.564.659	9.630.890	102,26%	100,69%
Świetlice	1.165.853	1.297.699	1.271.858	1.394.711	98,01%	109,66%
Stołówki szkolne	910.475	936.741	1.045.855	1.137.575	111,65%	108,77%
Dowożenie uczniów	458.163	459.938	513.847	550.000	111,72%	107,04%
Przedszkola	10.155.101	11.555.909	13.104.339	14.218.420	113,40%	108,50%
Oddziały przedszkolne	621.480	696.854	853.049	1.033.019	122,41%	121,10%
Pomoc materialna dla uczniów	379.000	415.712	430.856	438.050	103,64%	101,67%
Doskonalenie nauczycieli	105.919	93.735	109.524	112.000	116,84%	102,26%
Pozostała działalność, w tym odpis na ZFŚS (nauczyciele emeryci)	362846	402470	436453	486997	108,44%	111,58%

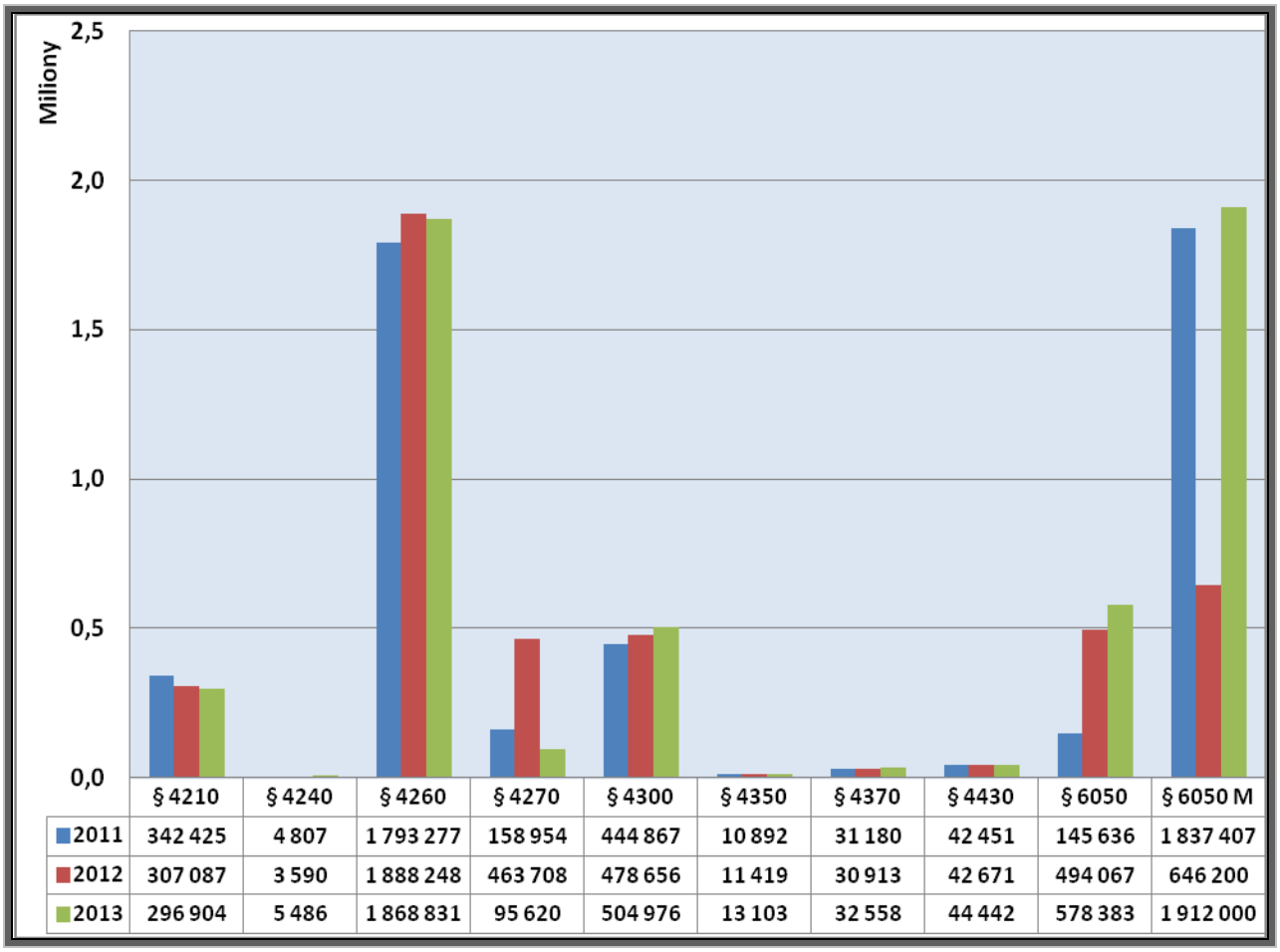
Uwaga: wyszczególnione w tabeli nr 39 wydatki nie uwzględniają środków na realizację projektów unijnych oraz na inwestycje

Analiza wybranych wydatków rzeczowych w szkołach i przedszkolach w 2012 roku według paragrafów klasyfikacji budżetowej

Tabela 40

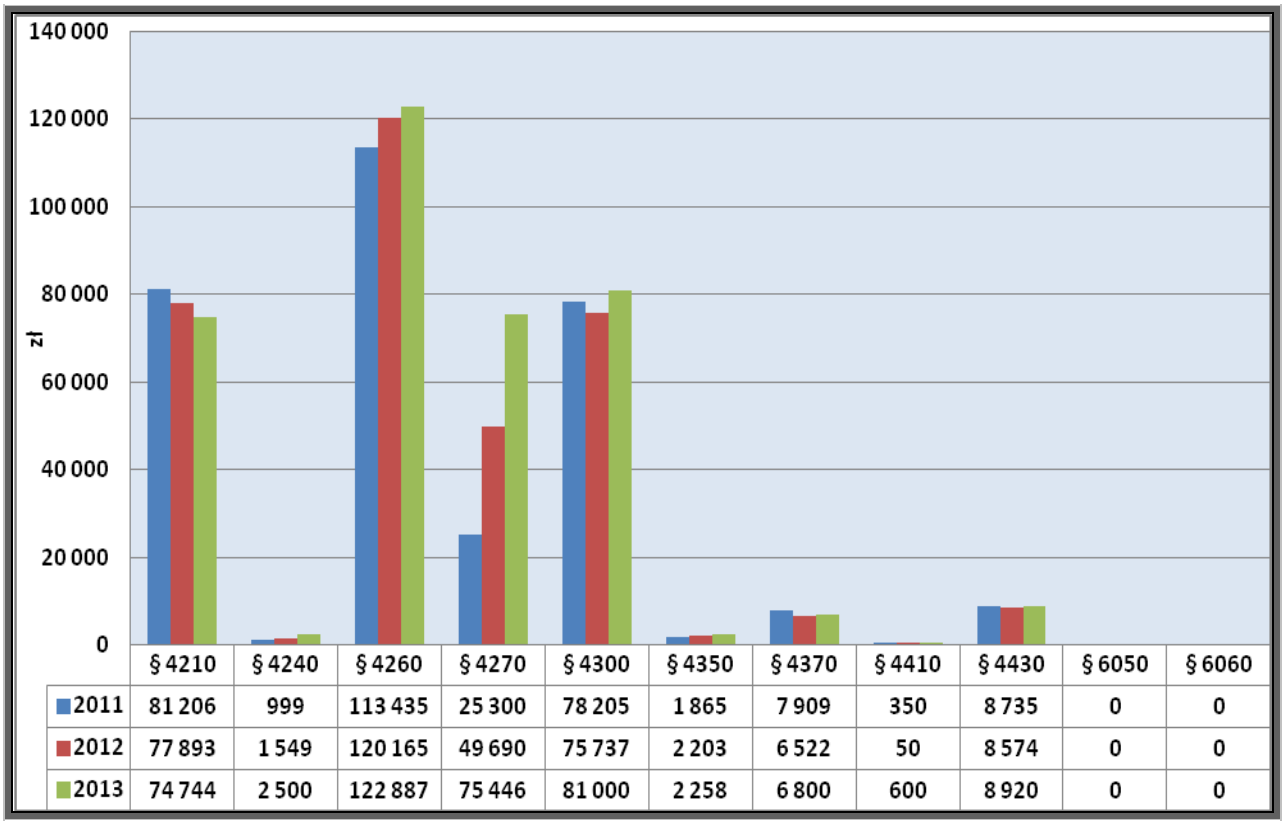
§ 4210	zakup materiałów i wyposażenia
§ 4240	zakup pomocy dydaktycznych
§ 4260	zakup energii
§ 4270	zakup usług remontowych
§ 4300	zakup usług pozostałych
§ 4350	zakup dostępu do sieci internetowej
§ 4370	zakup usług telefonicznych – telefon stacjonarny
§ 4410	podróże służbowe krajowe
§ 4430	ubezpieczenie budynków
§ 6050	wydatki inwestycyjne realizowane przez placówki oświatowe
§ 6060	zakupy inwestycyjne
§ 6050 M	wydatki inwestycyjne realizowane przez miasto

Wykres 20 Wybrane wydatki rzeczowe w szkołach podstawowych w 2012 roku

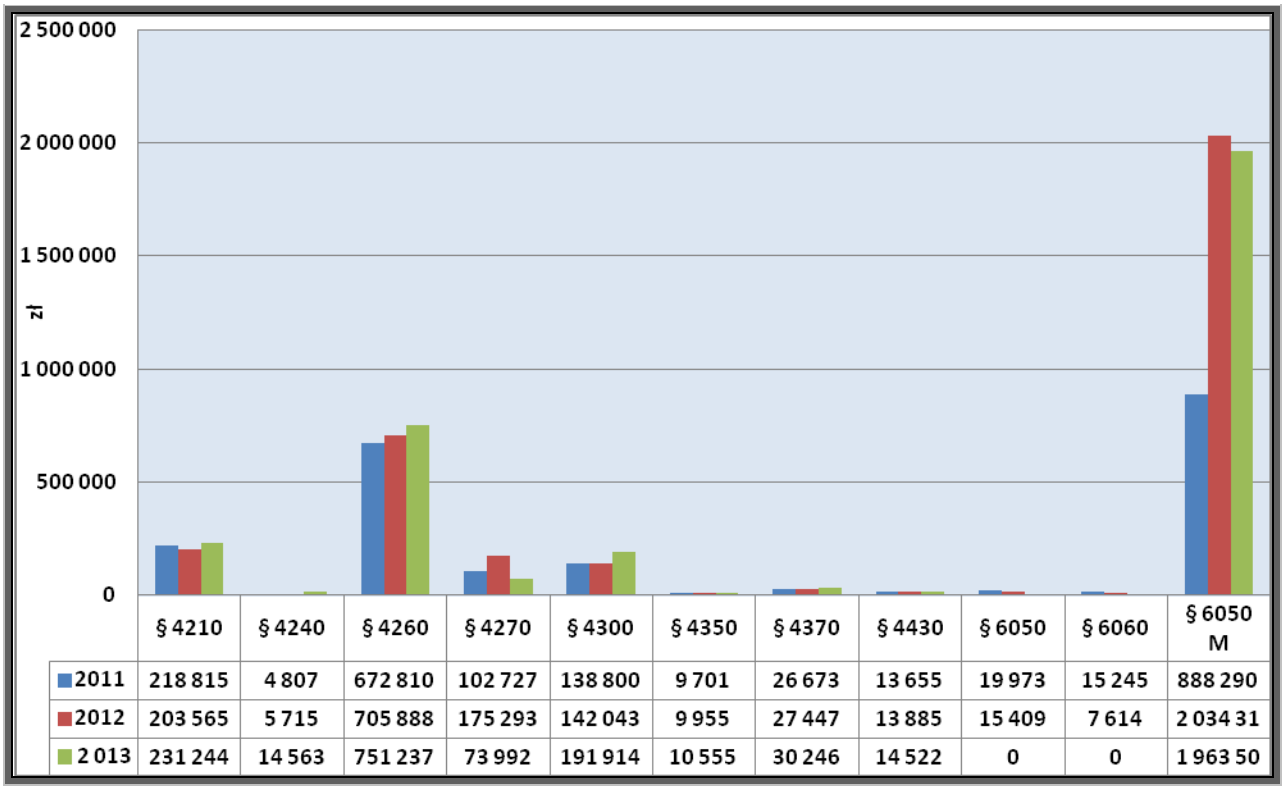
	§ 4210	§ 4240	§ 4260	§ 4270	§ 4300	§ 4350	§ 4370	§ 4430	§ 6050	§ 6050 M
2011	342 425	4 807	1 793 277	158 954	444 867	10 892	31 180	42 451	145 636	1 837 407
2012	307 087	3 590	1 888 248	463 708	478 656	11 419	30 913	42 671	494 067	646 200
2013	296 904	5 486	1 868 831	95 620	504 976	13 103	32 558	44 442	578 383	1 912 000

Wykres 21 Wybrane wydatki rzeczowe w gimnazjach w 2012 roku

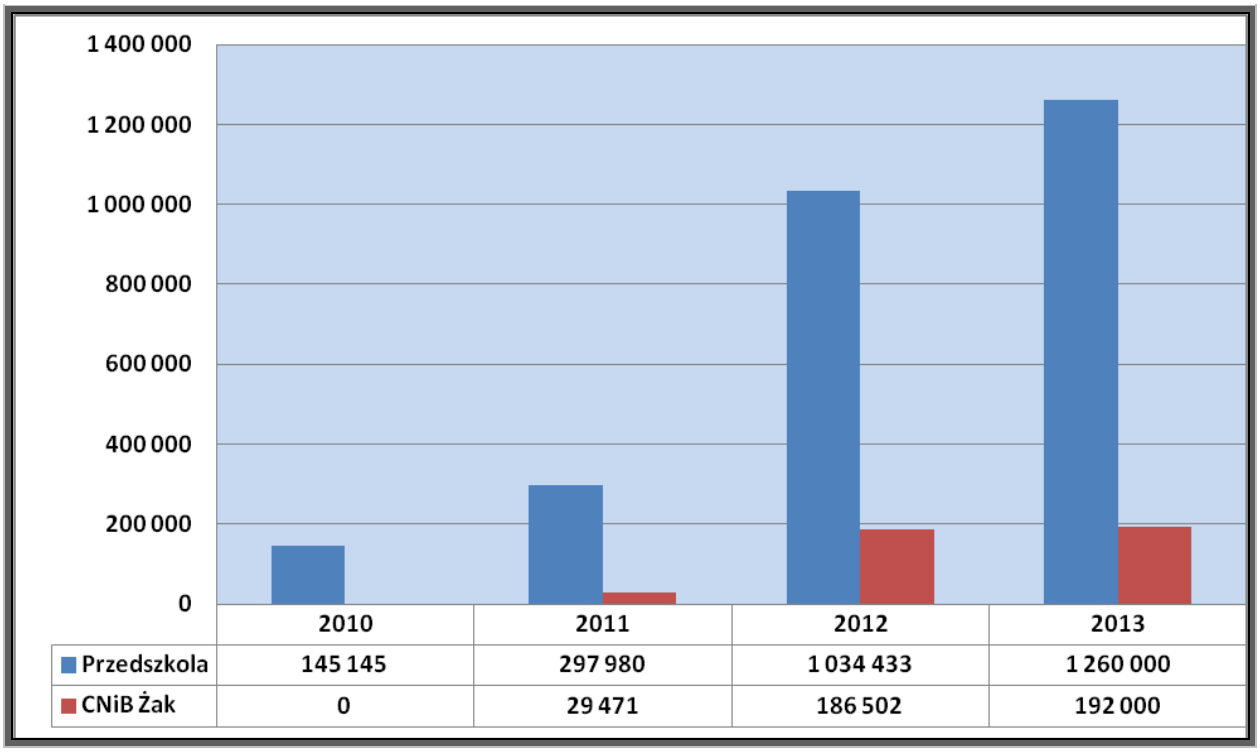
	§ 4210	§ 4240	§ 4260	§ 4270	§ 4300	§ 4350	§ 4370	§ 4410	§ 4430	§ 6050	§ 6060
2011	81 206	999	113 435	25 300	78 205	1 865	7 909	350	8 735	0	0
2012	77 893	1 549	120 165	49 690	75 737	2 203	6 522	50	8 574	0	0
2013	74 744	2 500	122 887	75 446	81 000	2 258	6 800	600	8 920	0	0

Wykres 22 Wybrane wydatki rzeczowe w przedszkolach w 2012 roku

	§ 4210	§ 4240	§ 4260	§ 4270	§ 4300	§ 4350	§ 4370	§ 4430	§ 6050	§ 6060	§ 6050 M
2011	218 815	4 807	672 810	102 727	138 800	9 701	26 673	13 655	19 973	15 245	888 290
2012	203 565	5 715	705 888	175 293	142 043	9 955	27 447	13 885	15 409	7 614	2 034 31
2 013	231 244	14 563	751 237	73 992	191 914	10 555	30 246	14 522	0	0	1 963 50

Wykres 23 Dotacje dla przedszkoli i szkół niepublicznych w latach 2010-2013

	2010	2011	2012	2013
Przedszkola	145 145	297 980	1 034 433	1 260 000
CNiB Żak	0	29 471	186 502	192 000

Wnioski dotyczące wydatków rzeczowych w 2012 roku w szkołach i przedszkolach:

- szkoły podstawowe i gimnazja znacznie ograniczyły wydatki rzeczowe, zrezygnowały z zakupu pomocy dydaktycznych, ograniczyły do niezbednego minimum koszty usług telekomunikacyjnych, podróży służbowych,
- w szkołach systematycznie zmniejszały się zakupy materiałów i wyposażenia,
- pomimo wzrostu cen mediów, dzięki programom oszczędnościowym wdrożonym w placówkach oświatowych, wydatki na zakup energii elektrycznej i cieplnej, gazu oraz wody rosły w nieznacznym stopniu,
- zaplanowane środki na remonty pozwoliły zrealizować jedynie najpilniejsze zadania,
- budżety szkół i przedszkoli prawie w ogóle nie zawierały środków na zakupy inwestycyjne,
- dominującym wydatkiem w latach 2011-2013 były wydatki inwestycyjne, w większości realizowane przez miasto,
- znacznie wrosły w ostatnich dwóch latach dotacje dla placówek niepublicznych w związku ze zmianami w prawie oświatowym, pojawieniem się nowych placówek oraz większą liczbą dzieci i uczniów korzystających z ich usług (szczegóły na wykresie nr 23),
- budżety szkół i przedszkoli wzbogacone zostały o środki na realizację projektów unijnych, m.in. „Będzińska szkoła równych szans” oraz „Uczenie się przez całe życie” – programy Comenius,
- miasto skutecznie pozyskiwało środki na pomoc materialną dla uczniów, budowę placów zabaw w ramach rządowego programu „Radosna szkoła”, dofinansowanie tzw. „zielonych szkół”.

Spis treści

Wstęp 2
Podstawowe decyzje prawne i strategiczne 2
Tendencje demograficzne miasta Będzina 3
Sieć szkół i przedszkoli 5
Edukacja przedszkolna 7
Obowiązek szkolny i obowiązek nauki 10
Organizacyjne warunki kształcenia 11
Kadra pedagogiczna w szkołach i przedszkolach 18
Osiągnięcia i propozycje edukacyjne przedszkoli 25
Osiągnięcia i formy aktywności szkół 30
Wyniki sprawdzianów i egzaminów 37
Kształcenie integracyjne i specjalne 45
Pomoc materialna dla uczniów 46
Dofinansowanie pracodawców 47
Zatrudnienie pracowników administracji i obsługi 48
Finansowanie zadań oświatowych 49